

**Türk Telekomünikasyon
Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları**
31 Aralık 2018
Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte
Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolar ve
Bağımsız Denetim Raporu

30 Ocak 2019

Bu rapor, 9 sayfa denetim raporu ve 133 sayfa finansal tablolar ve tamamlayıcı dipnotlarından oluşmaktadır

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

İÇİNDEKİLER	SAYFA
KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU	1-2
KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU	3-4
KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU	5
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU	6
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR	
Dipnot 1 Şirket’in Organizasyonu ve Faaliyet Konusu	7-9
Dipnot 2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar	9-59
Dipnot 3 Bölümlere Göre Raporlama	60-62
Dipnot 4 Nakit ve Nakit Benzerleri	63
Dipnot 5 Finansal Borçlar	64-66
Dipnot 6 İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar ve Borçlar	67-68
Dipnot 7 Finansal ve Operasyonel Kiralama Alacakları ve Borçları	69
Dipnot 8 İlişkili Taraflardan Alacaklar ve Borçlar	70-72
Dipnot 9 Diğer Alacaklar ve Borçlar	72-73
Dipnot 10 Stoklar	73
Dipnot 11 Ertelenmiş Vergi Varlık ve Yükümlülükleri	73-76
Dipnot 12 Diğer Varlıklar, Diğer Yükümlülükler ve Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	77
Dipnot 13 Peşin Ödenmiş Giderler ve Ertelenmiş Gelirler	78
Dipnot 14 Finansal Yatırımlar	79
Dipnot 15 Türev Finansal Araçlar	79-83
Dipnot 16 Şerefiye	84-85
Dipnot 17 Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar	86
Dipnot 18 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	86
Dipnot 19 Maddi Duran Varlıklar	87-89
Dipnot 20 Maddi Olmayan Duran Varlıklar	90-94
Dipnot 21 Borç Karşılıkları	95-97
Dipnot 22 Sermaye ve Kar Yedekleri ile Geçmiş Yıl Karları	98-101
Dipnot 23 Hisse Bazlı Ödemeler	102
Dipnot 24 Taahhütler ve Yükümlülükler	103-116
Dipnot 25 Nakit Akış Tablosuna İlişkin Açıklamalar	117
Dipnot 26 Bilanço Tarihinden Sonraki Olaylar	117-118
Dipnot 27 Hasılat	118
Dipnot 28 Faaliyet Giderleri	118
Dipnot 29 Niteliklerine Göre Giderler	119
Dipnot 30 Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler / (Giderler)	119
Dipnot 31 Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler / (Giderler)	120
Dipnot 32 Finansal Gelirler / (Giderler)	120
Dipnot 33 Vergiler	121-123
Dipnot 34 Finansal Risk Yönetimi ve Politikaları	124-133

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

		Cari Dönem	Önceki Dönem
		(Bağımsız	(Bağımsız
		denetimden	denetimden
		geçmiş)	geçmiş)
	<i>Dipnot</i>	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Varlıklar			
Dönen varlıklar		10.936.213	10.566.394
Nakit ve nakit benzerleri	4	4.494.536	4.100.204
Ticari alacaklar			
- İlişkili taraflardan ticari alacaklar	8	10.489	23.707
- İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar	6	5.140.127	4.792.834
Diğer alacaklar			
- İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar	9	67.434	57.894
Türev araçlar	15	200.921	557.712
Stoklar	10	248.852	203.978
Peşin ödenmiş giderler	13	307.877	343.332
Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar		94.803	33.884
Diğer dönen varlıklar	12	333.813	415.488
		10.898.852	10.529.033
Satış amaçlı elde tutulan duran varlıklar	17	37.361	37.361
Duran varlıklar		25.262.298	18.582.141
Finansal yatırımlar	14	11.995	11.840
Ticari alacaklar			
- İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar	6	128.182	91.197
Diğer alacaklar			
- İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar	9	38.480	33.837
Türev araçlar	15	36.481	59.006
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	18	20.194	22.376
Maddi duran varlıklar	19	14.254.053	9.115.520
Maddi olmayan duran varlıklar			
- Şerefiye	16	44.944	44.944
- Diğer maddi olmayan duran varlıklar	20	9.738.095	8.437.536
Peşin ödenmiş giderler	13	71.927	68.935
Ertelenmiş vergi varlığı	11	896.513	660.707
Diğer duran varlıklar	12	21.434	36.243
Toplam varlıklar		36.198.511	29.148.535

İlişikteki dipnotlar, bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

		Cari Dönem	Önceki Dönem
		(Bağımsız denetimden geçmiş)	(Bağımsız denetimden geçmiş)
	<i>Dipnot</i>	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Kaynaklar			
Kısa vadeli yükümlülükler		13.496.359	8.661.581
Kısa vadeli borçlanmalar			
- Banka kredileri	5	52.216	66.714
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları			
- Banka kredileri	5	4.106.293	2.395.531
- Finansal kiralama işlemlerinden borçlar	7	631	617
- İhraç edilmiş tahvil, bono ve senetler	5	2.601.235	23.800
Ticari borçlar			
- İlişkili taraflara ticari borçlar	8	110	2.326
- İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar	6	3.845.124	4.066.558
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	12	166.317	175.712
Diğer borçlar			
- İlişkili taraflara diğer borçlar	8	204.792	-
- İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar	9	898.957	844.592
Türev araçlar	15	648.934	192.052
Ertelenmiş gelirler	13	453.114	226.864
Dönem karı vergi yükümlülüğü	33	6.465	24.344
Kısa vadeli karşılıklar			
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar	21	230.191	162.906
- Diğer kısa vadeli karşılıklar	21	246.173	433.238
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	12	35.807	46.327
Uzun vadeli yükümlülükler		15.248.549	15.931.867
Uzun vadeli borçlanmalar			
- Banka kredileri	5	10.882.470	10.270.506
- Finansal kiralama işlemlerinden borçlar	7	1.963	1.982
- İhraç edilmiş tahvil, bono ve senetler	5	2.276.610	3.732.588
Diğer borçlar			
- İlişkili taraflara diğer borçlar	8	170.164	-
- İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar	9	57.428	375.233
Türev araçlar	15	84.004	117.389
Ertelenmiş gelirler	13	655.314	367.201
Uzun vadeli karşılıklar			
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar	21	907.172	813.393
- Diğer uzun vadeli karşılıklar	21	8.167	8.035
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	11	205.257	245.540
Özkaynaklar		7.453.603	4.555.087
Ödenmiş sermaye	22	3.500.000	3.500.000
Sermaye düzeltme farkları (-)	22	(239.752)	(239.752)
Pay bazlı ödemeler (-)	22,23	9.528	9.528
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler			
- Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları		(628.350)	(526.583)
- Maddi duran varlıklar yeniden değerlendirme artışları		4.283.816	-
- Kredi riskindeki değişikliğe bağlı kazançlar		64.852	-
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler			
- Riskten korunma kayıpları		(886.488)	(299.552)
- Yabancı para çevirim farkları		417.238	218.920
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	22	2.355.969	2.355.969
Diğer yedekler	22	(1.320.942)	(1.320.942)
Geçmiş yıl karları / (zararları)		1.288.993	(278.033)
Net dönem zararı / (karı)		(1.391.261)	1.135.532
Toplam kaynaklar		36.198.511	29.148.535

İlişikteki dipnotlar, bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR TABLOSU**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

		Cari Dönem	Önceki Dönem
		(Bağımsız denetimden geçmiş)	(Bağımsız denetimden geçmiş)
	<i>Dipnot</i>	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Hasılat	3,27	20.430.900	18.139.554
Satışların maliyeti (-)	28	(11.249.445)	(10.029.082)
Brüt kar		9.181.455	8.110.472
Genel yönetim giderleri (-)	28	(1.784.341)	(1.706.962)
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri (-)	28	(2.409.985)	(2.404.461)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	28	(147.779)	(124.737)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	30	231.369	291.123
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	30	(492.474)	(540.970)
Esas faaliyet karı		4.578.245	3.624.465
TFRS 9 uyarınca belirlenen değer düşüklüğü kazançları/(kayıpları), net		(268.034)	(468.115)
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	31	130.288	130.398
Yatırım faaliyetlerinden giderler (-)	31	(12.960)	(5.610)
Finansman gideri öncesi faaliyet karı		4.427.539	3.281.138
Finansman gelirleri	32	1.422.499	722.307
Finansman giderleri (-)	32	(7.872.319)	(2.525.118)
Vergi öncesi kar / (zarar)	<i>3</i>	(2.022.281)	1.478.327
Vergi geliri / (gideri)			
- Dönem vergi gideri	33	(20.480)	(696.792)
- Ertelemiş vergi geliri	11,33	651.500	353.997
Dönem karı / (zararı)		(1.391.261)	1.135.532
Ana ortaklık hissedarlarına ait pay başına kazanç / (kayıp) (tam Kuruş)	22	(0,3975)	0,3244
Ana ortaklık hissedarlarına ait sulandırılmış pay başına kazanç / (kayıp) (tam Kuruş)	22	(0,3975)	0,3244

İlişikteki dipnotlar, bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin 'lik değerlerden gösterilmiştir.)

	Cari Dönem	Önceki Dönem
	(Bağımsız denetimden geçmiş)	(Bağımsız denetimden geçmiş)
	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
<i>Dipnot</i>		
Dönem karı/(zararı)	(1.391.261)	1.135.532
Diğer kapsamlı gelir / (gider):		
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar	4.430.008	(32.593)
Maddi duran varlıklar yeniden değerlendirme artışları	19 4.758.000	-
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları	21 (126.172)	(40.417)
Kredi riskindeki değişikliğe bağlı olarak finansal yükümlülüğün gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler	309.949	-
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler	11 (511.769)	7.824
-Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları, vergi etkisi	24.405	7.824
- Maddi duran varlıklar yeniden değerlendirme artışları, vergi etkisi	(474.184)	-
- Kredi riskindeki değişikliğe bağlı olarak finansal yükümlülüğün gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler, vergi etkisi	(61.990)	-
Kar veya zarar olarak yeniden sınıflandırılacaklar	(388.618)	65.527
Yabancı para çevirim farkları	198.318	119.515
Nakit akış riskinden korunmaya ilişkin diğer kapsamlı gelir	11 (121.269)	31.566
Yurtdışındaki işletmeye ilişkin yatırım riskinden korunma kayıpları	(173.643)	(99.051)
Opsiyonların zaman değerindeki değişikliklere ilişkin diğer kapsamlı gider	(438.759)	-
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler	146.735	13.497
-Nakit akış riskinden korunmaya ilişkin diğer kapsamlı gelir, vergi etkisi	24.254	(6.313)
-Yurtdışındaki işletmeye ilişkin yatırım riskinden korunma kayıpları, vergi etkisi	34.729	19.810
-Opsiyonların zaman değerindeki değişikliklere ilişkin diğer kapsamlı gider, vergi etkisi	87.752	-
Diğer kapsamlı gelir, vergi sonrası	4.041.390	32.934
Toplam kapsamlı gelir	2.650.129	1.168.466

İlişikteki dipnotlar, bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

			Kar veya zarara sınıflanmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler				Kar veya zarara sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler					Birikmiş karlar / (zararlar)		Özkaynaklar	
			Yeniden değerlendirme ve ölçüm kazançları/(kayıpları)				Riskten korunma kazançları/(kayıpları)								
	Ödenmiş sermaye	Sermaye düzeltme farkları	Pay bazlı ödemeler	Diğer kazanç / (kayıplar)	Maddi duran varlık yeniden değerlendirme artışları / (azalışları)	Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları	Kredi riskindeki değerliğe bağlı kazançlar / (kayıplar)	Yurtdışındaki işletmeye ilişkin yatırım riskinden korunma kazançları / (kayıpları)	Opsiyonların zaman değerindeki değişikliklere ilişkin kazançları / (kayıpları)	Nakit akış riskinden korunma kazançları / (kayıpları)	Yabancı para çevirim farkları	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Geçmiş yıl karları / (zararları)		Net dönem karı / (zararı)
1 Ocak 2017 bakiyesi	3.500.000	(239.752)	9.528	(1.320.942)	-	(493.990)	-	(131.944)	-	(113.620)	99.405	2.355.969	446.307	(724.340)	3.386.621
Transferler	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(724.340)	724.340	-
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	-	-	(32.593)	-	(79.241)	-	25.253	119.515	-	-	1.135.532	1.168.466
Dönem karı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.135.532	1.135.532
Diğer kapsamlı gelir	-	-	-	-	-	(32.593)	-	(79.241)	-	25.253	119.515	-	-	-	32.934
31 Aralık 2017 bakiyesi	3.500.000	(239.752)	9.528	(1.320.942)	-	(526.583)	-	(211.185)	-	(88.367)	218.920	2.355.969	(278.033)	1.135.532	4.555.087
1 Ocak 2018 bakiyesi	3.500.000	(239.752)	9.528	(1.320.942)	-	(526.583)	-	(211.185)	-	(88.367)	218.920	2.355.969	(278.033)	1.135.532	4.555.087
Muhasebe politikalarındaki değişikliklere ilişkin düzeltmeler (vergiden arındırılmış) (Dipnot 2.3)	-	-	-	-	-	-	(183.107)	-	-	-	-	-	431.494	-	248.387
1 Ocak 2018 itibarıyla yeniden düzenlenmiş bakiye	3.500.000	(239.752)	9.528	(1.320.942)	-	(526.583)	(183.107)	(211.185)	-	(88.367)	218.920	2.355.969	153.461	1.135.532	4.803.474
Transferler	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.135.532	(1.135.532)	-
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	-	4.283.816	(101.767)	247.959	(138.914)	(351.007)	(97.015)	198.318	-	-	(1.391.261)	2.650.129
Dönem zararı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1.391.261)	(1.391.261)
Diğer kapsamlı gelir	-	-	-	-	4.283.816	(101.767)	247.959	(138.914)	(351.007)	(97.015)	198.318	-	-	-	4.041.390
31 Aralık 2018 bakiyesi	3.500.000	(239.752)	9.528	(1.320.942)	4.283.816	(628.350)	64.852	(350.099)	(351.007)	(185.382)	417.238	2.355.969	1.288.993	(1.391.261)	7.453.603

İlişikteki dipnotlar, bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU
(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

		Cari Dönem	Önceki Dönem
		(Bağımsız denetimden geçmiş)	(Bağımsız denetimden geçmiş)
	<i>Dipnot</i>	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Net dönem karı/(zararı)		(1.391.261)	1.135.532
Dönem net karı mutabakatı ile ilgili düzeltmeler			
Amortisman ve itfa gideri ile ilgili düzeltmeler	29	3.717.763	2.906.444
Değer düşüklüğü / (iptali) ile ilgili düzeltmeler		290.649	608.257
- Alacaklarda değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler	6,9	394.175	468.115
- Stok değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler		5.483	27.354
- Maddi duran varlık değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler	29	17.431	112.788
- Diğer değer düşüklükleri (iptalleri) ile ilgili düzeltmeler		(126.440)	-
Karşılıklar ile ilgili düzeltmeler		439.587	561.221
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar ile ilgili düzeltmeler	21	356.790	324.368
- Dava ve/veya ceza karşılıkları ile ilgili düzeltmeler	21	82.665	236.705
- Diğer karşılıklar / (iptalleri) ile ilgili düzeltmeler	21	132	148
Faiz giderleri ve gelirleri ile ilgili düzeltmeler		698.733	318.865
- Faiz gelirleri ile ilgili düzeltmeler		(390.996)	(287.637)
- Faiz giderleri ile ilgili düzeltmeler		1.040.703	556.450
- Vadeli alışlardan kaynaklanan ertelenmiş finansman gideri		49.026	50.052
Gerçekleşmemiş yabancı para çevirim farkları ile ilgili düzeltmeler		5.760.962	1.506.495
Gerçeğe uygun değer kayıpları / (kazançları) ile ilgili düzeltmeler	32	308.200	(27.620)
- Türev finansal araçların gerçeğe uygun değer kayıpları ile ilgili düzeltmeler	32	439.738	(27.620)
- İhraç edilmiş tahvil, bono ve senetlerin gerçeğe uygun değer değişimi ile ilgili düzeltmeler		(131.538)	-
Vergi gideri ile ilgili düzeltmeler	33	(631.020)	342.795
Maddi duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan kazançlar ile ilgili düzeltmeler	31	(117.328)	(124.788)
Yatırım ya da finansman faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışlarına neden olan diğer kalemlere ilişkin düzeltmeler		115.735	57.412
Nakit dışı kalemlere ilişkin diğer düzeltmeler	25	(88.715)	(81.027)
İşletme sermayesindeki değişimlerden önceki faaliyet gelirleri		9.103.305	7.203.586
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler:			
Ticari alacaklardaki artış ile ilgili düzeltmeler		(781.840)	(1.151.197)
Stoklardaki artış / (azalış) ile ilgili düzeltmeler		(50.357)	29.932
Ticari borçlardaki artış / (azalış) ile ilgili düzeltmeler		(339.332)	415.372
Faaliyetlerle ilgili diğer varlıklardaki azalış		117.714	134.657
Faaliyetlerle ilgili diğer yükümlülüklerdeki artış		396.888	158.096
Faaliyetlerden elde edilen nakit akışları:			
Alınan faizler		120.449	105.850
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar kapsamında yapılan ödemeler	21	(323.680)	(337.799)
Diğer karşılıklara ilişkin ödemeler	21	(370.588)	(68.166)
Vergi ödemeleri		(99.278)	(534.115)
Diğer nakit çıkışları	25	(184.346)	(12.031)
İşletme faaliyetlerinden sağlanan net nakit		7.588.935	5.944.185
Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları			
Finansal varlık alımı		(155)	-
Bağlı ortaklıklarda ilave pay alım borçlarına ilişkin nakit çıkışları		(205.000)	(205.000)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların satışından kaynaklanan nakit girişleri		144.511	151.001
Maddi ve maddi olmayan duran varlık alımından kaynaklanan nakit çıkışları		(4.065.306)	(4.223.530)
Yatırım faaliyetlerinde kullanılan net nakit		(4.125.950)	(4.277.529)
Finansman faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları			
Kredilerden nakit girişleri		831.049	1.560.795
Borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları		(3.222.944)	(1.854.449)
- Kredi geri ödemelerine ilişkin nakit çıkışları		(3.222.944)	(1.854.449)
Finansal kiralama sözleşmelerinden kaynaklanan borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları, net	25	(826)	(71)
Türev araçlardan nakit girişleri / (çıkışları), net	25	(1.572)	18.788
Ödenen faiz		(1.062.115)	(456.516)
Alınan faizler		270.547	181.787
Diğer nakit çıkışları, net	25	(115.735)	(57.412)
Finansman faaliyetlerinde kullanılan net nakit		(3.301.596)	(607.078)
YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKI ÖNCESİ NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ / (AZALIŞ)		161.389	1.059.578
YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKLARININ NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ		48.599	12.229
DÖNEM BAŞI NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ		3.688.104	2.616.297
DÖNEM SONU NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	4	3.898.092	3.688.104

İlişikteki dipnotlar, bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

1. ŞİRKET’İN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi (“Türk Telekom” ya da “Şirket”) Türkiye’de tüzel kişiliğe haiz anonim şirket şeklinde kurulmuştur. Şirket’in esası 23 Ekim 1840’ta aslen Bakanlık olarak kurulan Postane-i Amirane’ye (Postahane Departmanı) dayanmaktadır. Türkiye genelinde telefon şebekesi kurma ve işletme izni, 4 Şubat 1924 tarihinde, Posta, Telefon ve Telgraf Genel Müdürlüğü’ne (“PTT”) verilmişti. Şirket, önceden her ikisi de PTT tarafından yürütülen telekomünikasyon ve posta hizmetlerinin ayrılması sonucu 24 Nisan 1995’te ayrı bir tüzel kuruluş olarak kurulmuş ve PTT’nin telekomünikasyon hizmetleri ile ilgili tüm personel, varlık ve yükümlülükleri, hisselerinin tamamı Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı’na - 2018 itibarıyla T.C Hazine ve Maliye Bakanlığı- (“Hazine”) ait olan Şirket’e transfer olmuştur.

Şirket’in özelleştirilmesi kapsamında 24 Ağustos 2005 tarihinde Ojer Telekomünikasyon A.Ş. (“OTAŞ”) Türk Telekom’un %55 payını almak için Özelleştirme İdaresi Yönetimi’yle Hisse Devir Anlaşması imzalamıştır. Bu çerçevede Şirket’in hisselerinin %55’lik kısmının blok satışıyla ilgili olarak Ortaklık Anlaşması ve Hisse Rehin Sözleşmesi 14 Kasım 2005 tarihinde Hazine ve OTAŞ arasında imzalanmış ve bu tarihten sonra OTAŞ, Şirket’in ana ortağı olmuştur.

Şirket’in 3.500.000 TL nominal değerli sermayesinin %15’ine karşılık gelen ve Hazine’ye ait 525.000 TL nominal değerli sermayesini temsil eden hisse senetleri İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Başkanlığı’nın izni ile 15 Mayıs 2008 tarihinde halka arz olunmuştur. Bu tarihten beri Şirket hisseleri Borsa İstanbul’da TTKOM ismiyle işlem görmektedir.

15 Ağustos 2018 tarihinde, Şirket tarafında yapılan özel durum açıklamasında belirtildiği üzere, OTAŞ’ın Türk Telekom’da bulunan %55 oranındaki paylarının, OTAŞ’a kredi veren bankaların paydaş olacağı bir ortak girişim şirketi (“SPV”) aracılığıyla devralınması ile ilgili yürütülmekte olan süreç kapsamında bir kısım kredi veren bankalar tarafından Şirket’e bildirimde bulunulmuştur.

Söz konusu açıklamalarda bahsi geçen SPV, Levent Yapılandırma Yönetimi A.Ş. (LYY) tarafından Türk Ticaret Kanunu’nun 198. Maddesi uyarınca, Şirket sermayesinin %55’ini oluşturan A Grubu hisselerinin tamamının 21 Aralık 2018 tarihi itibarıyla LYY’ye devredildiği Şirket’e bildirilmiştir. Bu bildirimde istinaden LLY, Türk Ticaret Kanunu’nun 499. maddesi uyarınca Şirket pay defterine yeni hissedar olarak kaydedilmiştir.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, Şirket’i kontrol eden ana ortak Levent Yapılandırma Yönetimi A.Ş.’dir. (31 Aralık 2017: Oger Telecom’un ana ortağı olan Saudi Oger Ltd.’dir).

Şirket ve Türk Telekomünikasyon Kurumu (yeni adıyla Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (“BTK”)) arasında 14 Kasım 2005 tarihinde imzalanmış bir imtiyaz sözleşmesi (“İmtiyaz Sözleşmesi”) bulunmaktadır. Bu İmtiyaz Sözleşmesi kapsamında Şirket’e 28 Şubat 2001 tarihinden başlamak üzere 25 yıl süre ile her türlü telekomünikasyon hizmetinin sağlanması, gerekli telekomünikasyon tesislerinin kurulması, bu tesislerin diğer lisanslı operatörler tarafından kullanılması ve telekomünikasyon hizmetlerinin pazarlanması ve tedariki hakları sunulmaktadır. İmtiyaz Sözleşmesi 28 Şubat 2026’da sonlanacak olup, İmtiyaz Sözleşmesinin süresinin sona ermesi veya yenilenmemesi halinde, Şirket sistemin işleyişini etkileyen tüm teçhizatı bütün fonksiyonları ile çalışır vaziyette ve bu teçhizatın kurulu bulunduğu, kendi kullanımında olan taşınmazları BTK’ya veya BTK’nın göstereceği kuruluşa bedelsiz olarak devredecektir.

İmtiyaz Sözleşmesi süresinin bitiminde kendiliğinden sona erer. Ancak Şirket, İmtiyaz Sözleşmesinin süresinin dolmasından en az bir yıl önce BTK’ya başvurup İmtiyaz Sözleşmesinin yenilenmesini talep edebilir. Bu talep BTK tarafından, İmtiyaz Sözleşmesinin süresinin bitiminden en geç 180 gün öncesine kadar yeni koşullar da dikkate alınmak suretiyle mevzuat ve BTK düzenlemeleri çerçevesinde değerlendirilerek, Sözleşmenin yenilenmesine karar verilebilir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

1. ŞİRKET’İN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (DEVAMI)

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla Şirket’in bağlı ortaklıkları ve bu bağlı ortaklıklarına ilişkin bilgiler aşağıda sunulmaktadır:

Bağlı Ortaklıklar	Kuruluş ve faaliyet yeri	Faaliyet konuları	Fonksiyonel para birimi	Şirket’in etkin pay oranı (%)	
				31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
TNet Anonim Şirketi (“TNet”)	Türkiye	İnternet servis sağlayıcı	Türk Lirası	100	100
TT Mobil İletişim Hizmetleri A.Ş.(“TT Mobil”)**	Türkiye	GSM operatörü	Türk Lirası	100	100
Argela Yazılım ve Bilişim Teknolojileri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi(“Argela”)	Türkiye	Telekomünikasyon çözüm sistemleri	Türk Lirası	100	100
Innova Bilişim Çözümleri Anonim Şirketi (“Innova”)	Türkiye	Telekomünikasyon çözüm sistemleri	Türk Lirası	100	100
Assist Rehberlik ve Müşteri Hizmetleri Anonim Şirketi (“AssisTT”)	Türkiye	Çağrı merkezi ve müşteri ilişkileri	Türk Lirası	100	100
Sebit Eğitim ve Bilgi Teknolojileri A.Ş.(“Sebit”)	Türkiye	Veri tabanlı eğitim hizmetleri	Türk Lirası	100	100
NETSIA Inc.	ABD	Telekomünikasyon çözüm sistemleri	ABD Doları	100	100
Sebit LLC	ABD	Veri tabanlı eğitim hizmetleri	ABD Doları	100	100
TT International Holding B.V.(“TT International”)*	Hollanda	Holding şirketi	Avro	100	100
Türk Telekom International AT AG (*)	Avusturya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International HU Kft (*)	Macaristan	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
S.C. EuroWeb Romania S.A. (*)	Romanya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International BG EOOD (*)	Bulgaristan	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International CZ sro (*)	Çek Cumhuriyeti	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International SRB d.o.o. (*)	Sırbistan	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International Telekomunikacije d.o.o.(*)	Slovenya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International SK sro (*)	Slovakya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
TT International Telekomünikasyon Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (“TTINT Türkiye”)*	Türkiye	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International UA TOV (*)	Ukrayna	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International Italy srl (*)	İtalya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International DOOEL (*)	Makedonya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International RU o.o.o (*)	Rusya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekomünikasyon Euro Gmbh. (“TT Euro”)*	Almanya	Mobil hizmet pazarlama	Avro	100	100
Türk Telekom International d.o.o. (*)	Hırvatistan	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International HK Limited (*)	Hong Kong	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	HK Doları	100	100
Net Ekran TV ve Medya Hiz. A.Ş. (“Net Ekran”)	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
TTES Elektrik Tedarik Satış A.Ş.(“TTES”)	Türkiye	Elektrik enerjisi ticareti	Türk Lirası	100	100
TT Euro Belgium S.A. (*)	Belçika	Mobil hizmet pazarlama	Avro	100	100
TT Ödeme Hizmetleri A.Ş.	Türkiye	Mobil finans	Türk Lirası	100	100
Net Ekran1 TV ve Medya Hiz. A.Ş. (“Net Ekran1”)	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran2 TV ve Medya Hiz. A.Ş. (“Net Ekran2”)	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran3 TV ve Medya Hiz. A.Ş. (“Net Ekran3”)	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran4 TV ve Medya Hiz. A.Ş. (“Net Ekran4”)	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran5 TV ve Medya Hiz. A.Ş. (“Net Ekran5”)	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran6 TV ve Medya Hiz. A.Ş. (“Net Ekran6”)	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran7 TV ve Medya Hiz. A.Ş. (“Net Ekran7”)	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran8 TV ve Medya Hiz. A.Ş. (“Net Ekran8”)	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran9 TV ve Medya Hiz. A.Ş. (“Net Ekran9”)	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran10 TV ve Medya Hiz. A.Ş. (“Net Ekran10”)	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran11 TV ve Medya Hiz. A.Ş. (“Net Ekran11”)	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran12 TV ve Medya Hiz. A.Ş. (“Net Ekran12”)	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran13 TV ve Medya Hiz. A.Ş. (“Net Ekran13”)	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran14 TV ve Medya Hiz. A.Ş. (“Net Ekran14”)	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran15 TV ve Medya Hiz. A.Ş. (“Net Ekran15”)	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran16 TV ve Medya Hiz. A.Ş. (“Net Ekran16”)	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
11818 Rehberlik ve Müşteri Hizmetleri A.Ş. (“11818”)	Türkiye	Çağrı merkezi ve müşteri ilişkileri	Türk Lirası	100	100
TT Satış ve Dağıtım Hizmetleri Anonim Şirketi	Türkiye	Satış ve Dağıtım Hizmetleri	Türk Lirası	100	100
TT Ventures Proje Geliştirme A.Ş.	Türkiye	Kurumsal Risk Sermayesi	Türk Lirası	100	100

(*) Bundan sonra TTINT grup olarak anılacaktır.

(**) Avea İletişim Hizmetleri A.Ş.’nin ünvanı 30 Mayıs 2018 tarihinde TT Mobil İletişim Hizmetleri A.Ş. olarak değiştirilmiştir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

1. ŞİRKET’İN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (DEVAMI)

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla Grup’un müşterek faaliyetleri ve bu müşterek faaliyetlerine ilişkin bilgiler aşağıda sunulmaktadır:

Müşterek Faaliyetler	Kuruluş ve faaliyet yeri	Faaliyet konuları	Fonksiyonel para birimi	Şirket’in etkin pay oranı (%)	
				31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
TT Mobil-Vodafone Evrensel İş Ortaklığı	Türkiye	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Türk Lirası	51	51

Bundan böyle Türk Telekom ve yukarıda belirtilen bağlı ortaklıkları ve müşterek faaliyetleriyle birlikte “Grup” olarak anılacaktır.

Şirket’in ana faaliyet konusu yerel, uluslararası telekomünikasyon hizmetleriyle, çağrı merkezi, müşteri ilişkileri yönetimi, teknoloji ve bilgi yönetimi, internet ürün ve hizmetlerinin sağlanmasıdır.

Şirket’in resmi kayıtlı adresi Turgut Özal Bulvarı, 06103 Aydınliköyler, Ankara’dır.

Grup’un 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla toplu iş sözleşmesine bağlı personel sayısı 10.798 (31 Aralık 2017: 11.770) ve toplu iş sözleşmesine bağlı olmayan personel sayısı 22.619’dır (31 Aralık 2017: 22.732) 31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla personel sayısı sırasıyla 33.417 ve 34.502’dir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin temel esaslar

a) TMS’ye uygunluk beyanı

İlişikteki konsolide finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu’nun (“SPK”) 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Seri II, 14.1 No’lu “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği” (“Tebliğ”) hükümleri uyarınca Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (“KGK”) tarafından yayımlanan ve yürürlüğe girmiş olan Türkiye Muhasebe Standartları (“TMS”) esas alınmıştır. TMS; Türkiye Muhasebe Standartları, Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile bunlara ilişkin ek ve yorumlardan oluşmaktadır.

b) Finansal tabloların hazırlanış şekli

Konsolide finansal tablolar ve dipnotlar SPK tarafından 7 Haziran 2013 tarihli duyuru ile açıklanan formatlara uygun olarak sunulmuştur.

Konsolide finansal tablolar yayımlanmak üzere 30 Ocak 2019 tarihinde Şirket Yönetim Kurulu tarafından onaylanmıştır. Genel Kurul’un ve ilgili düzenleyici kurumların yasal mevzuata göre düzenlenmiş finansal tabloları ve bu konsolide finansal tabloları değiştirme hakkı bulunmaktadır.

Grup, ilk uygulama tarihi 1 Ocak 2018 olan TFRS 15 ve TFRS 9 standartlarını uygulamaya başlamıştır. Uygulanan geçiş yöntemine uygun olarak karşılaştırmalı bilgiler yeniden düzenlenmemiştir.

c) Yüksek enflasyon dönemlerinde finansal tabloların düzeltilmesi

SPK, 17 Mart 2005 tarihinde almış olduğu bir kararla, Türkiye’de faaliyette bulunan halka açık şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasının gerekli olmadığını ilan etmiştir. Grup’un konsolide finansal tablolarında, bu karar çerçevesinde 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren, TMS 29 “Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama” standardı uygulanmamıştır.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.1 Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin temel esaslar (devamı)

d) Ölçüm esasları

Konsolide finansal tablolar, 1 Ocak 2000 tarihine kadar olan alımlar ve TMS 29 “Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama” standardı kapsamında varsayılan maliyet yöntemi ile değerlendirilen arsa dışındaki maddi duran varlıklar ve yatırım amaçlı gayrimenkuller, arsalar, türev finansal araçlar, ve ihraç edilmiş tahvil, bono ve senetler haricinde tarihsel maliyet yöntemi ile hazırlanmıştır. Varsayılan maliyet yöntemi ile değerlendirilen arsa dışındaki maddi duran varlıklar ve yatırım amaçlı gayrimenkuller 1 Ocak 2000 tarihli gerçeğe uygun değerleri üzerinden, maddi duran varlıklarda kayıtlara alınan arsalar, türev finansal araçlar ve ihraç edilmiş tahvil, bono ve senetler ise bilanço tarihi itibarıyla tespit edilen gerçeğe uygun değerleri ile değerlendirilmektedir.

Gerçeğe uygun değer ölçümünde kullanılan yöntemler ayrıca Dipnot 2.4 (t)’da belirtilmiştir.

e) Geçerli ve raporlama para birimi

Yurtdışında kurulu olan bağlı ortaklıkları haricinde, konsolidasyona dahil edilen şirketlerin fonksiyonel para birimi Türk Lirası’dır (“TL”) ve muhasebe kayıtlarını Türkiye’de geçerli olan ticari mevzuat, mali mevzuat ve Maliye Bakanlığı’nca yayımlanan Tek Düzen Hesap Planı gereklerine göre TL olarak tutmaktadır.

Grup’un bağlı ortaklıklarının ve müşterek faaliyetinin geçerli para birimleri Dipnot 1’de özetlenmiştir.

Konsolide finansal tablolar Grup şirketlerinin yasal kayıtlarına dayandırılmış ve TL cinsinden ifade edilmiş olup, KGK tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartları’na göre Grup’un durumunu layıkıyla arz edebilmek için bir takım düzeltme ve sınıflandırma değişikliklerine tabi tutularak hazırlanmıştır.

2.2 Konsolidasyon esasları

İlişikteki konsolide finansal tablolar, Türk Telekom’un, bağlı ortaklıklarının ve müşterek faaliyetinin finansal tablolarını içermektedir. Konsolidasyona dahil olan şirketlerin finansal tabloları konsolide finansal tablolarla aynı tarih itibarıyla hazırlanmıştır.

a) Bağlı ortaklıklar

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla konsolide finansal tablolar; Türk Telekom’un ve Dipnot 1’de verilen ve Grup’un finansal ve faaliyet politikaları üzerinde kontrol gücüne sahip olduğu bağlı ortaklıklarının finansal tablolarını içermektedir.

Kontrol, Şirket’in, yatırım yaptığı işletme üzerinde ancak ve ancak şu göstergelerin tümü birden mevcut olduğunda sağlanmaktadır; a) yatırım yaptığı işletme üzerinde güce sahipse, b) yatırım yaptığı işletmeyle olan ilişkisinden dolayı değişen getirilere maruz kalmakta veya bu getirilerde hak sahibi ise, c) elde edeceği getirilerin miktarını etkileyebilmek için yatırım yaptığı işletme üzerindeki gücünü kullanma imkanına sahip ise. Bağlı ortaklıkların dönem kar/zararları satın alma tarihinden itibaren konsolide kar veya zarar tablosuna dahil edilmişlerdir.

Bağlı ortaklıkların muhasebe prensipleri Grup tarafından kullanılan muhasebe prensiplerinden farklılaştığı durumlarda gerekli düzeltmeler gerçekleştirilmiştir. Konsolide mali tablolar benzer işlem ve olaylara ortak muhasebe prensipleri kullanılarak ve Şirket ile aynı hesap düzeni ile hazırlanmıştır.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.2 Konsolidasyon esasları (devamı)

b) İşletme birleşmeleri

Grup, 1 Ocak 2010 tarihinden itibaren yeniden düzenlenmiş TFRS 3 “İşletme Birleşmeleri” standardını uygulamıştır. Bu muhasebe politikası değişikliği ileriye dönük olarak uygulanmıştır ve önceki dönemlerde gerçekleştirilen işletme birleşmelerine ilişkin bir değişiklik yapılmamıştır.

İşletme birleşmeleri, kontrolün Grup’a transfer olduğu tarih olan birleşme tarihinde satın alma yöntemi ile muhasebeleştirilmiştir. Bu yöntemde, iktisap maliyeti, alım tarihinde transfer edilen bedelin gerçeğe uygun değeri ve işletmedeki kontrol gücü olmayan payların toplamı olarak ölçülür

Transfer edilen bedel, Grup tarafından transfer edilen varlıkların birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerlerinin, Grup tarafından edinilen işletmenin önceki sahiplerine karşı üstlenilen borçların ve Grup tarafından çıkarılan özkaynak paylarının toplamı olarak hesaplanmıştır. İşletme birleşmesi sözleşmesi, gelecekte ortaya çıkacak olaylara bağlı olarak maliyetin düzeltilebileceğini öngören hükümler içerirse; bu koşullu bedelin birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değeri, birleşme maliyetine dâhil edilmiştir. Satın alma sırasında Grup tarafından katlanılan bütün işlem maliyetleri genel yönetim giderleri hesabında giderleştirilmiştir.

Grup, her bir şirket birleşmesi için edinilen işletmedeki kontrol gücü olmayan payları gerçeğe uygun değer üzerinden mi yoksa edinilen işletmenin net tanımlanabilir varlıklarının muhasebeleştirilen tutarlarındaki orantılı payı üzerinden mi ölçeceğini belirler.

Grup, bir işletme satın aldığı anda, edindiği finansal varlık ve borçların sınıflandırmalarını ve belirlemeleri birleşme tarihinde var olan sözleşme hükümleri, ekonomik koşullar ve konuya ilişkin diğer tüm koşulları esas alarak yapar. Bu saklı bir türev ürünün ana sözleşmeden ayrılması gerekip gerekmediğinin değerlendirilmesini de kapsar.

Satın alma metodu, satın alma maliyetini satın alınan varlıklar, yükümlülükler ve şarta bağlı yükümlülüklerin satın alınan gündeki gerçeğe uygun değerlerine dağıtılmasını gerektirmektedir. Söz konusu satın alınan şirketlerin TFRS 3’e göre belirlenmiş varlıkları, yükümlülükleri ve şarta bağlı yükümlülükleri satın alınma günündeki gerçeğe uygun değerlerinden kayıtlara yansıtılmaktadır. Satın alınan şirket, satın alma tarihinden itibaren konsolide kar veya zarar tablosuna dahil edilmektedir.

İktisap edilen tanımlanabilir varlıkların, yükümlülüklerin ve koşullu yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerlerinin veya birleşme maliyetinin sadece geçici olarak belirlendiği durumlarda, birleşmenin gerçekleştiği dönemin sonunda Grup, söz konusu geçici değerler üzerinden birleşme işlemini muhasebeleştirilmiştir. Geçici olarak belirlenmiş birleşme muhasebesinin birleşme tarihini takip eden on iki ay içerisinde tamamlanması ve düzeltme kayıtlarının birleşme tarihinden itibaren yapılması gerekmektedir.

c) Konsolidasyonda düzeltme işlemleri

Konsolidasyona dahil edilen şirketler arasındaki grup içi işlemler ve bakiyeler konsolidasyon sırasında silinmiştir. İştirakle ana ortaklık ve ana ortaklığın konsolidasyona tabi bağlı ortaklıkları ve müştereken kontrol edilen ortaklıklar arasında gerçekleşen işlemler neticesinde oluşan karlar ve zararlar, ana ortaklığın iştirakteki payı oranında netleştirilmiştir. Gerçekleşmemiş zararlar değer düşüklüğüne dair kanıt olmadığı sürece gerçekleşmemiş kazançlarla aynı şekilde silinirler.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.2 Konsolidasyon esasları (devamı)

d) Yabancı para

i) Yabancı para işlemler

Yabancı para işlemler, ilgili Grup şirketlerinin geçerli para birimlerine işlemin gerçekleştiği tarihteki kurdan çevrilmişlerdir. Yabancı para cinsinden olan parasal varlık ve yükümlülükler raporlama tarihindeki kurlardan geçerli para birimine çevrilmişlerdir. Parasal kalemlere ilişkin yabancı para çevirim farkı kazancı veya zararı, dönem başındaki geçerli para birimi cinsinden itfa edilmiş tutarın etkin faiz oranı ve ödemelerin etkisi düzeltilmesiyle dönem sonundaki yabancı para birimi cinsinden itfa edilmiş tutarın dönem sonu kurundan çevrilmiş tutarı ile arasındaki farkı ifade eder. Çevirimle oluşan kur farkları, diğer kapsamlı gelirden kayıtlara alınan nakit akış riskinden korunma araçlarından doğan farklar hariç, kar veya zararda kayıtlara alınır.

Yabancı para cinsinden olan ve gerçeğe uygun değerleriyle ölçülen parasal olmayan varlıklar ve yükümlülükler, gerçeğe uygun değerlerin tespit edildiği tarihteki kurdan geçerli para birimine çevrilir. Yabancı para cinsinden tarihi maliyetiyle ölçülen parasal olmayan kalemler, işlemin gerçekleştiği tarihteki kurdan çevrilmişlerdir.

ii) Yabancı operasyonlar

Yabancı operasyonların varlık ve yükümlülükleri, satın alımdan kaynaklanan şerefiye ve gerçeğe uygun değer düzeltmeleri dahil olmak üzere, raporlama tarihindeki döviz kuru ile raporlama para birimine çevrilir. Yabancı operasyonların gelir ve giderleri aylık ortalama döviz kuru ile raporlama para birimine çevrilir.

Yabancı para çevirim farkları diğer kapsamlı gelirler içerisinde kayıtlara alınır ve özkaynaklar altında yabancı para çevirim farklarında sunulur.

Şirket ve bağlı ortaklıkları, TL, Avro, ABD Doları’nı geçerli para birimi olarak kullanmaktadırlar, çünkü bu para birimleri ilgili Şirket ve bağlı ortaklıklarının operasyonlarında önemli ölçüde kullanılmakta veya operasyonları üzerinde önemli etkiye sahip bulunmakta olup, bu şirketlere ilişkin olay ve koşulların ekonomik özünü yansıtmaktadır. Finansal tablolardaki kalemlerin ölçümü için seçilen geçerli para birimi hariç bütün para birimleri yabancı para olarak ele alınmaktadır. Dolayısıyla, geçerli para birimiyle ölçülmemiş olan işlemler ve bakiyeler, ilgili geçerli para birimleri cinsinden yeniden ifade edilmiştir. Grup, konsolide finansal tablolar ve dipnotların sunumu amacıyla raporlama para birimi olarak TL’yi kullanmaktadır.

Geçmişte yüksek enflasyonlu kabul edilen bir ekonominin (Türkiye) para birimiyle raporlayan bağlı ortaklıkların finansal tabloları, yüksek enflasyonun sona erdiği tarihe kadar raporlama tarihinde geçerli ölçüm birimi cinsinden yeniden ifade edilmiştir. Yukarıda anılan 17 Mart 2005 tarihli karar neticesinde enflasyon muhasebesi uygulamalarının 31 Aralık 2004 tarihi itibarıyla sona erdiği kararlaştırıldığından, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren TL yüksek enflasyonlu olmayan bir ekonomiye ait para birimi olarak değerlendirilmiştir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.2 Konsolidasyon esasları (devamı)

d) Yabancı para (devamı)

ii) Yabancı operasyonlar (devamı)

Avro / TL ve ABD Doları / TL kurlarındaki senelik değişimler ile yıllık ortalama değişimler aşağıdaki gibidir

	Ortalama kur		Dönem sonu kuru	
	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Avro / TL	5,6789	4,1159	6,0280	4,5155
ABD Doları / TL	4,8301	3,6445	5,2609	3,7719

iii) Yurtdışı faaliyetlerindeki net yatırımların riskten korunması

Grup yurtdışındaki işletmede bulunan net yatırımını kredi kullanarak finansal riskten korunma işlemine girmiştir. Parasal kalemler, yurtdışındaki işletmede bulunan net yatırımın finansal riskten korunma işlemi ile ilişkilendirildikleri durumda çevirimlerinden ve ödemelerinden doğan kur farkları diğer kapsamlı gelir altına sınıflanır. Diğer kapsamlı gelir tablosuna alınan bu tutarlar, yurtdışı işletme satılana kadar burada takip edilir ve satış anında birikmiş tutarın tamamı kar veya zarar tablosu ile ilişkilendirilir. Diğer kapsamlı gelir altında takip edilen çevirim farkları ile ilişkili vergi etkileri de yine diğer kapsamlı gelir altına sınıflanır.

2.3 Muhasebe politikalarında değişiklikler, karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tabloların düzeltilmesi

Aşağıda belirtilen değişiklikler dışında, Grup’un konsolide finansal tablolarında uygulanan muhasebe politikaları, 31 Aralık 2017 tarihinde sona eren yıl itibarıyla konsolide finansal tablolarında uygulanan muhasebe politikalarıyla aynıdır.

a) TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat

TFRS 15 “Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat” standardı hasılatın ne zaman ve hangi tutarda muhasebeleştirileceğini belirleyen kapsamlı bir çerçeve oluşturmaktadır. TFRS 15, TMS 18 *Hasılat* ve TMS 11 *İnşaat Sözleşmeleri* standartları ve ilgili yorumlarının yerini almaktadır.

Grup TFRS 15 standardını ilk uygulama tarihi 1 Ocak 2018 olmak üzere uygulamaya başlamıştır. Sonuç olarak, Grup hasılatın muhasebeleştirilmesiyle ilgili muhasebe politikalarını aşağıda açıklanan şekilde değiştirmiştir.

Grup TFRS 15’i kümülatif etki yöntemini kullanarak uygulamıştır – TFRS 15’in ilk uygulanmasıyla oluşan kümülatif etki 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla özkaynakların açılış bakiyesinde bir düzeltme olarak muhasebeleştirilmiştir. Bu sebeple, 2017 yılına ait önceki dönem yeniden düzenlenmemiştir ve daha önce olduğu gibi TMS 18, TMS 11 ve ilgili yorumlarla uyumlu olarak raporlanmaya devam edilmektedir. Önemli değişikliklerin detayı ve bunların nicel etkileri aşağıda açıklanmıştır.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Muhasebe politikalarında değişiklikler, karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tabloların düzeltilmesi (devamı)

a) TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat (devamı)

i) Kampanyalı ekipman satışı ve diğer telekomünikasyon hizmetleri gelirleri ve bağlantı ücretleri

Kampanya kapsamında diğer telekomünikasyon hizmetleriyle beraber satılan ekipmanlar için teslim edilen ürüne atfolunan hasılat tutarı gelecekteki telekomünikasyon hizmetlerine bağlı olmayan bedelin toplam tutarı ile sınırlandırılmıştır. TFRS 15’e göre, toplam sözleşme bedeli bütün mal ve hizmetlere (örneğin ekipman ve mobil telekomünikasyon hizmetleri) tek başına satış fiyatları temel alınarak dağıtılırlar. Tek başına satış fiyatları Grup’un bu mal ve hizmetleri ayrı işlemlerde tek başlarına sattığı liste fiyatları baz alınarak belirlenir. Tek başına satışı olmayan mal ve hizmetler için tek başına satış fiyatları beklenen maliyet artı kar marjı yaklaşımıyla tahmin edilmektedir.

Farklı nitelikte olarak değerlendirilen ekipman veya bağlantı ücretlerine, sözleşme bedelinin daha az bir kısmı hasılat olarak dağıtılmaktadır ve bu sebeple TFRS 15’e göre hasılat, TMS 18’e kıyasla daha sonra muhasebeleştirilmektedir. Bu değişiklik hasılat kaleminin dışında gelir tahakkukları kaleminde azalmaya sebep olmuştur.

Önceki dönemlerde, Grup bağlantı ücretleri, bağlantı hizmeti verildiği anda gelir olarak ve bağlantı maliyetleri de anında gider olarak kaydedilmiştir. TFRS 15’e göre, farklı nitelikte olarak değerlendirilen bağlantı ücretleri hasılat olarak muhasebeleştirilir. Müşteriye bir ürün veya hizmet transferi sağlamak yerine, Grup’un kendi şebekesinin bir uzantısı ya da iyileştirilmesi amacıyla yapılan faaliyetler için alınan bağlantı ücretleri, farklı nitelikte olarak değerlendirilmez ve ayrı bir hasılat muhasebeleştirilmez. Farklı nitelikte olarak değerlendirilen bağlantı ücretleri için hasılat tek başına satış fiyatı temel alınarak ölçülür. Bağlantı ücretlerinin tek başına satış fiyatları beklenen maliyet artı kar marjı yaklaşımıyla tahmin edilmektedir. Farklı nitelikte olarak değerlendirilmeyen bağlantı ücretlerine sözleşme bedelinden herhangi bir dağıtım yapılmamıştır ve bu sebeple TFRS 15’e göre hasılat, TMS 18’e kıyasla daha sonra muhasebeleştirilmektedir. Bu değişiklik hasılat kaleminin dışında gelir tahakkukları kaleminde azalmaya sebep olmuştur.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Muhasebe politikalarında değişiklikler, karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tabloların düzeltilmesi (devamı)

a) TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat (devamı)

ii) Abone edinim maliyetleri

Abone edinim maliyetleri müşteri edinme ve tutma faaliyetleri sırasında oluşan komisyon ve primleri içermektedir.

Önceki dönemlerde abone edinim maliyetleri gerçekleştiği yılda konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılarak muhasebeleştirilmiştir. TFRS 15’e göre, Grup bu komisyonları ve primleri, sadece müşteriyle yapılması durumunda katlanacağı, sözleşme yapmamış olsaydı katlanmayacağı maliyetler olması halinde ve geri kazanmayı bekliyorsa, sözleşme yapılması için katlanılan ek maliyetler olarak aktifleştirir. Müşteri edinim maliyetleri abone ömrü boyunca, abone tutma maliyetleri ise yenileme dönemi boyunca amortismanına tabi tutulur. TFRS 15’e göre abone edinim ve tutma maliyetleri maddi olmayan duran varlıklar altında muhasebeleştirilir ve amortisman pazarlama, satış ve dağıtım giderlerine kaydedilir.

iii) Önemli finansman bileşeni

Eğer bir sözleşme önemli bir finansman bileşeni içeriyorsa; Grup, sözleşmedeki işlem bedelini tahmin etmek için, taahhüt edilen bedelde paranın zaman değerinin etkisine göre düzeltme yapar. Sözleşmenin taraflarınca kararlaştırılan ödemelerin zamanlaması (açıkça ya da zımnen), müşteriye veya Grup’a, mal veya hizmetlerin müşteriye devrinin finansmanı şeklinde önemli bir fayda sağlıyorsa, bu sözleşmede önemli finansman bileşeni bulunmaktadır. Sözleşme başlangıcında Grup ile müşteri arasında ayrı bir finansman işlemi yapılmış olsaydı, bu işleme yansıtılacak iskonto oranını kullanır.

Grup’un vazgeçilmez kullanım hakkı sözleşmeleri önemli finansal bileşeni içermektedir. Grup önceki dönemlerde TMS 18’e göre önemli finansman bileşenini muhasebeleştirmemiştir. TFRS 15’e göre, sözleşme bedeli finansman bileşenini yansıtmak üzere düzeltilmiş ve finansman bileşeni faiz gideri olarak kar veya zararda finansman giderleri içerisinde ve müşterilerden elde edilen hasıllardan ayrıştırılarak muhasebeleştirilmiştir.

iv) Konsolide finansal tablo etkileri

Aşağıdaki tablo, 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla TFRS 15’in geçişin özkaynaklar üzerindeki vergiden arındırılmış etkisini göstermektedir:

	1 Ocak 2018 - TFRS 15 uygulanmasının etkisi
Geçmiş yıl karları / (zararları)	
Kampanyalı ekipman satış geliri ve bağlantı ücretleri	(204.412)
Abone edinim ve tutma maliyetleri	843.203
Önemli finansman bileşeni	(45.607)
İlgili vergi	(43.406)
Yabancı para çevirim farkı	2.468
1 Ocak 2018 itibarıyla etki	552.246

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Muhasebe politikalarında değişiklikler, karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tabloların düzeltilmesi (devamı)

a) TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat (devamı)

iv) Konsolide finansal tablo etkileri (devamı)

Aşağıdaki tablolar, TFRS 15’in uygulanmasının 31 Aralık 2018 itibarıyla ve aynı tarihte sona eren döneme ait özet konsolide finansal tablolar üzerindeki etkisini her bir etkilenen kalem için özetlemektedir:

i. Konsolide finansal durum tablosu

Muhasebe politikalarındaki değişikliklerin etkisi

31 Aralık 2018		Raporlanan	Düzeltilmeler	TFRS 15 olmadan bakiyeler
Maddi olmayan duran varlıklar	b	9.738.095	(1.024.338)	8.713.757
Ticari ve diğer alacaklar	a	5.384.712	18.165	5.402.877
Ertelenmiş vergi varlığı		896.513	(13.430)	883.083
Diğer varlıklar		20.179.191	–	20.179.191
Toplam varlıklar		36.198.511	(1.019.603)	35.178.908
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü		205.257	(64.910)	140.347
Ertelenmiş gelirler	a,c	1.108.428	(289.935)	818.493
Diğer yükümlülükler		27.431.223	–	27.431.223
Toplam yükümlülükler		28.744.908	(354.845)	28.390.063
Geçmiş yıl (zararları) / karları		1.288.993	(552.246)	736.747
Yabancı para çevirim farkları		417.238	10.583	427.821
Net dönem karı / (zararı)		(1.391.261)	(123.095)	(1.514.356)
Diğer özkaynaklar		7.138.633	–	7.138.633
Toplam özkaynaklar		7.453.603	(664.758)	6.788.845

a. Kampanyalı ekipman satışı ve diğer telekomünikasyon hizmetleri gelirleri ve bağlantı ücretleri

b. Abone edinim maliyetleri

c. Önemli finansman bileşeni

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Muhasebe politikalarında değişiklikler, karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tabloların düzeltilmesi (devamı)

a) TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat (devamı)

iv) Konsolide finansal tablo etkileri (devamı)

ii. Konsolide kar zarar tablosu

Muhasebe politikalarındaki değişikliklerin etkisi

31 Aralık 2018		Raporlanan	Düzeltilmeler	TFRS 15 olmadan bakiyeler
Hasılat	a,c	20.430.900	29.794	20.460.694
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri	b	(2.409.985)	(181.135)	(2.591.120)
Finansman gelirleri / (giderleri), net	c	(6.449.820)	17.510	(6.432.310)
Vergi gideri		631.020	10.736	641.756
Diğer giderler		(13.593.376)	–	(13.593.376)
Dönem karı / (zararı)		(1.391.261)	(123.095)	(1.514.356)
Toplam kapsamlı gelir		4.041.390	(123.095)	3.918.295

a. Kampanyalı ekipman satışı ve diğer telekomünikasyon hizmetleri gelirleri ve bağlantı ücretleri

b. Abone edinim maliyetleri

c. Önemli finansman bileşeni

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)**2.3 Muhasebe politikalarında değişiklikler, karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tabloların düzeltilmesi (devamı)****a) TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat (devamı)****iv) Konsolide finansal tablo etkileri (devamı)****iii. Konsolide nakit akış tablosu****Muhasebe politikalarındaki değişikliklerin etkisi**

31 Aralık 2018	Raporlanan	Düzeltilmeler	TFRS 15 olmadan bakiyeler
Dönem karı / (zararı)	(1.391.261)	(123.095)	(1.514.356)
Dönem net karı mutabakatı ile ilgili düzeltmeler:			
-Amortisman ve itfa gideri ile ilgili düzeltmeler	b 3.717.763	(480.139)	3.237.624
-Vergi gideri ile ilgili düzeltmeler	(631.020)	(10.736)	(641.756)
-Diğer	7.407.823	–	7.407.823
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler:			
-Faaliyetlerle ilgili diğer yükümlülüklerdeki artış	396.888	(47.303)	349.585
-Diğer	(1.053.815)	–	(1.053.815)
Faaliyetlerden elde edilen nakit akışlar	(857.443)	–	(857.443)
İşletme faaliyetlerinden sağlanan net nakit	7.588.935	(661.273)	6.927.662
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların alımından kaynaklanan nakit çıkışları	b (4.065.306)	661.273	(3.404.033)
Diğer	(60.644)	–	(60.644)
Yatırım faaliyetlerinde kullanılan net nakit	(4.125.950)	661.273	(3.464.677)
Diğer	(3.301.596)	–	(3.301.596)
Finansman faaliyetlerinde kullanılan net nakit	(3.301.596)	–	(3.301.596)
Yabancı para çevirim farkı öncesi nakit ve nakit benzerlerindeki net artış / (azalış)	161.389	–	161.389
Yabancı para çevirim farklarının nakit ve nakit benzerleri üzerindeki etkisi	48.599	–	48.599
Dönem başı nakit ve nakit benzerleri	3.688.104	–	3.688.104
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri	3.898.092	–	3.898.092

a. Kampanyalı ekipman satışı ve diğer telekomünikasyon hizmetleri gelirleri ve bağlantı ücretleri

b. Abone edinim maliyetleri

c. Önemli finansman bileşeni

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Muhasebe politikalarında değişiklikler, karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tabloların düzeltilmesi (devamı)

b) TFRS 9 Finansal Araçlar

Grup, Temmuz 2014’te yayınlanan TFRS 9 *Finansal Araçlar* standardını ilk uygulama tarihi 1 Ocak 2018 olmak üzere uygulamaya başlamıştır. TFRS 9 finansal varlık ve yükümlülüklerin ve bazı finansal olmayan kalemlerin alım veya satım sözleşmelerinin muhasebeleştirilmesi ve ölçülmesiyle ilgili gereklilikleri belirler.

TFRS 9 standardına geçişin 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla geçmiş yıl karları/(zararları) ve diğer kapsamlı gelir üzerindeki vergiden arındırılmış etkisi aşağıda gibi özetlenmiştir:

1 Ocak 2018 - TFRS 9 uygulanmasının etkisi

Geçmiş yıl karları / (zararları)	
TFRS 9’a göre beklenen kredi zararlarının muhasebeleştirilmesi	(263.230)
TFRS 9’a göre ilk geçişte gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan olarak sınıflanan yükümlülüklerin defter değerindeki değişim	156.390
İlgili vergi	(13.912)
TFRS 9’a göre açılış bakiyesi (1 Ocak 2018)	(120.752)

1 Ocak 2018 - TFRS 9 uygulanmasının etkisi

Diğer kapsamlı gelir	
TFRS 9’a göre ilk geçişte gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan olarak sınıflanan yükümlülüklerin defter değerindeki değişim	(228.884)
İlgili vergi	45.777
TFRS 9’a göre açılış bakiyesi (1 Ocak 2018)	(183.107)

i. Finansal varlık ve yükümlülüklerin sınıflanması

TFRS 9’a göre finansal varlıklar 3 ana kategoride sınıflanırlar: itfa edilmiş maliyetinden ölçülen, gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen (“FVOCP”) ve gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülen (“FVTPL”). TFRS 9’a göre finansal varlıklar genel olarak finansal varlıkların yönetimi için kullanılan iş modeline ve sözleşmeye bağlı nakit akışlarının özelliklerine göre sınıflanır. TFRS 9, TMS 39’da geçerli olan vadeye kadar elde tutulan finansal varlıklar, kredi ve alacaklar ve satılmaya hazır finansal varlıklar sınıflarını ortadan kaldırmaktadır. TFRS 9’e göre, esas ürünün bir standardın kapsamına giren bir finansal varlık olduğu sözleşmelerde, saklı türev ürünleri hiçbir zaman ayırıştırılmaz. Bunun yerine, karma finansal aracın sınıflandırılması bir bütün olarak değerlendirilir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Muhasebe politikalarında değişiklikler, karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tabloların düzeltilmesi (devamı)

b) TFRS 9 Finansal Araçlar (devamı)

i. Finansal varlık ve yükümlülüklerin sınıflanması (devamı)

TFRS 9’un uygulanması, Grup’un ihraç edilmiş tahvil, bono ve senetleri hariç finansal yükümlülükleri için uygulanan muhasebe politikalarında önemli bir etki yaratmamıştır.

Grup, 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla TFRS 9’un geçiş hükümlerine uyumlu olarak, bir yükümlülüğün ilk uygulama tarihinde gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılan olarak tanımlanmasına, bu yükümlülüğün farklı bir şekilde ölçümünden veya bunlara ilişkin kazanç veya kayıpların farklı şekilde finansal tablolara alınmasından kaynaklanacak bir tutarsızlığı ortadan kaldırma ya da önemli ölçüde azaltma şartına bağlı olarak izin veren hükmüne dayanarak, ihraç edilmiş tahvil, bono ve senetleri gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılan yükümlülükler olarak sınıflama seçeneğini kullanmıştır.

Grup’un TFRS 9’a göre ihraç edilmiş tahvil, bono ve senetlerini nasıl sınıflandığı, ölçtüğü ve ilgili gelir ve giderleri nasıl muhasebeleştiği konusunda detaylı bilgi Dipnot 2.4’te sunulmuştur.

1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla, TFRS 9’un uygulanmasının finansal varlıkların defter değerleri üzerindeki etkileri, aşağıda açıklandığı gibi, sadece yeni değer düşüklüğü gereklilikleriyle ilgilidir.

Grup’un TFRS 9’a göre finansal varlıklarını nasıl sınıflandığı, ölçtüğü ve ilgili gelir ve giderleri nasıl muhasebeleştiği konusunda detaylı bilgi Dipnot 2.4’te sunulmuştur.

ii. Finansal varlıklarda değer düşüklüğü

TFRS 9, TMS 39’daki “oluşan zarar” modelini “beklenen kredi zararları” modeliyle değiştirmektedir. Yeni değer düşüklüğü modeli itfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıklara ve sözleşme varlıklarına uygulanır ancak özkaynak araçlarına yapılan yatırımlara uygulanmaz. TFRS 9’a göre uygulanan yeni modelin detayları Dipnot 2.4’te sunulmuştur.

Yeni değer düşüklüğü modelinin etkisi

1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla, TFRS 9’un değer düşüklüğü karşılığı üzerindeki etkisi aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2017 itibarıyla TMS 39 kapsamında değer düşüklüğü	(2.864.484)
1 Ocak 2018 itibarıyla kayıtlara alınan ek değer düşüklüğü:	
- Ticari alacaklar	(24.876)
- Diğer varlıklar ve alacaklar	(17.568)
- Borç karşılıkları: Kredi taahhütleri üzerindeki beklenen kredi zararları karşılığı	(220.786)
1 Ocak 2018 itibarıyla TFRS 9 kapsamında değer düşüklüğü	(3.127.714)

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Muhasebe politikalarında değişiklikler, karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tabloların düzeltilmesi (devamı)

b) TFRS 9 Finansal Araçlar (devamı)

iii. Finansal riskten korunma muhasebesi

Grup, TFRS 9’u ilk uygulamaya başlarken, finansal riskten korunma muhasebe politikası olarak, TFRS 9 hükümleri yerine TMS 39 hükümlerini uygulamaya devam edebilir. Grup, TFRS 9 kapsamında finansal riskten korunma muhasebe modelini uygulamayı seçmemiştir. 31 Aralık 2017 tarihli konsolide finansal tabloların hazırlanmasında uygulanan muhasebe politikalarında herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.

Grup, 1 Temmuz 2018 tarihi itibarıyla TFRS 9’daki yeni genel riskten korunma muhasebesi modelini uygulamayı seçmiştir. Bu model, Grup’un, riskten korunma muhasebesi ilişkilerinin risk yönetimi hedefleri ve stratejisiyle uyumlu olmasını ve finansal riskten korunma etkinliğini değerlendirmek için daha niteliksel ve ileriye dönük bir yaklaşım uygulamasını sağlamalıdır.

Grup, yabancı para cinsinden borçlanmalarına ilişkin döviz kurundaki değişimlerden kaynaklanan nakit akışlarındaki değişkenliği korumak için vadeli döviz sözleşmeleri kullanmaktadır. Grup, nakit akış riskinden korunma işlemlerinde riskten korunma aracı olarak kullandığı katılım opsiyonlu çapraz kur swaplarının sadece spot değerinin gerçeğe uygun değerindeki değişimini riskten korunma ilişkisine dahil etmektedir. Riskten korunma araçlarının gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerin etkin kısmı, nakit akış riskinden korunma fonunda, özkaynaklarda ayrı bir bileşende birikmektedir.

TMS 39 uyarınca, opsiyon sözleşmelerinin zaman değeri gerçeğe uygun değerindeki değişim anında kar veya zararda muhasebeleştirilmiştir. Ancak, TFRS 9 kapsamında, zaman değeri finansal riskten korunma maliyeti olarak muhasebeleştirilir; diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir ve özkaynaklarda ayrı bir bileşen olarak riskten korunma fonu olarak toplanır.

TMS 39 kapsamında, tüm nakit akış riskinden korunma işlemlerinde, nakit akış riskinden korunma fonunda birikmiş olan tutarlar, bir yeniden sınıflandırma düzeltmesi olarak nakit akış riskinden korunma fonundan kâr veya zarara aktarılarak yeniden sınıflandırılır. Aynı yaklaşımlar, TFRS 9 kapsamında, riskten korunma fonunun maliyetinde birikmiş tutarlar için de geçerlidir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Muhasebe politikalarında değişiklikler, karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tabloların düzeltilmesi (devamı)

b) TFRS 9 Finansal Araçlar (devamı)

iii. Finansal riskten korunma muhasebesi (devamı)

Riskten Korunma Etkinsizliği

Grup, riskten korunma ilişkisi süresince etkinsizlik kaynaklarını izlemektedir. Riskten korunma kaleminin gerçeğe uygun değerindeki değişim, varsayımsal türev metodu kullanılarak hesaplanacaktır.

Riskten korunma aracı olarak belirlenen yapılandırılmış çapraz kur swapları ve çapraz kur swaplarının toplam gerçeğe uygun değeri döviz bazlı fark içermektedir. Varsayımsal türev, döviz bazlı fark hariç kalacak şekilde dizayn edilmiştir. Riskten korunma etkinsizliği, döviz bazlı farkı içeren gerçek türev ile döviz bazlı farkı içermeyen varsayımsal türev karşılaştırılarak belirlenir.

Finansal riskten korunma ürün ve finansal riskten korunma aracı arasında, finansal riskten korunma aracının korunma risk ile birebir eşleşmesi ve uyumlu biçimde ters yönlü hareket etmesi sebebiyle finansal riskten korunma konusu kalem ile finansal riskten korunma aracı arasında bir “ekonomik ilişki” vardır.

Kredi riskinin etkisi, ekonomik ilişkiden kaynaklanan değer değişimlerini etkilememektedir. Riskten korunma kalem ile finansal riskten korunma aracı arasında ekonomik bir ilişki olsa bile, kredi riskindeki değişimlerin etkisi, gerçeğe uygun değer değişikliklerini etkileyecek kadar büyük değildir.

Riskten korunma aracının tutarı ile finansal riskten korunma ürününün tutarı arasındaki riskten korunma oranı 1:1’dir.

TFRS 9 riskten korunma muhasebesi koşullarının uygulanmasından kaynaklanan etki

TFRS 9’a göre riskten korunma yaklaşımı uygulaması, geçmiş yıl karları üzerinde herhangi bir etki yaratmamaktadır.

iv. Geçiş

TFRS 9 Finansal Araçlar (2014) standardının uygulanmasıyla muhasebe politikalarındaki değişiklikler aşağıda açıklaması yapılanlar dışında geriye dönük olarak uygulanmıştır.

- Karşılaştırmalı dönemler önceki dönemler için yeniden düzenlenmemiştir. TFRS 9’un uygulanmasıyla oluşan finansal varlık ve yükümlülüklerin defter değerlerindeki değişimler, 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla geçmiş yıl karları/zararlarında muhasebeleştirilmiştir. Dolayısıyla, 2017 yılı için sunulan bilgiler TFRS 9 hükümlerini yansıtmamaktadır ve bu sebeple, 2018 için TFRS 9 kapsamında sunulan bilgilerle karşılaştırılamaz.
- İlk uygulama tarihinde, o tarihte geçerli olan şartlar ve durumlar dikkate alınarak aşağıdaki gibi değerlendirilmiştir.
 - o Finansal varlığın hangi iş modeli kapsamında elde tutulduğunun belirlenmesi
 - o Özkaynak araçlarına yapılan ve ticari amaçlı elde tutulmayan bazı yatırımların gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan olarak tanımlanması.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Muhasebe politikalarında değişiklikler, karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tabloların düzeltilmesi (devamı)

b) TFRS 9 Finansal Araçlar (devamı)

v. Finansal varlık ve yükümlülüklerin ilk uygulama tarihinde sınıflandırılması

Aşağıdaki tablo, TMS 39 kapsamındaki orijinal ölçüm kategorilerini ve Grup'un 1 Ocak 2018'deki finansal varlıklarının ve finansal borçlarının her bir sınıfı için TFRS 9'a göre yeni ölçüm kategorilerini göstermektedir:

	Dipnot	TMS 39 kapsamında orijinal sınıflama	TFRS 9 kapsamında yeni sınıflama	TMS 39 kapsamında orijinal defter değeri	TFRS 9 kapsamında yeni defter değeri
Finansal varlıklar					
Nakit ve nakit benzerleri	4	Krediler ve alacaklar	İtfa edilmiş maliyet	4.100.204	4.100.204
Ticari alacaklar ve diğer alacaklar (ilişkili taraflar dahil)	6,9	Krediler ve alacaklar	İtfa edilmiş maliyet	4.999.469	4.974.593
Finansal yatırımlar	14	Satılmaya hazır finansal varlıklar	Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelirlere yansıtılan	11.840	11.840
Diğer varlıklar	12	Krediler ve alacaklar	İtfa edilmiş maliyet	194.669	177.101
Finansal yükümlülükler					
Banka kredileri	5	Diğer finansal yükümlülükler	Diğer finansal yükümlülükler	12.732.751	12.732.751
İhraç edilen tahvil, bono ve senetler	5	Diğer finansal yükümlülükler	Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan	3.756.388	3.828.882
Finansal kiralama yükümlülükleri	7	Diğer finansal yükümlülükler	Diğer finansal yükümlülükler	2.599	2.599
Riskten korunma amaçlı faiz takas işlemleri	15	Gerçeğe uygun değer – riskten korunma aracı	Gerçeğe uygun değer – riskten korunma aracı	117.389	117.389
Ticari borçlar ve borç karşılıkları (ilişkili taraflar dahil)	6,9	Diğer finansal yükümlülükler	Diğer finansal yükümlülükler	5.369.485	5.148.699

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Muhasebe politikalarında değişiklikler, karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tabloların düzeltilmesi (devamı)

b) TFRS 9 Finansal Araçlar (devamı)

v. Finansal varlık ve yükümlülüklerin ilk uygulama tarihinde sınıflandırılması (devamı)

Grup’un TFRS 9 kapsamında finansal araçların sınıflandırılmasına ilişkin muhasebe politikaları Dipnot 2.4’te sunulmuştur. Bu politikaların uygulanması, yukarıdaki tabloda belirtilen ve aşağıda açıklanan yeniden sınıflandırmalarla sonuçlanmıştır.

- TMS 39 kapsamında krediler ve alacaklar olarak sınıflanan ticari ve diğer alacaklar, TFRS 9 kapsamında itfa edilmiş maliyetler olarak sınıflandırmıştır. Değer düşüklüğü karşılığındaki 42.444 TL değerinde artış, TFRS 9 kapsamında 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla geçmiş dönem kar/zarar açılış bakiyesinde muhasebeleştirilmiştir.
- TFRS 9 kapsamında Grup’un taahhütlü kampanyalar kapsamında Grup müşterilerine satılacak cihaz alımlarının finansmanı için garantör olduğu distribütör firmalara ait kredi borçları için beklenen kredi zararları karşılığı hesaplanmıştır. 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla, 220.786 TL tutarında beklenen kredi zararı karşılığı konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilmiştir.
- TMS 39 kapsamında satılmaya hazır finansal yükümlülükler olarak sınıflanan finansal yatırımlar, TFRS 9 kapsamında gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelirlere yansıtılan olarak sınıflanmıştır. Bu varlıklar, Grup’un Cetel Telekom İletişim Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi’nde (“Cetel”) bulunan %6,84 payını kapsamaktadır. Cetel’in maliyeti, yönetimin gerçeğe uygun değer ölçümüne ilişkin yeterli düzeyde yakın zamanlı bilgisi bulunmaması nedeniyle gerçeğe uygun değeri ölçmek amacıyla kullanılmaktadır.
- TMS 39 kapsamında diğer finansal yükümlülük olarak sınıflanan ihraç edilmiş tahvil, bono ve senetler, TFRS 9’un geçiş hükümlerine uygun olarak gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan olarak sınıflandırılmıştır. İhraç edilmiş tahvil, bono ve senetlerin 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla defter değerindeki 156.390 TL tutarındaki kısım geçmiş yıl karlarında, 228.884 TL tutarındaki negatif kısmı ise diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilmiştir.

c) Maddi Duran Varlıklar

Grup, daha önceden maliyet modeline göre ölçmüş olduğu arsalarını 31 Aralık 2018 tarihinden başlayarak TMS 16’ya uygun olarak yeniden değerlendirme modelini kullanarak ölçmeye başlamıştır. Maddi duran varlıklarla ilgili olarak TMS 16’da yer alan yöntemler uyarınca muhasebe politikalarında değişiklik yapıp varlıkları yeniden değerlendirilmiş değerleriyle izlenmeye başladığından, TMS 8 uyarınca bu politika değişikliğinin ilk uygulaması ileriye yönelik olarak yapılmıştır. Arsaların ölçümüne ilişkin muhasebe politikası değişikliğinin detayları Dipnot 2.4’te açıklanmıştır. Değişikliğin 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla konsolide finansal tablolara etkisi ise Dipnot 19’da açıklanmıştır.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti

a) Finansal araçlar

i. Muhasebeleştirme ve ilk ölçüm

Ticari alacaklar finansal tablolara ilk defa oluştukları zaman alınır. Diğer tüm finansal varlıklar ve finansal yükümlülükler, Grup finansal araca ilişkin sözleşme hükümlerine taraf olduğunda muhasebeleştirilir.

Önemli bir finansman bileşeni içeren ticari alacaklar dışındaki bir finansal varlık veya finansal yükümlülük ilk defa finansal tablolara alınırken gerçeğe uygun değerinden ölçülür ve gerçeğe uygun değer değişimleri kâr veya zarara yansıtılanlar dışındaki kalemlerin edinimiyle veya ihracıyla doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri de gerçeğe uygun değere ilave edilir.

ii. Yeniden sınıflandırma ve sonraki muhasebeleştirme

Finansal varlıklar –1 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerli politika

İlk kayıtlara alınırken finansal varlıklar, itfa edilmiş maliyetinden ölçülen, gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen (“FVOCI”) – özkaynak yatırımları ve gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülen (“FVTPL”) olarak sınıflandırılırlar.

Grup’un finansal varlıkların yönetiminde kullandığı iş modelinin değiştiği durumlar hariç, finansal varlıklar ilk muhasebeleştirilmelerinden sonra yeniden sınıflanmazlar; iş modeli değişikliği durumunda ise, değişikliğin akabinde takip eden raporlama döneminin ilk gününde finansal varlıklar yeniden sınıflanırlar.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

a) Finansal araçlar (devamı)

ii. Yeniden sınıflandırma ve sonraki muhasebeleştirme (devamı)

Finansal varlıklar –1 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerli politika (devamı)

Bir finansal varlık, aşağıda belirtilen koşulların her iki şartı birden sağlaması durumunda ve gerçeğe uygun değer değişimi kar ya da zarara yansıtılan finansal varlık kategorisinde tanımlanmamışsa, itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülür:

- Finansal varlığın, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulması,
- Finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması.

Grup, ticari amaçla elde tutulmayan bir özkaynak yatırımının ilk defa finansal tablolara alınmasında, gerçeğe uygun değerindeki sonraki değişikliklerin diğer kapsamlı gelirden sunulması konusunda, geri dönülemeyecek bir tercihte bulunulabilir. Bu seçim her bir yatırım için ayrı ayrı yapılır. Grup, Cetel hisselerine % 6,84 oranında sahiptir ve gerçeğe uygun değerindeki değişimlerin diğer kapsamlı gelirden sunulmasına karar verilmiştir. Yönetimin, gerçeğe uygun değer ölçümüne ilişkin yeterli düzeyde yakın zamanlı bilgi sahibi olmaması nedeniyle, gerçeğe uygun değer ölçümünde maliyet kullanılmıştır.

İtfa edilmiş maliyetinden veya yukarıda açıklandığı şekilde gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülmeyen bütün finansal varlıklar gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülür. Bu bütün türev finansal varlıkları (Dipnot 15) ve gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen özkaynak yatırımlarını kapsar.

İlk defa finansal tablolara alınması sırasında bir finansal varlığın geri dönülemez bir şekilde gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak tanımlanması mümkündür. Ancak bunun için bu tanımlamanın, aksi halde ortaya çıkacak muhasebe uyumsuzluğu ortadan kaldırması veya önemli ölçüde azaltması gerekir.

Finansal varlıklar: İş modelinin değerlendirilmesi - 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerli politika

Grup, iş modelinin amaçları konusunda değerlendirmelerini finansal varlığın tutulduğu portföy seviyesinde yapar çünkü bu işin nasıl yönetildiğini ve yönetime bilginin hangi yöntemlerle sağlandığını en iyi şekilde yansıtmaktadır. Yönetime sağlanan bilgiler aşağıdakileri içerir:

- Portföy için belirlenen politika ve amaçlar ve bu politikaların uygulamada nasıl hayata geçirildiği. Bu politikalar, yönetimin stratejisinin sözleşmeye bağlı faiz geliri kazanmaya odaklanıp odaklanmadığı, belirli bir faiz oranı profilini devam ettirilip ettirilmediği, finansal varlıkların sürelerinin herhangi bir finansal yükümlülüğe veya beklenen nakit çıkışlarına eşleştirilip eşleştirilmediği ya da varlıkların satışı süresince nakit akışlarının gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği gibi analizleri içerir;

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

a) Finansal araçlar (devamı)

ii. Yeniden sınıflandırma ve sonraki muhasebeleştirme (devamı)

Finansal varlıklar: İş modelinin değerlendirilmesi - 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerli politika (devamı)

- Portföy performansının nasıl değerlendirildiği ve Grup yönetimine nasıl raporlandığı;
- İş modelinin (iş modeli kapsamında elde tutulan finansal varlıkların) performansını etkileyen riskler ve özellikle bu risklerin yönetim şekli ve
- Grup yöneticilerine verilen ilave ödemelerin nasıl belirlendiği (örneğin, ilave ödemelerin yönetilen varlıkların gerçeğe uygun değerine göre mi yoksa tahsil edilen sözleşmeye bağlı nakit akışlarına göre mi belirlendiği); ve
- Önceki dönemlerde yapılan satışların sıklığı, değeri, zamanlaması ve nedeni ile gelecekteki satış beklentileri.

Üçüncü taraflarla yapılan ve varlıkların finansal tablo dışı bırakılması için gerekli kıstasları taşımayan devir işlemleri satış olarak değerlendirilmez.

Gerçeğe uygun değer esas alınarak yönetilen ve performansları buna göre değerlendirilen finansal varlıklar gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan olarak ölçülür.

Finansal varlıklar: Sözleşmeden kaynaklanan nakit akışlarının “sadece anapara ve faiz ödemeleri” olup olmadığının değerlendirilmesi - 1 Ocak 2018’den itibaren geçerli olan politika

Anapara, finansal varlığın ilk defa finansal tablolara alınması sırasındaki gerçeğe uygun değeri olarak tanımlanmaktadır. Faiz, paranın zaman değeri, belirli bir zaman dilimine ilişkin anapara bakiyesine ait kredi riski, diğer temel borç verme risk ve maliyetleri (örneğin likidite riski ve yönetim maliyetleri) ile kâr marjından teşekkül eder.

Sözleşmeden kaynaklanan nakit akışlarının “sadece anapara ve faiz ödemeleri” olup olmadığının değerlendirilmesinde, Grup, ilgili aracın sözleşme şartlarını dikkate alır. Finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının zamanlamasını veya miktarını, bu tanıma uymasını engelleyebilecek oranda değiştirebilecek bir sözleşme şartı içerip içermediği değerlendirmeye dahil edilir. Bu değerlendirmeler yapılırken Grup aşağıdakileri dikkate alır:

- nakit akışlarının zamanlamasını veya tutarını değiştirebilecek şarta bağlı olaylar;
- sözleşmeye bağlı kupon oranını değiştirebilecek (değişken oran özelliklerini de içeren) şartlar;
- erken ödeme ve uzatma seçenekleri; ve
- belirli bir varlık üzerinde Grup’un nakit akışlarına hak iddia etmesini kısıtlayabilecek şartlar (örneğin rücu edilemez özellikler).

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

a) Finansal araçlar (devamı)

ii. Yeniden sınıflandırma ve sonraki muhasebeleştirme (devamı)

Finansal varlıklar: Sözleşmeden kaynaklanan nakit akışlarının “sadece anapara ve faiz ödemeleri” olup olmadığının değerlendirilmesi - 1 Ocak 2018’den itibaren geçerli olan politika (devamı)

Erken ödeme, büyük ölçüde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerinden oluşuyorsa (peşin ödenen tutarlar, sözleşme vadesinden önce sonlandırıldığı için makul bir bedel içerebilir), erken ödeme özelliği “sadece anapara ve faiz ödemeleri” kriteriyle uyumludur. Buna ek olarak, sözleşmeye bağlı nominal değeri üzerinden primli veya iskontolu olarak alınan bir finansa varlık için, büyük ölçüde sözleşmeye bağlı nominal değeri ve tahakkuk eden (ancak ödenmemiş olan) faizi yansıtan (peşin ödenen tutarlar, sözleşme vadesinden önce sonlandırıldığı için makul bir bedel içerebilir) erken ödemelere izin veren ya da gerekli kılan bir sözleşme şartı, erken ödeme özelliğinin gerçeğe uygun değerinin ilk kayıtlara alma sırasında önemsiz olması durumunda, “sadece anapara ve faiz ödemeleri” kriteriyle uyumlu olarak muhasebeleştirilir.

Anapara, beklenen nakit akışlarının bugünkü değeri olduğu için, ticari alacaklar ve diğer alacaklar “sadece anapara ve faiz ödemeleri” testini geçmektedirler. Bu alacaklarla tahsil etmeye dayalı iş modeliyle uyumlu olarak yönetilmektedir.

Finansal varlıklar: Sonraki muhasebeleştirme ve kazanç ve kayıplar – 1 Ocak 2018’den itibaren geçerli politika

Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülen finansal varlıklar	Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülen finansal varlıklar türevlerden oluşmaktadır. Bu varlıklar sonraki muhasebeleştirmede gerçeğe uygun değerlerinden ölçülürler. Net kazanç ve kayıplar, faiz gelirleri de dahil olmak üzere, kar veya zararda muhasebeleştirilir.
İtfa edilmiş maliyetlerinden ölçülen finansal varlıklar	İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıklar nakit ve nakit benzerleri, ticari alacaklar, diğer alacaklar ve diğer varlıklardan oluşmaktadır. Bu varlıkların sonraki muhasebeleştirmeleri, etkin faiz yöntemiyle itfa edilmiş maliyet üzerinden yapılır. İtfa edilmiş maliyetler değer düşüklüğü zararlarını içerir. Faiz gelirleri, yabancı para çevirim kar ve zararları ve değer düşüklüğü kar veya zararda muhasebeleştirilir. Finansal tablo dışı bırakma sırasında oluşan kazanç veya kayıplar kar veya zararda muhasebeleştirilir.
Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülen özkaynak yatırımları	Kar veya zarara yansıtılan gerçeğe uygun değer üzerinden ölçümlenen sermaye yatırımlarının sonraki muhasebeleştirmeleri gerçeğe uygun değer üzerinden yapılır. Faiz veya temettü gelirleri dahil olmak üzere net kazanç ve zararlar kar veya zararda muhasebeleştirilir.
Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen özkaynak yatırımları	Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen özkaynak yatırımları Grup’un Cetel’deki %6,84 oranındaki hisse payını içermektedir. Bu varlıkların sonraki muhasebeleştirmeleri gerçeğe uygun değer üzerinden yapılır. Temettüleri, temettü yatırım maliyetinin bir kısmının geri kazanımını açıkça göstermedikçe, kar veya zararda gelir olarak kaydedilir. Diğer net kazanç ve kayıplar diğer kapsamlı gelir olarak muhasebeleştirilir ve hiçbir zaman kar veya zararda yeniden sınıflandırılmaz.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

a) Finansal araçlar (devamı)

ii. Yeniden sınıflandırma ve sonraki muhasebeleştirme (devamı)

Finansal varlıklar - 1 Ocak 2018 öncesi geçerli olan politika

Türev olmayan finansal varlıklar

Grup kredi ve alacakları ile mevduatlarını oluşturdukları tarihte kayıtlarına almaktadır. Diğer bütün finansal varlıklar Grup’un ilgili finansal aracın sözleşmeye bağlı koşullarına taraf durumuna geldiği işlem tarihinde kayıtlara alınır.

Türev olmayan finansal varlıklar krediler ve alacaklar, nakit ve nakit benzerleri ve finansal yatırımlardan oluşur.

Krediler ve alacaklar

Krediler ve alacaklar aktif piyasada kayıtlı olmayan, sabit veya değişken ödemeli finansal varlıklardır. Bu tür varlıklar başlangıçta gerçeğe uygun değerleri ile direk ilişkilendirilebilen işlem maliyetlerinin eklenmesiyle muhasebeleştirilir. İlk kayıtlara alınmalarını takiben krediler ve alacaklar gelecekteki anapara ve faiz nakit akışlarının etkin faiz oranları kullanılarak itfa edilmiş maliyetleri üzerinden değer düşüklükleri indirilerek gösterilmektedir.

Krediler ve alacaklar genel olarak nakit ve nakit benzerleri, ticari ve diğer alacaklar ve ilişkili taraflardan alacaklardan oluşmaktadır.

Ticari alacaklar, bir hasılat unsurunun tamamına veya bir kısmına ilişkin olarak finansal tablolara alınan müşterilerden olan alacaklardır. Diğer alacaklar ise, ticari alacaklar ile finansal yatırımlar dışında kalan alacaklardır.

Nakit ve nakit benzerleri, gerçeğe uygun değerlerinde değişim riskinin çok az olduğu, nakit bakiyeler ve alındığı gün vadesi üç ay veya daha kısa süreli mevduat hesaplarından oluşur ve Grup tarafından kısa vadeli yükümlülüklerin finansmanı için kullanılır.

Nakit ve nakit benzerleri, nakit, banka mevduatları ve diğer nakit ve nakit benzerlerini kapsar.

Proje ve rezerv hesaplarından oluşan kullanımı kısıtlı banka bakiyeleri ise diğer dönen varlıklar içerisinde gösterilmektedir. Proje ve rezerv hesaplarının kullanımı finansal sözleşmelere göre ödünç verenin rızasına bağlıdır.

Finansal yatırımlar

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla Şirket, Cetel %6,84 oranındaki hissesini konsolide finansal tablolarda finansal yatırım olarak sınıflandırmıştır. 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla Grup, Cetel’de önemli etkisinin bulunmaması nedeniyle, Cetel’deki iştirak payını eğer varsa değer düşüklüğünü de indirgedikten sonra konsolide finansal tablolarda maliyet değerinden taşımaktadır ve konsolide finansal tablolarda finansal yatırım olarak muhasebeleştirmektedir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

a) Finansal araçlar (devamı)

ii. Yeniden sınıflandırma ve sonraki muhasebeleştirme (devamı)

Finansal yükümlülükler: Sınıflama, sonraki muhasebeleştirme ve kazanç ve kayıplar

Finansal yükümlülükler itfa edilmiş maliyetlerinde ölçülenler veya gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülenler olarak sınıflanır. Ticari amaçla elde tutulan olarak sınıflandırılan finansal yükümlülükler, türevler ve ilk kayıtlara alınması sırasında bu şekilde tanımlananlar, gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan olarak muhasebeleştirilir. Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler gerçeğe uygun değerlerinden ölçülürler ve net kazanç ve kayıplar, faiz giderleriyle birlikte kar veya zararda muhasebeleştirilir. Grup’un türevler ve ihraç edilmiş tahvil, bono ve senetler dışında gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülen finansal yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Diğer finansal yükümlülüklerin sonraki ölçümü, etkin faiz metodu kullanılarak itfa edilmiş maliyetlerinden yapılır. Faiz gelirleri ve yabancı para çevirim farkı kar ve zararları, kar veya zararda muhasebeleştirilir. Finansal tablo dışı bırakma sırasında oluşan kazanç veya kayıplar kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Türev olmayan finansal yükümlülükler

Grup borçlanma senetlerini ve sermaye benzeri yükümlülüklerini oluşturdukları tarih itibarıyla muhasebeleştirmektedir. Bütün diğer finansal yükümlülükler, ilk olarak Grup’un ilgili finansal aracın sözleşmeye bağlı koşullarına taraf durumuna geldiği işlem tarihinde kayıtlara alınır.

Grup, ihraç edilmiş tahvil, bono ve senetleri hariç türev olmayan finansal yükümlülüklerini diğer finansal yükümlülükler kategorisine sınıflamaktadır. Bu tür finansal yükümlülükler, ilk olarak, gerçeğe uygun değerleri ile doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetlerinin çıkarılmasıyla muhasebeleştirilir. İlk kayıtlara alınmalarını takiben finansal yükümlülükler, gelecekteki anapara ve faiz nakit akışlarının etkin faiz oranları kullanılarak itfa edilmiş maliyetleri üzerinden gösterilmektedir.

Diğer finansal yükümlülükler finansal borçlar, ticari ve diğer borçlardan ve ilişkili taraflara borçlardan oluşmaktadır.

İhraç edilmiş tahvil, bono ve senetler gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan olarak ölçülür. İhraç edilmiş tahvil, bono ve senetlerin gerçeğe uygun değerinde meydana gelen değişikliğin söz konusu yükümlülüğün kredi riskinde meydana gelen değişikliklerle ilişkilendirilebilen kısmı, diğer kapsamlı gelirden geriye kalan kısmı ise kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Ticari borçlar, üçüncü kişilere tedarikçi sıfatları dolayısıyla oluşan borçlardır. Diğer borçlar, tedarikçi veya müşteri sıfatı taşımayan taraflarla olan işlemlerden kaynaklanan, ticari borçlar dışında kalan ve finansman faaliyetlerinden kaynaklanmayan borçlardır.

Eğer bir finansal araç Grup’un bir parçası üzerinde nakit çıkışı, herhangi bir varlık çıkışı veya başka bir finansal araç çıkışına sebebiyet veriyorsa, bu finansal araç finansal yükümlülük olarak sınıflandırılır. Finansal araç ancak aşağıdaki koşulları içeriyorsa, bir sermaye aracı olarak tanımlanabilir:

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

a) Finansal araçlar (devamı)

ii. Yeniden sınıflandırma ve sonraki muhasebeleştirme (devamı)

Türev olmayan finansal yükümlülükler (devamı)

a) Başka bir işletmeye nakit veya bir başka finansal varlık vermeyi öngören bir sözleşmeye dayalı yükümlülük taşıyorsa veya işletmenin bir başka işletmeyle finansal araçlarını, işletmenin aleyhinde olacak şekilde karşılıklı olarak değiştirmesini öngören sözleşmeye dayalı yükümlülük taşıyorsa,

b) Finansal aracın, Grup’un sermaye araçları ile gerçekleşmesi veya gerçekleşecek olması durumunda, Grup’a çeşitli sayıda sermaye devrini gerektiren türev finansal araç tanımına girmeyen ya da Grup’un sabit miktardaki nakit değişimini veya sabit tutarda sermaye aracının değişimini içeren türev finansal araç olması durumunda.

iii. Finansal tablo dışı bırakma

Finansal tablo dışı bırakma –1 Ocak 2018’den itibaren geçerli politika

Finansal varlıklar

Grup, finansal varlıklarla ilgili sözleşme uyarınca meydana gelen nakit akışları ile ilgili hakları sona erdiğinde veya ilgili haklarını, bu finansal varlık ile ilgili bütün risk ve getirilerinin sahipliğini bir alım satım işlemiyle devrettiğinde söz konusu finansal varlığı kayıtlarından çıkarır. Grup tarafından devredilen finansal varlıkların yaratılan veya elde tutulan her türlü hak, ayrı bir varlık veya yükümlülük olarak muhasebeleştirilir.

Finansal yükümlülükler

Sözleşmeye dayalı yükümlülüklerinin yerine getirildiği, iptal veya feshedildiği durumlarda; Grup, söz konusu finansal yükümlülüğü kayıtlarından çıkarır. Sözleşmeye bağlı hükümler değiştirildiğinde ve yeniden yapılandırılmış yükümlülüğün sözleşmeye bağlı nakit akışlarında önemli bir değişiklik söz konusuysa, Grup, finansal yükümlülüğü kayıtlardan çıkarır ve yeni bir finansal yükümlülük yeniden yapılandırılmış hükümlere göre, gerçeğe uygun değerinden kayıtlara alınır.

Ortadan kalkan finansal yükümlülüğün defter değeri ile bu yükümlülüğe ilişkin olarak ödenen tutar (devredilen her türlü nakit dışı varlık veya üstlenilen her türlü yükümlülük de dâhil) arasındaki fark, kâr veya zarar olarak finansal tablolara alınır.

Finansal tablo dışı bırakma – 1 Ocak 2018 öncesi geçerli olan politika

Grup, finansal varlıklarla ilgili sözleşme uyarınca meydana gelen nakit akışları ile ilgili hakları sona erdiğinde veya ilgili haklarını, bu finansal varlık ile ilgili bütün risk ve getirilerinin sahipliğini bir alım satım işlemiyle devrettiğinde söz konusu finansal varlığı kayıtlarından çıkarır. Grup tarafından devredilen finansal varlıkların yaratılan veya elde tutulan her türlü hak, ayrı bir varlık veya yükümlülük olarak muhasebeleştirilir.

Sözleşmeye dayalı yükümlülüklerinin yerine getirildiği, iptal veya feshedildiği durumlarda; Grup, söz konusu finansal yükümlülüğü kayıtlarından çıkarır.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

a) Finansal araçlar (devamı)

iv. Netleme

Grup, finansal varlık ve yükümlülüklerini, sadece ve sadece, netleştirme için yasal bir hakkı olduğunda ve işlemi net bazda gerçekleştirmek veya varlığın gerçekleşmesi ile yükümlülüğün yerine getirilmesini eş zamanlı yapma niyetinin bulunması durumunda netleştirmekte ve net tutarı finansal tablolarında göstermektedir.

v. Değer düşüklüğü

1 Ocak 2018’den itibaren geçerli politika

Finansal araçlar ve sözleşmeye varlıkları

Grup aşağıda belirtilenler kalemlerin beklenen kredi zararları için zarar karşılığını kayıtlara alır:

- itfa edilen maliyetinden ölçülen finansal varlıklar;
- sözleşme varlıkları (TFRS 15’de tanımlanan şekliyle).

TFRS 9 kapsamında, zarar karşılıkları aşağıdaki esasların herhangi biri ile ölçülür:

- Finansal aracın beklenen ömrü boyunca gerçekleşmesi muhtemel tüm temerrüt durumlarından kaynaklanan beklenen kredi zararlarıdır; ve
- Raporlama tarihinden sonraki 12 ay içinde finansal araca ilişkin gerçekleşmesi muhtemel temerrüt durumlarından kaynaklanan beklenen kredi zararlarını temsil eden kısmıdır.

Grup, zarar karşılığı 12 aylık beklenen kredi zararlarından ölçülen aşağıdaki kalemler dışında kalanlar için zarar karşılığı ömür boyu beklenen kredi zararlarına eşit bir tutardan ölçülür:

- ilk defa finansal tablolara alınmasından bu yana kredi riski önemli ölçüde artmayan banka bakiyeleri.

Ticari alacaklar, diğer alacaklar, diğer varlıklar ve sözleşme varlıkları için zarar karşılıkları her zaman ömür boyu beklenen kredi zararlarına eşit bir tutardan ölçülür.

Bir finansal varlıktaki kredi riskinin, ilk defa finansal tablolara alınmasından bu yana önemli ölçüde artıp artmadığı belirlenirken ve beklenen kredi zararları tahmin edilirken, aşırı maliyet veya çabaya katlanılmadan elde edilebilen makul ve desteklenebilir bilgiler dikkate alınır. Bunlar, Grup’un geçmiş deneyimlerine ve bilinçli kredi değerlendirmelerine dayanan niteliksel ve sayısal bilgileri ve analizleri ve ileriye yönelik bilgileri içerir.

Grup, vadesini 30 gün geçen finansal varlıkların kredi riskinde önemli bir artış olduğunu kabul eder.

Grup, aşağıdaki durumlarda finansal varlıkların temerrütte olduğunu kabul eder:

- borçlunun Grup’a olan kredi yükümlülüklerini, Grup teminatları bozdurmak gibi aksiyonlara başvurmadan önce (eğer teminatlar mevcutsa), tam olarak yerine getirmesi muhtemel değilse; veya finansal varlık vadesini 90 günden fazla aşmışsa.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

a) Finansal araçlar (devamı)

v. Değer düşüklüğü (devamı)

1 Ocak 2018’den itibaren geçerli politika (devamı)

Finansal araçlar ve sözleşmeye varlıkları (devamı)

Grup, banka bakiyelerinin risk derecelendirmelerinin uluslararası tanımıyla “yatırım notu”na eşit olması durumunda bunların düşük kredi riskine sahip olduğunu kabul eder.

Ömür boyu beklenen kredi zararları, bir finansal aracın beklenen ömrü boyunca gerçekleşmesi mümkün temerrüt hallerinin bir sonucudur.

12 aylık beklenen kredi zararları, raporlama tarihinden sonraki 12 ay içinde gerçekleşmesi mümkün temerrüt hallerinden kaynaklanan beklenen kredi zararlarını temsil eden kısımdır.

Beklenen kredi zararlarının ölçüleceği azami süre, Grup’un kredi riskine maruz kaldığı azami sözleşme süresidir.

Beklenen kredi zararlarının ölçümü

Beklenen kredi zararları, kredi zararlarının olasılıklarla ağırlıklandırılmış bir ölçüsüdür. Kredi zararları bütün nakit açıklarının şimdiki değeri olarak ölçülür

Beklenen kredi zararları finansal varlığın etkin faiz oranı kullanılarak indirgenirler.

Grup, ticari alacaklar, diğer alacaklar, diğer varlıklar ve sözleşme varlıkları için TFRS 9’da tanımlanan beklenen kredi zararlarını hesaplarken basitleştirilmiş yaklaşımı kullanır (TFRS 9 bütün ticari alacaklar için ömür boyu beklenen kredi zararlarının kullanılmasını gerektirmektedir). Grup beklenen kredi zararlarını bireysel, kurumsal, kamu ve toptan müşteriler için ayrı ayrı hesaplar. Beklenen kredi zararları geçmiş yıllara ait kredi zararı deneyimlerin dayanarak hesaplanmıştır.

Her bir grup kendi içinde borçların ödenmemesi durumu gibi benzer kredi riski özelliklerine göre bölümlere ayrılmıştır.

Geçmiş gerçekleşen kredi zararı deneyimi, geçmiş bilgilerin toplandığı dönemdeki ekonomik şartlarla, Grup’un alacakların beklenen ömrü boyunca gerçekleşeceğini düşündüğü ekonomik şartlar arasında farkı yansıtacak şekilde değiştirilir. Alacakların gelecekteki tahsilat performansı tahmin edilirken beklenen kredi zararları hesaplamalarında genel ekonomik şartlar dikkate alınır ve ileriye yönelik bilgiler dahil edilir.

Kredi-değer düşüklüğü bulunan finansal varlıklar

Grup, her raporlama döneminde itfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıkların kredi-değer düşüklüğü olup olmadığını değerlendirir. Bir finansal varlığın gelecekteki tahmini nakit akışlarını olumsuz şekilde etkileyen bir veya daha fazla olay gerçekleştiğinde söz konusu finansal varlık kredi-değer düşüklüğüne uğramıştır.

Aşağıdaki olaylara ilişkin gözlemlenebilir veriler finansal varlığın kredi-değer düşüklüğüne uğramış olduğunu gösteren kanıtlardır:

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

a) Finansal araçlar (devamı)

v. Değer düşüklüğü (devamı)

1 Ocak 2018’den itibaren geçerli politika (devamı)

Kredi-değer düşüklüğü bulunan finansal varlıklar (devamı)

- i) İhraççının ya da borçlunun önemli finansal sıkıntı içinde olması;
- ii) Temerrüt veya vadenin 90 günü geçmesi gibi nedenlerle bir sözleşme ihlalinin meydana gelmesi;
- iii) Ekonomik veya sözleşmeye bağlı nedenlerle, borçlunun içine düştüğü finansal sıkıntıdan dolayı alacaklının borçluya normal şartlarda düşünmediği bir ayrıcalık tanınması;
- iv) Borçlunun iflasının veya başka bir finansal yeniden yapılanmaya gireceğinin muhtemel olması; veya
- v) Finansal sıkıntılar nedeniyle bu finansal varlığa ilişkin aktif piyasanın ortadan kalkması.

Değer düşüklüğünün finansal tablolarda gösterimi

İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıkların zarar karşılıkları bu varlıkların brüt değerlerinden düşülür.

Sözleşme varlıkları dahil olmak üzere, ticari ve diğer alacaklara ait değer düşüklüğü zararları konsolide kar veya zarar tablosunda ayrı bir kalem olarak gösterilmiştir. Bunun sonucunda, Grup, TMS 39’a göre muhasebeleştirilen, sözleşme varlıkları dahil olmak üzere, ticari ve diğer alacaklara ait 468.115 TL tutarındaki değer düşüklüğü zararlarını, 31 Aralık 2017 tarihinde sona eren döneme ait konsolide kar veya zarar tablosunda, “genel yönetim giderleri ve satışların maliyeti”nden, “TFRS 9 uyarınca belirlenen değer düşüklüğü kazançları/(kayıpları),net” kalemine sınıflamıştır.

Diğer finansal varlıkların değer düşüklükleri TMS 39’daki gösterimle benzer olarak genel yönetim giderlerinde gösterilmiştir ve önemlilik seviyesi göz önüne alınarak konsolide kar veya zarar tablosunda ayrı bir kalem olarak gösterilmemiştir.

Kayıttan düşme

Finansal varlıktan daha fazla bir nakit akışı geri kazanmaya yönelik makul bir beklenti bulunmaması durumunda, finansal varlığın brüt tutarı kayıtlardan düşülür. Bu durum, genel olarak Grup’un borçlunun kayıttan düşmeye konu tutarları geri ödeyebilecek yeterli nakit akışı yaratan gelir kaynaklarının ya da varlıklarının bulunmadığını belirlemesi durumunda oluşur. Ancak, kayıttan düşülen finansal varlıklar Grup’un vadesi geçen alacakların geri kazanılması için uyguladığı yaptırım aktivitelerine hala konu edilebilir.

Finansal varlıklar, hiçbir geri kazanma beklentisi bulunmaması durumunda kayıtlardan düşülür (borçlunun Grup’la herhangi bir geri ödeme planı yapmaması gibi). Kayıtlardan çıkarılan ticari alacaklar, diğer alacaklar, diğer varlıklar ve sözleşme varlıkları için Grup alacağı geri kazanabilmek amacıyla yaptırım aktivitelerinde bulunmaya devam eder. Geri kazanım tutarları kar veya zararda muhasebeleştirilir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

a) Finansal araçlar (devamı)

v. Değer düşüklüğü (devamı)

1 Ocak 2018 öncesi geçerli olan politika

Her bir raporlama tarihi itibarıyla, Grup, bir varlığın değer düşüklüğüne uğramış olabileceğini gösteren herhangi bir belirtinin bulunup bulunmadığını değerlendirir. İtfa edilmiş maliyetinden gösterilen kredi ve alacaklarda veya vadeye kadar elde tutulacak yatırımlarda değer düşüklüğü zararın meydana geldiğine ilişkin tarafsız bir göstergenin bulunması durumunda, ilgili zararın tutarı, gelecekteki tahmini nakit akışlarının (henüz oluşmamış gelecekteki kredi zararları hariç) finansal varlığın orijinal faiz oranı (diğer bir ifadeyle, ilk muhasebeleştirme sırasında hesaplanan etkin faiz oranı) üzerinden iskonto edilerek hesaplanan bugünkü değeri ile defter değeri arasındaki fark olarak ölçülür. Varlığın defter değeri, doğrudan veya bir karşılık hesabı kullanılmak suretiyle azaltılır. İlgili zarar tutarı kâr veya zararda muhasebeleştirilir.

Daha sonraki bir dönemde, değer düşüklüğü zararı miktarının azalması ve söz konusu azalmanın değer düşüklüğü zararı muhasebeleştirildikten sonra meydana gelen bir olay ile tarafsız bir şekilde ilişkilendirilebilmesi durumunda (borçlunun kredi derecesinde iyileşme yaşanması gibi), daha önce muhasebeleştirilmiş bulunan değer düşüklüğü zararı doğrudan doğruya veya bir karşılık hesabı aracılığıyla iptal edilir. İptal işlemi, ilgili finansal varlığın defter değerinin, değer düşüklüğünün muhasebeleştirilmemiş olması durumunda değer düşüklüğünün iptal edildiği söz konusu tarih itibarıyla oluşacak olan itfa edilmiş değerinden fazla olmasına sebep olmaz. İptal edilen tutar, kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Vadesi geçmiş tahsil imkanı bulunmayan finansal varlıklara değer düşüklüğü karşılığı ayrılmaktadır. Ayrıca, vadesi gelmemiş ticari alacaklar için belirlenen kriterler doğrultusunda portföy karşılığı ayrılmaktadır. Değer düşüklükleri tahsil imkanının olmayacağı durumlarda kayıtlardan çıkartılmaktadır.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

a) Finansal araçlar (devamı)

vi. Türev finansal araçlar

Nakit akış riskinden korunma

Grup, 1 Temmuz 2018 tarihi itibarıyla belirlemiş olduğu risk yönetim stratejisi ve hedefler doğrultusunda TMS 39 standardının yerini alan TFRS 9 *Finansal Araçlar* standardını uygulama kararı almıştır. Yeni finansal riskten korunma muhasebesi modelinin üst düzey amacı, finansal raporlamanın şirketin riskini nasıl yönettiğini ve bu risklerin riskleri nasıl azalttığını daha doğru yansıtacağını göstermektedir. Özellikle, bir kurumun risk yönetimi stratejisi, finansal riskten korunma mantığı ve finansal riskten korunma işleminin etkisi arasında daha iyi bir bağlantı sağlamayı amaçlamaktadır.

Grup, değişken ve sabit faizli finansal enstrümanlarının nakit akış riskinden korunmak amacıyla katılım opsiyonlu çapraz kur işlemleri gerçekleştirmektedir. Nakit akış riskinden korunma muhasebesinde, riskten korunma aracının gerçeğe uygun değer değişiminin etkin kısmı özkaynaklar altında “kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler” hesabında, etkin olmayan kısmı ise gelir tablosunda muhasebeleştirilmektedir. Riskten korunma kaleme ilişkin nakit akışlarının kar veya zararı etkilediği dönemlerde, ilgili riskten korunma aracının kar/zararı da özkaynaktan çıkartılarak gelir tablosuna yansıtılmaktadır. Ayrıca yapılandırılmış çapraz kur swapları içerisinde yer alan opsiyonlara zaman değeri değişimi riskten korunma maliyeti olarak diğer kapsamlı gelir altında kaydedilir.

TFRS 9’a göre riskten korunma ilişkisi, yeniden dengeleme dikkate alındıktan sonra gerekli kıstasların artık karşılanmaması durumunda sona erer. Gerekli kıstasların karşılanması durumunda riskten korunma ilişkisinin sonlandırılması kabul edilmez. Riskten korunma hedefinin değişmesi, riskten korunma aracının süresinin dolduğu veya satıldığı, feshedildiği veya kullanıldığı durumlarda, riskten korunma aracı ve riskten korunma kalemi arasında ekonomik ilişkinin ortadan kalkması ya da kredi riskinin ekonomik ilişkiden doğan gerçeğe uygun değer değişikliklerini etkilemesi durumunda riskten korunma muhasebesi sona erer.

Grup, nakit akış değişkenliğinden korunma işlemi için uygulanan korunma muhasebesine son vermesi durumunda nakit akış değişkenliğinden korunma fonunda biriken tutar aşağıdaki şekilde muhasebeleştirilir:

-Korunan gelecekteki nakit akışlarının gerçekleşmesinin hala bekleniyor olması durumunda bu tutar, gelecekteki nakit akışları gerçekleşene kadar nakit akış değişkenliğinden korunma fonunda kalır.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

a) Finansal araçlar (devamı)

vi. Türev finansal araçlar (devamı)

Nakit akış riskinden korunma (devamı)

-Korunan gelecekteki nakit akışlarının artık gerçekleşmeyeceği bekleniyorsa bu tutar, derhal bir yeniden sınıflandırma düzeltilmesi olarak nakit akış değişkenliğinden korunma fonundan kâr veya zarara aktarılarak yeniden sınıflandırılır. Korunan gelecekteki nakit akışlarının gerçekleşme ihtimali artık yüksek olmasa bile bu nakit akışlarının gerçekleşmesi hâlen bekleniyor olabilir.

Yeni etkinlik testi modeli riskten korunma işleminin karmaşıklığına bağlı olarak ileriye dönük olmak şartıyla niteliksel olabilir. TMS 39 standardında yer alan % 80 - %125 etkinlik aralığı, yerini finansal riskten korunma konusu kalem ile finansal riskten korunma aracı arasındaki ekonomik ilişki ve bu ekonomik ilişki üzerindeki kredi riskinin etkisine odaklanan hedef bazlı bir teste bırakmıştır.

b) Maddi duran varlıklar

i) Muhasebeleştirme ve ölçme

Arsa hariç maddi duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklükleri indirildikten sonraki tutarları üzerinden gösterilmektedirler. Grup, mali tablolarını TMS 29 “Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama” standardına göre ilk defa hazırlarken 1 Ocak 2000 tarihinden önce edinilen maddi duran varlıkların, ilk edinim tarihi ve bedellerine dair yeterli bilgi bulunmamasından ötürü, 1 Ocak 2000 tarihi itibarıyla var olan maddi duran varlıklarını varsayılan maliyet yöntemiyle değerlemeyi tercih etmiştir. Binaların 1 Ocak 2000 tarihindeki varsayılan maliyet değerleri, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından lisanslı üç değerlendirme şirketi tarafından belirlenmiştir. Şebeke ekipmanı ve araçların değerlendirilmesi ise Detecon International GmbH (Deutsche Telecom AG’nin bir bağlı ortaklığı) tarafından yapılmıştır. Varsayılan maliyetlerin baz olarak alındığı maddi duran varlıklar dışında kalan varlıkların ilk edinim maliyetleri ise alım fiyatına, gümrük vergilerinin, iade alınmayacak olan alım vergilerinin ve maddi duran varlıkları kullanılır hale ve kullanım yerine getirene kadar katlanılan, maddi duran varlıklarla direkt ilişkilendirilebilen maliyetler eklenerek bulunmuştur. Varsayılan maliyet yöntemiyle veya ilk edinim maliyeti ile kayda alınan maddi duran varlıklar TMS 29 standardı kapsamında 31 Aralık 2004 tarihine kadar enflasyona göre düzeltmeye tabi tutulmuştur.

Maddi duran varlıklarda kayıtlara alınan arsalar, yeniden değerlendirilmiş tutarlarıyla gösterilir. Yeniden değerlendirilmiş tutar, arsalar için yeniden değerlendirme tarihinde tespit edilen gerçeğe uygun değerden müteakip birikmiş amortisman ve değer düşüklüğü zararının indirilmesi suretiyle bulunan değerdir. Yeniden değerlemeler, yeniden değerlendirme konusu arsaların gerçeğe uygun değerlerindeki değişimlere bağlı olarak düzenli aralıklarla yapılır. Arsaların yeniden değerlendirilmesinden kaynaklanan defter değerindeki artış, diğer kapsamlı gelir unsurları içerisinde muhasebeleştirilir. Arsaların defter değeri yeniden değerlendirme sonucunda azalmışsa, bu değer azalışı gider olarak muhasebeleştirilir. Ancak, bu azalış diğer kapsamlı gelirden yeniden değerlendirme fazlasındaki her tür alacak bakiyesinin kapsamı ölçüsünde muhasebeleştirilmelidir. Dolayısıyla söz konusu azalış daha önceden yeniden değerlendirme fazlası başlığı altında özkaynaklarda birikmiş olan tutarı azaltır.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

b) Maddi duran varlıklar (devamı)

i) Muhasebeleştirme ve ölçme (devamı)

Maliyet ilgili varlığın iktisabıyla doğrudan ilişkili harcamaları ifade etmektedir. Grup tarafından inşa edilen varlıkların maliyeti, malzeme maliyeti, işçilik ve o varlığı Grup’un kullanımına hazır hale gelmesiyle doğrudan ilişkili maliyetleri içermektedir. İlgili ekipmanın kullanılabilmesiyle ilgili satın alınan yazılım, o ekipmanın parçası olarak aktifleştirilir. Maddi duran varlıkları oluşturan kalemler farklı ekonomik ömürlere sahipler ise maddi duran varlıkların ayrı kalemleri (temel bileşenler) olarak muhasebeleştirilir.

Maddi duran varlıkların elden çıkarılmasıyla ilgili kazanç veya kayıplar, elden çıkarma tutarı ile varlığın kayıtlı değerinin karşılaştırılması ile belirlenir ve konsolide kapsamlı gelir tablosunda, “yatırım faaliyetlerden gelirler / (giderler)” altında kayıtlara alınır.

ii) Sonradan ortaya çıkan giderler

Maddi duran varlıkların herhangi bir parçasını değiştirmekten dolayı oluşan ve araştırma ve bakım onarım maliyetlerini de içeren giderler söz konusu maddi duran varlığın gelecekteki ekonomik faydasını artırıcı nitelikte ise aktifleştirilebilirler. Değişen parçaların kayıtlı değerleri kayıtlardan çıkarılır. Diğer tüm giderler oluştuğunda, kar veya zararda muhasebeleştirilir.

iii) Amortisman

Maddi duran varlıklar, varlıkların tahmin edilen faydalı ömürlerine göre satın alma tarihi veya kurulma tarihleri esas alınarak eşit tutarlı, doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak tahmini artık değerleri düşüldükten sonra amortismanına tabi tutulmakta ve kar veya zarara kaydedilmektedir. Arazi ve arsalar, amortismanına tabi değildir.

Maddi duran varlıkların faydalı ömürleri aşağıdaki gibidir:

<u>Maddi Duran Varlık</u>	<u>Faydalı ömür (yıl)</u>
Binalar	21-50 yıl
Harici tesisler	5-21 yıl
İletim cihazları	5-21 yıl
Santral ekipmanları	5-8 yıl
Data ağları	3-10 yıl
Taşıtlar	5 yıl
Döşeme ve demirbaşlar	3-5 yıl
Set üstü kutu ve uydu alıcıları	4 yıl
Diğer maddi duran varlıklar	2-8 yıl

Faydalı ömürler ve kalıntı değerler her raporlama dönemi sonunda gözden geçirilir ve gerekli durumlarda yeniden belirlenir.

Şirket’e ait maddi duran varlıkların faydalı ömürleri imtiyaz anlaşması kapsamının dışında kalanlar hariç, imtiyaz anlaşmasının süresi ile sınırlandırılmıştır. İmtiyaz Sözleşmesi dikkate alındığında maddi duran varlıkların kalan ömürleri en fazla 8 yıldır.

Finansal kiralama ile alınan varlıklar, beklenen faydalı ömrünün veya söz konusu kiralama süresinin kısa olanı üzerinden Grup’un sahip olduğu maddi duran varlıkları ile benzer şekilde amortismanına tabi tutulur.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

c) Maddi olmayan duran varlıklar

i) Şerefiye

Bağlı ortaklık edinimlerinden doğan şerefiye, maddi olmayan duran varlıklar içerisinde gösterilir.

Grup satın alma tarihindeki şerefiyeyi aşağıdaki şekilde ölçmektedir:

- Satın alma bedelinin gerçeğe uygun değeri; artı
- İşletme birleşmelerinde edinilen işletme üzerindeki kontrol gücü olmayan payların kayıtlı değeri, artı
- Eğer işletme birleşmesi birden çok seferde gerçekleştiriliyorsa edinen işletmenin daha önceden elde tuttuğu edinilen işletmedeki özkaynak payının birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değeri; eksi
- Tanımlanabilir edinilen varlık ve varsayılan yükümlülüklerin muhasebeleştirilen net değeri (genelde gerçeğe uygun değeri).

Eğer yapılan değerlemede negatif bir sonuca ulaşırsa, pazarlık satın alımı doğrudan kar veya zararda muhasebeleştirilir. Satın alma bedeli var olan ilişkilerin kurulmasıyla ilgili tutarları içermez. Bu tutarlar genelde kar veya zararda muhasebeleştirilir. İşletme birleşmesiyle bağlantılı olarak Grup’un katlandığı, borçlanma senetleri veya hisse senedine dayalı menkul kıymetler ihraçlarıyla ilişkili giderler dışındaki işlem maliyetleri tahakkuk ettiği giderleştirilir.

Sonraki ölçüm

Şerefiye, maliyet değerinden kalıcı değer kayıpları düşülerek ölçülür.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

c) Maddi olmayan duran varlıklar (devamı)

ii) Diğer maddi olmayan duran varlıklar

Satın alınan maddi olmayan duran varlıklar ilk olarak maliyet bedelleri üzerinden kayıtlara alınmaktadır. Varlıkların ilk kez kayıtlara alınmalarının ardından, maddi olmayan duran varlıklar maliyetlerinden birikmiş itfa payları ve varsa birikmiş değer kayıpları düşülerek gösterilmektedir. Grup içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar, aktifleştirilebilen geliştirme maliyetleri dışında, gerçekleştikleri dönemde giderleştirilmektedir.

Maddi olmayan duran varlıkların ekonomik ömürleri belirli süreli ya da belirsiz olabilmektedir. Konsolide finansal tablolarda, Grup'un ekonomik ömrü belirsiz olan maddi olmayan duran varlığı bulunmamaktadır. Belirli ömrü olan maddi olmayan duran varlıklar, normal itfa yöntemi kullanılarak ekonomik ömürleri ile imtiyaz sözleşmesi süresinin kısa olanı süresince itfa edilmektedirler. Değer düşüklüğü belirtilerine rastlandığı durumlarda varlıklar değer kaybı için yeniden gözden geçirilmektedir. İtfa süresi ve yöntemi en azından her mali yıl sonunda incelemeye tabi tutulmaktadır.

İtfa süresi ya da metodu, öngörülen ekonomik ömürdeki veya varlıklardan gelecekte elde edilecek faydaların tüketim şablonundaki değişiklikler doğrultusunda değiştirilmekte ve söz konusu değişiklik muhasebe tahminlerinde değişiklik olarak değerlendirilmektedir. Belirli ömrü olan maddi olmayan duran varlıklar için hesaplanan itfa payı giderleri konsolide kar veya zarar tablosuna kaydedilir. Maddi olmayan duran varlıkların itfa süreleri 3 ile 25 yıl arasındadır. Maddi olmayan duran varlıkların geriye kalan ekonomik ömürleri imtiyaz anlaşmasının kapsamı dışında kalanlar hariç, imtiyaz sözleşmesi ile sınırlandırılmıştır. İmtiyaz Sözleşmesi dikkate alındığında maddi olmayan duran varlıkların kalan ömürleri en fazla 8 yıldır.

iii) Araştırma ve geliştirme

Araştırma harcamaları gerçekleştiğinde gider olarak muhasebeleştirilmektedir. Geliştirmeden kaynaklanan harcamalar ise aşağıdaki koşulların varlığı halinde maddi olmayan duran varlık olarak kayda alınmaktadır. Maddi olmayan duran varlığın kullanıma veya satışa hazır hale gelebilmesi için tamamlanmasının teknik olarak mümkün olması, maddi olmayan duran varlığı tamamlama ve bu varlığı kullanma veya satma niyetinin bulunması, maddi olmayan duran varlığın muhtemel gelecek ekonomik faydayı nasıl sağlayacağını belirli olması, geliştirme safhasını tamamlamak için yeterli teknik, mali ve diğer kaynakların mevcut olması ve geliştirme sürecinde maddi olmayan duran varlıkla ilgili yapılan harcamaların güvenilir bir biçimde ölçülebilir olması durumunda maddi olmayan duran varlık kaydedilir.

Geliştirme süresince varlığın değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığının tespiti için dönemsel olarak değer düşüklüğü testi yapılır. Geliştirme maliyetleri, ilk kayda alınışın ardından, maliyetinden, tüm birikmiş itfa ve değer düşüklüğü zararları düşülmüş olarak izlenir. Varlığın itfası geliştirmenin tamamlanması ve varlığın kullanıma hazır hale gelmesiyle başlamaktadır. Varlığın itfası varlıktan beklenen fayda süresinde yapılmaktadır. Kullanıma hazır hale gelmemiş varlıklarda olası değer düşüklüğünü belirlemek için, periyodik olarak değer düşüklüğü testi yapılmaktadır.

iv) TV içerikleri

Lisans anlaşmaları ve bu anlaşmalardan doğan yükümlülükler çerçevesinde elde edilen film, dizi vb. TV içerikleri, bir lisans anlaşması uygulandığı ya da lisans süresinin başladığı andaki sözleşme değerinden kaydedilir. Maliyetler lisans süresine dayanılarak amortisman tabi tutulur. TV içerikleri geleceğe yönelik program değeri taşıyorsa ve artık kullanılmayacaksa, bu içeriklerin amortisman tabi tutulmayan kısmı silinir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

d) Yatırım amaçlı gayrimenkuller

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, kira ve/veya sermaye kazancı elde etmek amacıyla elde tutulan gayrimenkuller olup, ilk olarak maliyet bedeline alım işlemiyle direkt ilişkili maliyetler eklenerek ölçülmektedir. Defter değeri, maliyete eklenme prensiplerinin oluşması durumunda yatırım amaçlı gayrimenkulün bir parçasının değiştirilmesi için katlanılan maliyeti de kapsamaktadır. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin hizmet sağlamasına ilişkin olarak yapılan günlük harcamalar bu değer içinde yer almamaktadır. Grup, mali tablolarını TMS 29 standardına göre ilk defa hazırlarken, 1 Ocak 2000 tarihi itibarıyla mevcut olan yatırım amaçlı gayrimenkullerine ilişkin sağlıklı alım tarihi bilgileri ve tutarları bulunmaması nedeniyle bu tarihteki yatırım amaçlı gayrimenkullerini, varsayılan maliyet yöntemiyle değerlemiş ve tespit edilen bu değerleri 31 Aralık 2004 tarihine kadar enflasyona göre düzeltmeye tabi tutmuştur.

Gayrimenkullerin kullanım amacı değiştiği takdirde yatırım amaçlı gayrimenkullerle maddi duran varlıklar hesap grupları arasında transfer yapılmaktadır. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin elden çıkarılması durumunda satış gelirleri ile net defter değeri arasındaki fark konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

SPK tarafından lisanslı bağımsız değerlendirme şirketleri tarafından yatırım amaçlı gayrimenkullerin 1 Ocak 2000 tarihindeki piyasa değerleri belirlenmiştir. Kayıtlara ilk alınışlarından sonra yatırım amaçlı gayrimenkuller, maliyetlerinden birikmiş amortisman ve varsa birikmiş değer kayıpları düşülerek gösterilmektedirler.

Arsa dışındaki yatırım amaçlı gayrimenkuller öngörülen ekonomik ömürleri üzerinden normal amortisman tabi tutulmaktadır. Şirket’e ait binalar için bu kapsamda uygulanan amortisman süresi 15 ile 50 yıl arasındadır. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin geriye kalan ekonomik ömürleri imtiyaz anlaşmasının kapsamı dışında kalanlar hariç, imtiyaz sözleşmesi ile sınırlandırılmıştır. İmtiyaz Sözleşmesi dikkate alındığında yatırım amaçlı gayrimenkullerin kalan ömürleri en fazla 8 yıldır.

e) Satış amacıyla elde tutulan varlıklar

Grup, maddi duran varlığın defter değerinin sürdürülmekte olan kullanımdan ziyade satış işlemi vasıtası ile geri kazanılacak olması durumunda söz konusu maddi duran varlığı (veya satış amacıyla elde tutulan varlık grubunu) satış amaçlı olarak sınıflandırmaktadır. Bu durumun geçerli olabilmesi için; ilgili varlığın (veya elden çıkarılacak varlık grubunun) bu tür varlıkların satışında sıkça rastlanan ve alışılmış koşullar çerçevesinde derhal satılabilecek durumda olması ve satış olasılığının yüksek olması gerekmektedir. Satış olasılığının yüksek olması için; yönetim kademesi tarafından varlığın (veya elden çıkarılacak varlık grubunun) satışına ilişkin bir plan yapılmış ve alıcıların tespiti ile planın tamamlanmasına yönelik aktif bir program başlatılmış olması gerekmektedir. Ayrıca, varlık (veya satış amacıyla elde tutulan varlık grubu) gerçeğe uygun değeriyle uyumlu bir fiyat ile aktif olarak pazarlanıyor olmalıdır. Ayrıca planda önemli değişiklikler yapılması veya planın iptal edilmesi ihtimalinin düşük olduğunu göstermesi gerekmektedir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

e) Satış amacıyla elde tutulan varlıklar (devamı)

Satış amacıyla elde tutulan varlıkların satışının tamamlanmasının Grup’un kontrolünde olmayan sebeplerden dolayı ertelenmesi halinde, Grup aktif satış planının devam etmesi durumunda söz konusu varlıkları satış amacıyla elde tutulan varlık olarak sınıflamaya devam etmektedir.

Grup, satış amacıyla elde tutulan varlıkları, taşınan maliyet değeri veya net gerçekleştirilebilir değerinden düşük olanı ile değerlemiştir. Grup, satış amacıyla elde tutulan varlık olarak sınıfladığı maddi duran varlıkları amortismanına tabi tutmamaktadır ve varlıkların satışından doğan kar veya zarar yatırım faaliyetlerinden gelir/gider hesaplarına kaydedilmektedir.

f) Kiralama işlemleri

i) Kiralayan durumda Grup

Operasyonel kiralama gelirleri kira dönemi boyunca doğrusal yöntem kullanılarak eşit tutarlarda kar veya zarar tablosuna kaydedilir. Kiraya verme işleminin müzakere edilmesi ve gerçekleşmesi için başlangıç aşamasında katlanılan doğrudan maliyetler de kiraya verilen varlığın maliyetine dahil edilir ve doğrusal yöntem ile kira süresi boyunca itfa edilir.

ii) Kiracı durumunda Grup

Mülkiyete ait risk ve faydanın tamamının kiracıya devir edildiği kiralama işlemi, finansal kiralama olarak sınıflandırılır. Diğer bütün kiralamalar operasyonel kiralama olarak sınıflanır. Finansal kiralama yolu ile elde edilen varlıklar, varlığın kiralama tarihindeki gerçeğe uygun değerleri ya da asgari kira ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı kullanılarak kayıtlara alınmaktadır. Kiralama ile ilgili yükümlülük, bilançoda finansal kiralama yükümlülüğü olarak gösterilir. Finansal kiralama ödemeleri, finansman gideri ve finansal kiralama yükümlülüğündeki azalışı sağlayan anapara ödemesi olarak ayrıştırılır ve böylelikle borcun geri kalan anapara bakiyesi üzerinden sabit bir oranda faiz hesaplanır. Finansman giderleri konsolide kar veya zarar tablosunda yansıtılır.

Operasyonel kiralama sözleşmesinden kaynaklanan kira borçları kiralama dönemi boyunca konsolide kar veya zarar tablosunda eşit tutarlarda gider olarak kaydedilir. Operasyonel kiralamaya teşvik amacıyla elde edilen ve edilecek faydalar da aynı şekilde eşit tutarlarda operasyonel kiralama dönemi boyunca kar veya zarar tablosuna yansıtılır.

g) Stoklar

Stoklar, maliyet değeri ve net gerçekleştirilebilir değerinin düşük olanı ile değerlendirilmektedir. Stokların maliyetini oluşturan unsurlar alım maliyeti ve ilgili durumlarda stokları mevcut durum ve konumuna getirmek için katlanılan giderleri kapsamaktadır. Maliyet, ağırlıklı ortalama yöntemine göre hesaplanmaktadır. Net gerçekleştirilebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini pazarlama, satış ve dağıtım giderlerinin toplamının indirilmesiyle elde edilen tutardır.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

h) Varlıklarda değer düşüklüğü

Finansal olmayan varlıklar

Maddi ve maddi olmayan varlıklar

Grup, her bilanço döneminde maddi ve maddi olmayan duran varlıkların değer kaybına ilişkin bir gösterge olup olmadığını değerlendirmektedir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, değer düşüklüğü tutarını belirleyebilmek için o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilmektedir. Varlığın tek başına geri kazanılabilir tutarının hesaplanmasının mümkün olmadığı durumlarda, o varlığın ait olduğu nakit üreten biriminin geri kazanılabilir tutarı hesaplanmaktadır.

Geri kazanılabilir tutar, satış maliyetleri düşüldükten sonra elde edilen gerçeğe uygun değer veya kullanımındaki değer büyük olanıdır. Kullanımdaki değer tespiti için, geleceğe ait tahmini nakit akımları, paranın zaman değeri ve varlığa özgü riskleri yansıtan vergi öncesi iskonto oranı kullanılarak bugünkü değerine indirilmektedir.

Varlığın (veya nakit üreten birimin) geri kazanılabilir tutarının, defter değerinden daha az olması durumunda varlığın (veya nakit üreten birimin) defter değeri, geri kazanılabilir tutarına indirilmektedir. Bu durumda oluşan değer düşüklüğü kayıpları kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

Değer düşüklüğünün iptali nedeniyle varlığın (veya nakit üreten birimin) kayıtlı değerinde meydana gelen artış, önceki yıllarda değer düşüklüğünün mali tablolara alınmamış olması halinde oluşacak olan defter değerini (amortisman tabi tutulduktan sonra kalan net tutar) aşmamalıdır. Değer düşüklüğünün iptali konsolide kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

Şerefiye

Şerefiye yıllık olarak veya bir değer düşüklüğü oluşabilme olasılığı var ise daha sık olarak değer düşüklüğü açısından gözden geçirilir. Geri kazanılabilir değer kayıtlarda taşınan değerden az olması durumunda, konsolide kar veya zarar tablosunda değer düşüklüğü oluşur.

Değer düşüklüğünün testi için, satın alınma sırasında ortaya çıkan şerefiye, satın alma sonrasında ortaya çıkacak faydadan yararlanması beklenen nakit yaratan birimler veya gruplar arasında, bu grupların diğer varlıkları veya yükümlülükleri içerip içermediğine bakılmaksızın dağıtılır. Şerefiyenin dağıtıldığı birim ve gruplar, yönetsel amaçlar için şerefiyenin izlendiği en küçük birim veya grubu temsil eder.

Değer düşüklüğüne şerefiye ile bağlantısı olan nakit yaratan birimlerin veya grubun geri kazanılabilir değerinin değerlendirilmesiyle karar verilir. Eğer nakit yaratan birimin geri kazanılabilir değeri o birime bağlı tüm nakit yaratan birimlerin tutarından az ise, değer düşüklüğü zararı oluşur. Şerefiyeye ilişkin değer düşüklüğü gelecek dönemlerde ters çevrilmez.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

i) Kıdem tazminatı karşılığı

Önceden belirlenmiş katkı paylı emeklilik planları için yapılan ödemeler, katkı payının ilişkilendirildiği dönemde giderleştirilir. Sosyal Güvenlik Kurumu’na yapılan ödemeler de önceden belirlenmiş katkı paylı emeklilik planları için yapılan ödemeler gibi değerlendirilir ki; Grup’un yükümlülükleri, katkı paylı emeklilik planlarındakine benzerlik gösterir. Sosyal Güvenlik Kurumu’na yapılan ödemeler zorunludur. Grup’un bu ödemeleri yaptıktan sonra, başka bir ödeme yükümlülüğü bulunmamaktadır. Katkı payları hizmetin sağlandığı dönemde çalışanlara sağlanan uzun vadeli faydalara ilişkin giderler olarak kayıtlara alınır.

Tanımlanan fayda planları ve diğer çalışanlara sağlanan uzun vadeli faydaları sağlamaktan doğan maliyetler her bilanço tarihinde yapılan aktüeryal değerlendirmelerle, öngörülen yükümlülük yöntemi kullanılarak belirlenir. Şirket geçmiş dönem hizmet maliyetini aşağıdaki tarihlerden erken olanında gider olarak muhasebeleştirir:

- Plandaki değişikliğin veya küçülmenin gerçekleştiği tarih ve
- İlgili yeniden yapılandırma maliyetlerinin (bakınız TMS 37) veya iş ilişkisinin sona erdirilmesinden dolayı sağlanan faydaların muhasebeleştirildiği tarih.

Bilançodaki çalışanlara sağlanan kıdem tazminatı karşılığı, geçmiş hizmet maliyeti için düzeltmeye tabi tutulmuş tanımlanan fayda planlarının bugünkü değerini göstermektedir. Tanımlanan fayda planları için kaynak gereksinimi yoktur. Aktüeryal kazanç ve kayıplar konsolide diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

j) Karşılıklar

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması ve yükümlülüğün yerine getirilmesinin ve ekonomik fayda getiren kaynakların işletmeden çıkmasının muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarlarının güvenilir bir biçimde tahmin edilebilmesi durumunda konsolide finansal tablolarda bu yükümlülükler için karşılık ayrılır. Karşılıklar, bilanço tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın Grup yönetimi tarafından yapılan en iyi tahmine göre hesaplanır ve etkisinin önemli olduğu durumlarda bugünkü değerine indirmek için iskonto edilir.

k) Şarta bağlı yükümlülükler

Geçmiş olaylardan kaynaklanan ve ifası halinde ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkışına veya girişine neden olacak mevcut varlık veya yükümlülük olarak tanımlanmaktadır.

Şarta bağlı yükümlülükler, ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkma ihtimalinin uzak olduğu durumlar hariç, finansal tablo dipnotlarında açıklanır. Kaynak aktarımını gerektiren durumun muhtemel olması halinde ise şarta bağlı yükümlülükler mali tablolara yansıtılır.

Ekonomik faydanın işletmeye gireceğinin muhtemel hale gelmesi halinde, şarta bağlı varlıkla ilgili olarak finansal tablo dipnotlarında açıklama yapılır. Ekonomik faydanın işletmeye gireceğinin kesinleşmesi durumunda, söz konusu varlık ve bununla ilgili gelir değişikliğinin olduğu tarihte finansal tablolara alınır.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

1) İlişkili taraflar

a) Bir kişi veya bu kişinin yakın ailesinin bir üyesi, aşağıdaki durumlarda Şirket ile ilişkili sayılır:

Söz konusu kişinin,

- Şirket üzerinde kontrol veya müşterek kontrol gücüne sahip olması durumunda,
- Şirket üzerinde önemli etkiye sahip olması durumunda,
- Şirket veya Şirket’in bir ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması durumunda.

b) Aşağıdaki koşullardan herhangi birinin mevcut olması halinde işletme Şirket ile ilişkili sayılır:

- İşletme ve Şirket’in aynı grubun üyesi olması halinde,
- İşletme’nin, diğer işletmenin (veya diğer işletmenin de üyesi olduğu bir grubun üyesinin) iştiraki ya da iş ortaklığı olması halinde,
- her iki işletmenin de aynı bir üçüncü tarafın iş ortaklığı olması halinde,
- işletmelerden birinin üçüncü bir işletmenin iş ortaklığı olması ve diğer işletmenin söz konusu üçüncü işletmenin iştiraki olması halinde,
- İşletme’nin, Şirket’in ya da Şirket ile ilişkili olan bir işletmenin çalışanlarına ilişkin olarak işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda plânlarının olması halinde (Şirket’in kendisinin böyle bir plânının olması halinde, sponsor olan işverenler de Şirket ile ilişkilidir),
- İşletme’nin (a) maddesinde tanımlanan bir kişi tarafından kontrol veya müştereken kontrol edilmesi halinde,
- (a) maddesinin (i) bendinde tanımlanan bir kişinin işletme üzerinde önemli etkisinin bulunması veya söz konusu işletmenin (ya da bu işletmenin ana ortaklığının) kilit yönetici personelinin bir üyesi olması halinde.

m) Hasılat

Grup TFRS 15’i kümülatif etki yöntemiyle uygulamıştır ve bu sebeple karşılaştırmalı dönemler yeniden düzenlenmemiş ve TMS 18 ve TMS 11’e göre raporlanmaya devam edilmiştir. TFRS 15’ten farklı olan TMS 18 ve TMS 11 muhasebe politikalarının detayları ve değişikliklerin etkileri Dipnot 2.3’te açıklanmıştır.

Hasılat, müşteri sözleşmelerinde belirtilen bedel temel alınarak ölçülür ve üçüncü şahıslar adına tahsil edilen tutarları içermez. Grup, mal ve hizmetlere ait kontrolü müşterilerine devrettiğinde hasılatı muhasebeleştirir.

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla sona eren dönemde (“önceki dönem”) satışlar, ürünün ve hizmetin teslimi, ürün ve hizmetle ilgili risk ve fayda transferlerinin yapılmış olması, gelir tutarının güvenilir şekilde belirlenebilmesi ve işlemle ilgili ekonomik faydaların Grup’a aktarılmasının muhtemel olması üzerine alınan veya alınabilecek bedelin gerçeğe uygun değeri üzerinden tahakkuk esasına göre kayıtlara alınmıştır. Gelirler, alınan veya alınacak olan bedelin gerçeğe uygun değeri ile ölçülebilen ve işin normal akışı içinde mal ve hizmet satışına ilişkin indirimler ve satış ile ilgili vergiler düşüldükten sonra kalan tutarı ifade etmiştir. Hizmet gelirleri hizmetin verildiği dönemde gelir kaydedilmiştir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

m) Hasılat (devamı)

i) Sabit gelirler

Şebeke erişimi, lokal kullanım, yerel ve uluslararası uzun mesafe erişimleri, altyapı kiralamaları gibi telekomünikasyon hizmetlerinden elde edilen gelirler, hizmet sağlandığı zaman kayıtlara alınır.

Farklı nitelikte olarak değerlendirilen bağlantı ücretleri hasılat olarak muhasebeleştirilir. Müşteriye bir ürün veya hizmet transferi sağlamak yerine, Grup’un kendi şebekesinin bir uzantısı ya da iyileştirilmesi amacıyla yapılan faaliyetler için alınan bağlantı ücretleri, farklı nitelikte olarak değerlendirilmez ve ayrı bir hasılat muhasebeleştirilmez. Diğer ürün veya hizmetlerle birlikte bir paket olarak satılan ve farklı nitelikte olarak değerlendirilen bağlantı ücretleri için hasılat tek başına satış fiyatı temel alınarak ölçülür. Bağlantı ücretlerinin tek başına satış fiyatları beklenen maliyet artı kar marjı yaklaşımıyla tahmin edilmektedir. Farklı nitelikte olarak değerlendirilen bağlantı ücretleri, bağlantı hizmeti verildiği anda gelir olarak kaydedilir. Bağlantı maliyetleri de anında gider olarak kaydedilir.

Vazgeçilemez kullanım hakkı satış gelirleri sözleşme dönemlerine yayılarak muhasebeleştirilmektedir.

ii) Mobil gelirler

GSM telekomünikasyon hizmetlerinden elde edilen gelirler, iletilen ve alınan trafik gelirlerinden, uluslararası dolaşım hizmetlerinden sağlanan gelirlerden, katma değerli hizmetlerden sağlanan gelirlerden ve hizmetin verildiği anda gelir kaydedildiği aylık ücretlerden oluşmaktadır. Peşin ödenen konuşma ücretleri distribütörlere satılan ön ödemeli kart ile nakit olarak tahsil edilmektedir. Söz konusu durumda Grup, aboneler hizmeti kullanıncaya kadar gelir kaydetmemekte ve konsolide finansal tablolara ertelenmiş gelir olarak yansıtmaktadır.

Grup, içerik gelirlerini Grup ile katma değer hizmet sağlayıcıları arasında imzalanan anlaşmalara göre kaydetmektedir. Grup’un ana hizmet sağlayıcısı olmasından dolayı, abonelerden elde edilen gelirler brüt olarak gösterilmekte, içerik sağlayıcılarına ödediği kısım ise faaliyet giderlerine yansıtılmaktadır.

iii) Ekipman satış gelirleri

Telefon cihazı, modem ve diğer şebeke ekipmanlarının satışından elde edilen gelirler, bu ekipmanların kontrolünün müşteriye devredilmesiyle hasılat olarak kayıtlara alınır.

Birlikte bir paket olarak satılan mal ve hizmetler için hasılat, ilgili mal veya hizmetin farklı nitelikte olarak değerlendirilmesi durumunda muhasebeleştirilir – örneğin mal veya hizmet sözleşmedeki diğer taahhütlerinden ayrı olarak tanımlanabilir nitelikteyse ve müşteri mal veya hizmetten tek başına veya kullanımına hazır diğer kaynaklarla birlikte faydalanabiliyorsa. Sözleşme bedeli bir pakette farklı nitelikte olarak değerlendirilen mal ve hizmetlere tek başına satış fiyatları temel alınarak dağıtılır. Tek başına satış fiyatları Grup’un bu mal ve hizmetleri tek başlarına sattığı liste fiyatları baz alınarak belirlenir. Tek başına satışı olmayan mal ve hizmetler için tek başına satış fiyatları beklenen maliyet artı kar marjı yaklaşımıyla tahmin edilmektedir. Bu kapsamda oluşan ekipman gelirleri diğer gelirler hesabı içinde gösterilmektedir. Ürün ve hizmetlerin maliyeti, ilgili hasılat kaydedildiği anda gider olarak kaydedilir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

m) Hasılat (devamı)

iv) TV gelirleri

TV abonelik gelirleri sözleşmelere dayalı abonelere aylık olarak yansıtılır. Hasılat, dönemsel faturalama sürecinin bir parçası olarak hizmet verildiği anda faturalanır ve kayıtlara alınır. Talebe bağlı görüntü hizmeti kapsamında kiralanın film gelirleri, film kiralandığında muhasebeleştirilir. Reklam geliri reklamlar yayınlandığında muhasebeleştirilir.

v) Abone edinim maliyetleri

Abone edinim maliyetleri müşteri edinme ve tutma faaliyetleri sırasında oluşan komisyon ve primleri içermektedir.

Grup bu komisyonları ve primleri, sadece müşteriyle yapılması durumunda katlanacağı, sözleşme yapmamış olsaydı katlanmayacağı maliyetler olması halinde ve geri kazanmayı bekliyorsa, sözleşme yapılması için katlanılan ek maliyetler olarak aktifleştirir. Müşteri edinim maliyetleri abone ömrü boyunca, abone tutma maliyetleri ise yenileme dönemi boyunca amortisman olarak pazarlama, satış ve dağıtım giderlerinde muhasebeleştirilir.

vi) Önemli finansman bileşeni

Eğer bir sözleşme önemli bir finansman bileşeni içeriyorsa; Grup, sözleşmedeki işlem bedelini tahmin etmek için, taahhüt edilen bedelde paranın zaman değerinin etkisine göre düzeltme yapar. Sözleşmenin taraflarınca kararlaştırılan ödemelerin zamanlaması (açıkça ya da zımnen), müşteriye veya Grup’a, mal veya hizmetlerin müşteriye devrinin finansmanı şeklinde önemli bir fayda sağlıyorsa, bu sözleşmede önemli finansman bileşeni bulunmaktadır.

Grup’un vazgeçilmez kullanım hakkı sözleşmeleri önemli finansal bileşeni içermektedir. Bir paketin parçası olarak satılan ve kontrolü sözleşmenin başında müşteriye devredilen ancak tahsilatı sözleşme süresince taksitlerle yapılan ekipmanlar için tutar önemli olmadığı için önemli finansman bileşeni kayıtlara alınmamıştır.

n) Yatırım faaliyetlerinden gelirler ve yatırım faaliyetlerinden giderler

Yatırım faaliyetlerinden gelirler, sabit kıymet ve hurda satışlarından elde edilen gelirleri içerir.

Yatırım faaliyetlerinden giderler, sabit kıymet satışlarıyla oluşan giderleri içerir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

o) Finansman gelirleri ve finansman giderleri

Grup’un finansman gelir ve giderleri aşağıdakileri içermektedir:

- faiz gelirleri;
- faiz giderleri;
- işlem maliyetleri;
- bono kupon ödemeleri;
- kar veya zararda muhasebeleştirilen finansal riskten korunma araçlarına ait gider ve gelirler;
- finansal varlık ve yükümlülüklerin üzerinden kur farkı gelir ve giderleri.

Faiz gelir ve giderleri etkin faiz metodu kullanılarak muhasebeleştirilmektedir. Etkin faiz oranı, finansal aracın beklenen ömrü boyunca gerçekleşmesi tahmin edilen gelecekteki nakit ödeme veya tahsilatları

- finansal varlıkların brüt defter değerine,
- finansal yükümlülüklerin itfa edilmiş değerine indirgeyen orandır.

Faiz gelir ve gideri hesaplanırken etkin faiz oranı, varlığın brüt defter değerine (varlık kredi değer düşüklüğüne uğramadığında) veya yükümlülüğün itfa edilmiş maliyetine uygulanır. Ancak, ilk ölçümden sonra kredi değer düşüklüğüne uğramış finansal varlıklar için faiz geliri etkin faiz oranının finansal varlığın itfa edilmiş maliyetine uygulanmasıyla hesaplanır. Eğer varlık artık kredi değer düşüklüğüne uğramış olarak değerlendirilmiyorsa, bu durumda faiz gelirinin hesaplanması yine brüt tutar üzerinden yapılır.

Bir varlığın iktisabı, inşaatı ya da üretimi ile doğrudan ilişkilendirilemeyen borçlanma maliyetleri etkin faiz oranı kullanılarak kar veya zarar içerisinde muhasebeleştirilmiştir.

Ticari işlemlere ilişkin reeskont, faiz gelir/giderleri ve kur farkı gelir/giderleri, esas faaliyetlerden diğer gelir ve giderlerde muhasebeleştirilmektedir.

Önemli finansman bileşenin muhasebeleştirilmesiyle ilgili detaylı bilgi Dipnot 2.4.(m)’de sunulmuştur.

p) Pay başına kazanç

Kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda belirtilen pay başına kazanç, net dönem karının ilgili dönem içerisinde piyasada mevcut bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesi ile bulunmuştur.

r) Vergiler

Vergi gideri, dönem vergisi ve ertelenmiş vergi toplamından oluşur. Dönem vergisi ve ertelenmiş vergi işletme birleşmeleri veya doğrudan özkaynaklar veya diğer kapsamlı gelir ile ilişkilendirilenler dışında kar veya zararda muhasebeleştirilir.

i) Dönem vergisi

Dönem vergisi, raporlama dönemi sonu itibarıyla yürürlükte olan veya yürürlüğe girmesi kesine yakın olan vergi oranları dikkate alınarak hesaplanan cari yılda vergiye konu kar veya zarar üzerinden beklenen vergi yükümlülüğü veya alacağıdır ve geçmiş yıllardaki vergi yükümlülükleri ile ilgili düzeltme kayıtlarını da içerir. Ödenecek cari vergi tutarları, aynı vergi otoritesine ödenmiş veya ödenecek olması durumunda peşin ödenen vergi tutarlarıyla netleştirilmektedir.

Türkiye’de vergi mevzuatı, ana ve bağlı ortaklıkların konsolide vergi beyannamesi doldurmasına izin vermemektedir. Bu yüzden konsolide finansal tablolara yansıtılan vergi karşılığı, şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

r) Vergiler (devamı)

ii) Ertelenmiş vergi

Ertelenen vergi, varlıkların ve yükümlülüklerin mali tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yükümlülük yöntemine göre yasallaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelenen vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenen vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır.

Aşağıdaki durumlarda meydana gelen geçici farklar için ertelenmiş vergi muhasebeleştirilmez:

- Bir işletme birleşmesi olmayan ve ne muhasebe karını ne de vergiye tabi kar veya zararı etkilemeyen bir işlem sonucu oluşan varlık veya yükümlülüklerin ilk kayıtlara alınmasında ortaya çıkan geçici farklar;
- Öngörülebilir bir gelecekteki tersine dönmesi muhtemel olmayan ve Grup’un geri çevirim zamanını kontrol edebildiği bağlı ortaklık, iştirak ve müştereken kontrol edilen işletmelerdeki yatırımlarıyla ilgili geçici farklar; ve
- Şerefiyenin ilk muhasebeleştirilmesi sırasında oluşan vergilendirilebilir geçici farklar.

Ertelenen vergi varlığının kayıtlı değeri, her bir bilanço tarihi itibarıyla gözden geçirilir. Ertelenen vergi varlığının bir kısmının veya tamamının sağlayacağı faydanın elde edilmesine imkan verecek düzeyde mali kar elde etmenin muhtemel olmadığı durumlarda, ertelenen vergi varlığının kayıtlı değeri azaltılır.

Şirket ve konsolidasyon kapsamındaki bağlı ortaklıklar ertelenmiş vergi aktif ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle mali tablolarına yansıtılmışlardır, ancak konsolide bazda bir netleştirme yapılmamıştır. Ertelenmiş vergi, varlıkların oluştuğu veya yükümlülüklerin yerine getirildiği dönemde geçerli olması beklenen vergi oranları üzerinden hesaplanır.

Kullanılmamış geçmiş yıl mali zararları, vergi avantajları ve indirilebilir geçici farklar için ilerideki dönemde bunların mahsup edilmesine yeterli olacak tutarda vergilendirilebilir kar elde edileceğinin muhtemel olması halinde ertelenmiş vergi varlığı muhasebeleştirilir. Ertelenmiş vergi varlıkları her raporlama tarihinde gözden geçirilir ve ilgili vergi avantajının kullanımının muhtemel olmadığı kısımlar için ertelenmiş vergi varlıkları azaltılır.

iii) Vergi riski

Dönem vergi gideri ile ertelenmiş vergi gideri tutarları belirlenirken, Grup belirsiz vergi pozisyonlarını ve ödenmesi gerekecek ek vergi ve faiz yükümlülüğü olup olmadığını dikkate almaktadır. Grup, vergi kanunu ve geçmiş tecrübelerine dayanarak yaptığı değerlendirmelerde vergi incelemesinden geçmemiş dönemler için vergi karşılıklarının yeterli olduğuna inanmaktadır. Bu değerlendirme gelecekteki olaylarla ilgili birçok mesleki kanaat içerebilir ve tahmin ve varsayımlara dayanmaktadır. Şirketin mevcut vergi yükümlülüğünün yeterliliği ile ilgili mesleki kanaatini değiştirecek yeni bilgiler ortaya çıkması durumunda vergi yükümlülüğündeki bu değişim, bu durumun belirlendiği döneme ait vergi giderini etkileyecektir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

s) Bölümlere göre raporlama

Faaliyet bölümü, Grup’un hasılat elde edebildiği ve harcama yapabildiği işletme faaliyetlerinde bulunan, faaliyet sonuçlarının bölüme tahsis edilecek kaynaklara ilişkin kararların alınması ve bölümün performansının değerlendirilmesi amacıyla Grup’un faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii tarafından düzenli olarak gözden geçirildiği ve hakkında ayrı finansal bilgilerin mevcut olduğu bir kısımdır.

t) Gerçeğe uygun değerlerin belirlenmesi

Grup’un çeşitli muhasebe politikaları ve açıklamaları hem finansal hem de finansal olmayan varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerlerinin belirlenmesini gerektirmektedir. Gerçeğe uygun değerler ölçme ve/veya açıklama amacıyla aşağıdaki yöntemlerle belirlenmektedir. Uygulanabilir olması halinde, gerçeğe uygun değerlerin belirlenmesinde kullanılan varsayımlarla ilgili ilave bilgiler varlık veya yükümlülüğe özgü dipnotlarda sunulmuştur.

i) Ticari ve diğer alacaklar

Ticari ve diğer alacakların gerçeğe uygun değerleri gelecekteki nakit akışlarının ölçüm tarihindeki piyasa faiz oranları ile indirgenmesiyle bulunacak değer olarak tahmin edilir. Belirli bir faiz oranı olmayan kısa vadeli alacaklar indirgenme etkisinin önemsiz olması durumunda orijinal fatura tutarından değerlendirilir. Bu gerçeğe uygun değerler ilk muhasebeleştirme sırasında ve açıklama amacıyla her raporlama dönemi sonunda belirlenir.

ii) Vadeli döviz işlem sözleşmeleri ve vadeli faiz oranı takasları

Vadeli döviz işlem sözleşmelerinin ve vadeli faiz oranı takaslarının gerçeğe uygun değerleri, aracı kotasyonlarına dayalıdır. Bu fiyat tekliflerinin makul olup olmadığı, tahmin edilen nakit akışlarının, her sözleşmenin şart ve vadesine bağlı olarak, ölçüm gününde benzer araçlara uygulanan piyasa faizleri kullanılarak indirgenmesi ile test edilir. Gerçeğe uygun değerler, söz konusu aracın kredi riskini yansıtır ve uygun olan durumlarda Grup’un ve karşı tarafların hesaba katması gereken kredi riski ile ilgili düzeltmeleri içerir.

iii) İhraç edilmiş tahvil, bono ve senetler

İhraç edilen tahvil, bono ve senetlerin gerçeğe uygun değeri, değerlendirme tarihindeki kayıtlı fiyat dikkate alınarak belirlenmektedir. İlk muhasebeleştirme sonrasında ihraç edilmiş tahvil, bono ve senetlerin gerçeğe uygun değerleri işlem gördüğü borsadaki işlem fiyatları kullanılarak ölçülmektedir.

iv) Diğer türev olmayan finansal yükümlülükler

Diğer türev olmayan finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerleri, ilk muhasebeleştirme sırasında ve açıklama amacıyla her raporlama dönemi sonunda belirlenir. Gerçeğe uygun değer, gelecekteki anapara ve faiz nakit akışlarının ölçüm tarihindeki piyasa faiz oranları ile bugünkü değere indirgenmesi ile hesaplanmaktadır.

v) Arsalar

Maddi duran varlıklarda kayıtlara alınan arsalar, yeniden değerlendirilmiş tutarlarıyla gösterilir. Yeniden değerlendirilmiş tutar, arsalar için yeniden değerlendirme tarihinde tespit edilen gerçeğe uygun değerden müteakip birikmiş amortisman ve değer düşüklüğü zararının indirilmesi suretiyle bulunan değerdir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

u) 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla yayımlanmış ama henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmayan standartlar

Yayımlanmış ancak yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmaya başlanılmamış standartlar

Raporlama tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmasına izin verilmekle birlikte Grup tarafından erken uygulanmayan bazı yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir.

TFRS 16 Kiralamalar

KGK tarafından TFRS 16 “*Kiralamalar*” Standardı 16 Nisan 2018 tarihinde yayınlanmıştır. Bu Standart kiralama işlemlerinin muhasebeleştirilmesinin düzenlendiği mevcut TMS 17 “*Kiralama İşlemleri*” Standardının, TFRS Yorum 4 “*Bir Anlaşmanın Kiralama İşlemi İçerip İçermediğinin Belirlenmesi*” ve TMS Yorum 15 “*Faaliyet Kiralamaları – Teşvikler*” yorumlarının yerini almakta ve TMS 40 “*Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller*” Standardında da değişiklikler yapılmasına neden olmuştur. TFRS 16, kiracılar açısından mevcut uygulama olan finansal kiralama işlemlerinin bilançoda ve faaliyet kiralamasına ilişkin yükümlülüklerin bilanço dışında izlenmesi şeklindeki ikili muhasebe modelini ortadan kaldırmaktadır. Bunun yerine, tüm kiralamalar için mevcut finansal kiralama muhasebesine benzer olarak bilanço bazlı tekil bir muhasebe modeli ortaya koyulmaktadır. Kiraya verenler için muhasebeleştirme mevcut uygulamalara benzer şekilde devam etmektedir. TFRS 16, 1 Ocak 2019 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olmakla birlikte, erken uygulamaya izin verilmektedir.

Grup, 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren TFRS 16 Kiralamalar standardını uygulamakla yükümlüdür. Grup, TFRS 16'nın ilk uygulamasının konsolide finansal tablolar üzerindeki tahmini etkilerini aşağıda açıkladığı gibi değerlendirmektedir.

TFRS 16 kiracılar açısından bilanço bazlı tekil bir muhasebe modeli getirmektedir. Bir kiracı, varlığı kullanma hakkını temsil eden kullanım hakkı varlığını ve kira ödemeleri yapma yükümlülüğünü temsil eden kira yükümlülüğünü konsolide finansal tablolarına yansıtır. Kısa vadeli kiralamalar ve düşük değerli kiralamalar için finansal tabloya almaya ilişkin istisnalar bulunmaktadır. Kiraya verenler için muhasebeleştirme mevcut uygulamalara benzer şekilde devam etmektedir. Örneğin, kiraya verenler kiralamalarını finansal kiralama veya faaliyet kiralaması olarak sınıflandırmaya devam edeceklerdir.

i. Kiracı durumunda Grup

Grup, operasyonel kiralama sözleşmesinden kaynaklanan kullanım haklarını yeni bir varlık ve kira borçlarını da yeni bir yükümlülük olarak konsolide finansal tablolarında muhasebeleştirecektir. Grup, operasyonel kiralama giderlerinin niteliği, kullanım hakkı varlıkları amortismanına tabi tutulması ve kira yükümlülüğüne ilişkin faiz giderleri olması nedeniyle değişecektir.

Daha önce, Grup operasyonel kiralama giderlerini kiralama süresi boyunca doğrusal yöntem ile ve sadece gerçek kira ödemeleri ile muhasebeleştirilen gider arasında fark olduğu zaman finansal tablolarına varlık ve/veya yükümlülük olarak yansıtmaktaydı.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

u) 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla yayımlanmış ama henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmayan standartlar (devamı)

Yayımlanmış ancak yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmaya başlanılmamış standartlar (devamı)

TFRS 16 Kiralamalar(devamı)

ii. Kiralayan durumunda Grup

Grup, kiralayan durumunda olduğu alt kiralamaların sınıflandırmasını yeniden değerlendirecektir.

iii. Geçiş

Grup, TFRS 16’yı 1 Ocak 2019 tarihinde modifiye edilmiş geriye dönük yaklaşım ile uygulamayı planlamaktadır. Bu sebeple, 1 Ocak 2019 tarihinde ilk kez uygulanması sonucu oluşan kümülatif etkiyi ilk uygulama tarihini kapsayan yıllık raporlama dönemine ilişkin geçmiş yıllar karları hesabının açılış bakiyesinde fark düzeltilmesi olarak muhasebeleştirilecek olup, geçmiş dönem karşılaştırmalı konsolide finansal tablolarda bir düzeltme yapılmayacaktır.

TFRS Yorum 23 Gelir Vergisi Uygulamalarına İlişkin Belirsizlikler

KGK tarafından 24 Mayıs 2018’de gelir vergilerinin hesaplanmasına ilişkin belirsizliklerin finansal tablolara nasıl yansıtılacağını belirlemek üzere TFRS Yorum 23 “Gelir Vergisi Uygulamalarına İlişkin Belirsizlikler” Yorumu yayımlanmıştır. Belirli bir işlem veya duruma vergi düzenlemelerinin nasıl uygulanacağına veya vergi otoritesinin bir şirketin vergi işlemlerini kabul edip etmeyeceğine yönelik belirsizlikler bulunabilir. TMS 12 "Gelir Vergileri", cari ve ertelenmiş verginin nasıl hesaplanacağına açıklık getirmekle birlikte, ancak bunlara ilişkin belirsizliklerin etkilerinin finansal tablolara nasıl yansıtılacağına yönelik rehberlik sağlamamaktadır. TFRS Yorum 23, gelir vergilerinin muhasebeleştirilmesinde gelir vergilerine ilişkin belirsizliğin etkilerinin finansal tablolara nasıl yansıtılacağını açıklığa kavuşturmak suretiyle TMS 12’de yer alan hükümlere ilave gereklilikler getirmektedir. Bu Yorumun yürürlük tarihi 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan raporlama dönemleri olmakla birlikte, erken uygulanmasına izin verilmektedir. Grup, TFRS Yorum 23’ün uygulanmasının konsolide finansal tabloları üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

u) 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla yayımlanmış ama henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmayan standartlar (devamı)

Yayımlanmış ancak yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmaya başlanılmamış standartlar (devamı)

TFRS 9’daki değişiklikler- Negatif Tazminata Yol Açan Erken Ödemeler

KGK tarafından Aralık 2017’de finansal araçların muhasebeleştirilmesine yönelik açıklık kazandırmak üzere TFRS 9’un gerekliliklerini değiştirmiştir. Erken ödendiğinde negatif tazminata neden olan finansal varlıklar, TFRS 9’un diğer ilgili gerekliliklerini karşılaması durumunda itfa edilmiş maliyeti üzerinden veya gerçeğe uygun değer farkları diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülebilir. TFRS 9 uyarınca, sözleşmesi erken sona erdirildiğinde, henüz ödenmemiş anapara ve faiz tutarını büyük ölçüde yansıtan 'makul bir ilave bedel' ödenmesini gerektiren erken ödeme opsiyonu içeren finansal varlıklar bu kriteri karşılamaktadır. Bu değişiklik, 1 Ocak 2019 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup, erken uygulanmasına izin verilmektedir. Grup, TFRS 9 değişikliğinin uygulanmasının konsolide finansal tabloları üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

TMS 28’deki değişiklikler- İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Uzun Dönemli Yatırımlar

KGK tarafından Aralık 2017’de iştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımlardan özkaynak yönteminin uygulanmadığı diğer finansal araçların ölçümünde de TFRS 9’un uygulanması gerektiğine açıklık getirmek üzere TMS 28’de değişiklik yapılmıştır. Bu yatırımlar, esasında, işletmenin iştiraklerdeki veya iş ortaklıklarındaki net yatırımının bir parçasını oluşturan uzun dönemli elde tutulan paylardır. Bir işletme, TMS 28’in ilgili paragraflarını uygulamadan önce, bu tür uzun dönemli yatırımların ölçümünde TFRS 9’u uygular. TFRS 9 uygulandığında, uzun vadeli yatırımların defter değerinde TMS 28’in uygulanmasından kaynaklanan herhangi bir düzeltme yapılmaz. Bu değişiklik, 1 Ocak 2019 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup, erken uygulanmasına izin verilmektedir.

Grup, TMS 28 değişikliğinin uygulanmasının konsolide finansal tabloları üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

u) 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla yayımlanmış ama henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmayan standartlar (devamı)

Yayımlanmış ancak yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmaya başlanılmamış standartlar (devamı)

Kavramsal Çerçeve (güncellenmiş)

Güncellenen Kavramsal Çerçeve KGK tarafından 27 Ekim 2018 tarihinde yayımlanmıştır. Kavramsal Çerçeve; KGK’ya yeni TFRS’leri geliştirirken finansal raporlamalarına rehberlik sağlayacak olan temel çerçeveyi ortaya koymaktadır. Kavramsal Çerçeve; standartların kavramsal olarak tutarlı olmasını ve benzer işlemlerin aynı şekilde ele alınmasını sağlamaya yardımcı olmakta ve böylece yatırımcılar, borç verenler ve kredi veren diğer taraflar için faydalı bilgiler sağlamaktadır. Kavramsal Çerçeve, şirketlere, belirli bir işlem için herhangi bir TFRS’nin uygulanabilir olmadığı durumlarda muhasebe politikaları geliştirmelerine ve daha geniş bir biçimde, paydaşların bu standartları anlamalarına ve yorumlamalarına yardımcı olmaktadır. Güncellenen Kavramsal Çerçeve ise önceki versiyonundan daha kapsamlı olup, KGK ’ya standartların oluşturulmasında gerekli olan tüm araçların sağlanmasını amaçlamaktadır. Güncellenen Kavramsal Çerçeve finansal raporlamanın amacından başlayarak sunum ve açıklamalara kadar standart oluşturulmasının tüm yönlerini kapsamaktadır. Güncellenen Kavramsal Çerçeve, belirli bir işlem için herhangi bir TFRS’nin uygulanabilir olmadığı durumlarda muhasebe politikalarını geliştirmek için Kavramsal Çerçeve’yi kullanan şirketler için, erken uygulamaya izin verilmekle birlikte, 1 Ocak 2020 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinden itibaren geçerli olacaktır.

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (UMSK) tarafından yayımlanmış fakat KGK tarafından henüz yayımlanmamış yeni ve değiştirilmiş standartlar ve yorumlar

Aşağıda listelenen yeni standartlar, yorumlar ve mevcut Uluslararası Finansal Raporlama Standartları’ndaki (“UFRS”) değişiklikler Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (“UMSK”) tarafından yayınlanmış fakat bu yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler henüz KGK tarafından TFRS’ye uyarlanmamıştır/yayınlanmamıştır ve bu sebeple TFRS’nin bir parçasını oluşturmazlar. Buna bağlı olarak UMSK tarafından yayımlanan fakat halihazırda KGK tarafından yayımlanmayan standartlara UFRS veya UMS şeklinde atıfta bulunmaktadır. Grup, konsolide finansal tablolarında ve dipnotlarda gerekli değişiklikleri bu standart ve yorumlar TFRS’de yürürlüğe girdikten sonra yapacaktır.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

u) 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla yayımlanmış ama henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmayan standartlar (devamı)

Yıllık iyileştirmeler - 2015–2017 Dönemi

UFRS’deki iyileştirmeler

Halihazırda yürürlükte olan standartlar için yayınlanan “UFRS’de Yıllık İyileştirmeler / 2015-2017 Dönemi” aşağıda sunulmuştur. Bu değişiklikler 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olup erken uygulamaya izin verilmektedir. UFRS’lerdeki bu değişikliklerin uygulanmasının, Grup’un konsolide finansal tabloları üzerinde önemli bir etkisinin olması beklenmemektedir.

UFRS 3 İşletme Birleşmeleri ve UFRS 11 Müşterek Anlaşmalar

UFRS 3 ve UFRS 11, işletme tanımını karşılayan müşterek bir operasyonda sahip olunan paylardaki artışını nasıl muhasebeleştirileceğine açıklık getirmek üzere değiştirilmiştir. Müşterek taraflardan biri kontrol gücünü elde ettiğinde, bu işlem aşamalı olarak gerçekleşen işletme birleşmesi olarak dikkate alınarak satın alan tarafın önceden sahip olduğu payı gerçeğe uygun değeriyle yeniden ölçmesi gerekecektir. Taraflardan birinin müşterek kontrolü devam ettiğinde (ya da müşterek kontrolü elde ettiğinde) daha önce sahip olunan payın yeniden ölçülmesi gerekmemektedir.

UMS 12 Gelir Vergileri

UMS 12 temettülden kaynaklanan gelir vergilerinin (özkaynak olarak sınıflandırılan finansal araçlara yapılan ödemeler de dahil olmak üzere) işletmenin dağıtılabilir kar tutarını oluşturan işlemlerle tutarlı olarak (örneğin; kâr veya zararda, diğer kapsamlı gelir unsurları içerisinde veya özkaynaklarda), muhasebeleştirilmesini açıklığa kavuşturmak üzere değiştirilmiştir.

UMS 23 Borçlanma Maliyetleri

UMS 23, finansman faaliyetlerinin tek bir merkezden yürütüldüğü durumlarda aktifleştirilebilir borçlanma maliyetlerinin hesaplanmasında kullanılan genel amaçlı borçlanma havuzuna, halihazırda geliştirme aşamasında olan veya inşaatı devam eden özellikli varlıkların finansmanı için doğrudan borçlanılan tutarların dahil edilmemesi gerektiğine açıklık kazandırmak üzere değiştirilmiştir. Kullanıma veya satışa hazır olan özellikli varlıkların – veya özellikli varlık kapsamına girmeyen herhangi bir varlığın - finansmanı için direkt borçlanılan tutarlar ise genel amaçlı borçlanma havuzuna dahil edilmelidir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

u) 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla yayımlanmış ama henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmayan standartlar (devamı)

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (UMSK) tarafından yayımlanmış fakat KGK tarafından henüz yayımlanmamış yeni ve değiştirilmiş standartlar ve yorumlar (devamı)

UMS 19’daki değişiklikler-Planda Yapılan Değişiklik, Küçülme veya Yükümlülüklerin Yerine Getirilmesi

UMSK tarafından 7 Şubat 2018’de, Planda Yapılan Değişiklik, Küçülme veya Yükümlülüklerin Yerine Getirilmesi (UMS 19’daki Değişiklikler) başlıklı değişiklik yayımlanmıştır. Yapılan değişiklik, planda yaşanan bir değişikliğin veya küçülmenin yanı sıra yükümlülüklerin yerine getirilmesinin muhasebeleştirilmesine açıklık getirilmektedir. Bir şirket bundan sonra dönemin hizmet maliyetini ve net faiz maliyetini belirlemek için güncellenen cari aktüeryal varsayımları kullanacak ve plana ilişkin herhangi bir yükümlülüğün yerine getirilmesinde ortaya çıkan kazanç veya zararların hesaplanmasında varlık tavanından kaynaklanan etkiyi dikkate almayacak olup, bu durumun etkileri diğer kapsamlı gelir içerisinde ayrı olarak ele alınacaktır. Bu değişiklik, 1 Ocak 2019 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup, erken uygulanmasına izin verilmektedir.

Grup, UMS 19 değişikliğinin uygulanmasının konsolide finansal tabloları üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

UMS 1 ve UMS 8’deki Değişiklikler - Önemlilik Tanımı

Ekim 2018’de, UMSK “önemlilik tanımı” değişikliğini yayımlamıştır (UMS 1 ve UMS 8’de yapılan değişiklikler). Değişiklikler, “önemlilik” tanımının netleştirilmesinde, önemlilik eşiğinin belirlenmesinde ve önemlilik kavramının UFRS’ler açısından uygulanmasında tutarlılığın artırılmasına yardımcı olmak için rehberlik sağlamaktadır. UMS 1 ve UMS 8’deki Değişiklikler’in yürürlük tarihi 1 Ocak 2020 tarihinde ve sonrasında başlayan raporlama dönemleri olmakla birlikte, erken uygulanmasına izin verilmektedir.

Grup, UMS 1 ve UMS 8’in uygulanmasının konsolide finansal tabloları üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

UFRS 3 İşletme Birleşmelerinde Değişiklikler - İşletme Tanımı

Bir işlemin bir varlık edinimi mi yoksa bir işletme edinimi ile mi sonuçlanacağıın belirlenmesinde güçlüklerle karşılaşmakta olup, uzun zamandır önemli bir mesleki yargı konusu olmuştur. UMSK, bu konuyu netleştirmek üzere UFRS 3 İşletme Birleşmelerinde değişiklik yapmıştır. Değişiklikler bir konsantrasyon testi kullanılmasına yönelik bir seçimlik hak içermektedir. Bu uygulama, varlıkların gerçeğe uygun değerinin büyük bir kısmının tek bir tanımlanabilir varlığa veya benzer tanımlanabilir varlıklar grubuna yoğunlaştırılması durumunda bir varlık edinilmesine yol açan basitleştirilmiş bir değerlendirmedir. Finansal tablo hazırlayıcıları konsantrasyon testini uygulamayı seçmezse veya test başarısız olursa, o zaman değerlendirme önemli bir sürecin varlığına odaklanır. UFRS 3’deki değişikliklerin 1 Ocak 2020 tarihinde ve sonrasında başlayan raporlama dönemlerinde elde edilen işletmeler için geçerli olmakla birlikte, erken uygulanmasına izin verilmektedir.

Grup, UFRS 3’ün uygulanmasının konsolide finansal tabloları üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.5 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları

Muhasebe politikalarının uygulanması sırasında Grup, finansal tablolar üzerinde önemli etkileri bulunan aşağıda belirtilen muhasebe kararlarını almıştır (tahmin içeren kararlar hariç):

i) *Operasyonel Kiralama Sözleşmeleri - Kiralayan Durumunda Şirket:* Şirket, PTT ile ortak bina kullanım anlaşması yapmıştır. Grup, yasal mülkiyetine sahip olduğu ve sözleşme dahilinde operasyonel kiralama ile kiraya verdiği gayrimenkullerin tüm risk ve getirilerini elinde bulundurduğunu belirlemiştir.

ii) *Kampanyalı satış gelirleri:* Grup, tedarikçiler ile ortak kampanyalar düzenlemekte ve bu kampanyalar kapsamında tedarikçinin temin ettiği ekipman ile telekomünikasyon hizmetlerini paketleyerek beraber satabilmektedir. Grup yönetimi aşağıda belirtilen hususların bulunduğu satışları işletmeci değil aracı olarak muhasebeleşirmektedir.

- Grup’un envanter riski taşımadığı,
- Müşteriye teslim edilen ekipmanın teknik yeterliği ile ilgili Grup’un herhangi bir sorumluluğu bulunmadığı, satış sonrası yükümlülüğün tedarikçiye ait olduğu,
- Grup’un ekipman üzerinden herhangi bir tadilat yapmadığı,
- Ekipman satışlarının cirosu üzerinden belirli bir yüzde alınan veya hiç kar edilmeyen durumlarda.

iii) *Ön Ödemeli Hat Satışlarında Aracı – İşletmeci Analizi:* TT Mobil, Nisan 2010 tarihinden başlayarak hizmetin sağlanmasında birincil olarak sorumlu olması, kredi ve stok riskini üzerinde taşıması ve fiyatların belirlenmesi üzerinde takdir hakkı olması sebebiyle ön ödemeli kart gelirlerini brüt göstermektedir.

iv) *Komisyon gelirleri:* Grup, özel satış kanallarındaki distribütörler tarafından satılan cihazların tahsilatına aracılıkta bulunmaktadır. Bu duruma ilişkin müşterilerle yapılan anlaşma hem cihaz bedeli anapara tutarını hem de GSM hizmetlerini kapsamaktadır. Her faydanın açıkça tanımlı ve diğer kalemlerden ayrı belirtildiği GSM faturaları aracılığıyla müşterilerden 36 aya kadar olan taksitlerin tahsilatları yapılmaktadır. Grup’un fiyatlar üzerinde bir kontrolü veya stokla ilgili bir riski bulunmadığından dolayı cihaz satışından gelir kaydedilmemektedir. Ancak cihaz bedeli anapara tutarının tahsilat riski Grup üzerindedir ve distribütörler, tahsil edilen bu tutarı Grup’tan aylık olarak almaktadırlar. GSM gelirinden ayrı olarak Grup, var olan müşteri tabanını ve satış kanallarını kullandığından distribütörlerden bir komisyon bedeli alır ve cihazın müşteriye ulaştırıldığı anda bu tutarı, diğer gelirler altında kaydeder.

v) *İçerik Gelirleri:* TT Mobil, hizmetin sağlanmasında birincil olarak sorumlu olması, kredi riskini üzerinde taşıması ve fiyatların belirlenmesi üzerinde takdir hakkı olması sebebiyle içerik gelirlerini brüt göstermektedir.

vi) *Tedarikçi finansmanı kapsamında borçlar:* Grup, yatırım harcamaları kapsamında bir kısım tedarikçileri ve çeşitli bankalar ile yaptığı anlaşmalar çerçevesinde tedarikçi finansmanı uygulaması yapmaktadır. Grup, tedarikçinin bu uygulama kapsamında iskontoladığı borçlarını borcun koşullarının tamamı veya bir bölümünde önemli bir değişiklik bulunmaması nedeniyle ticari borç olarak muhasebeleşirmeye devam etmektedir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.5 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları (devamı)

Hesaplama belirsizliklerinin kaynakları

Bilanço tarihinde, gelecek raporlama döneminde varlık ve yükümlülükler üzerinde önemli düzeltmelere neden olabilecek belirli bir risk taşıyan ve gelecek dönem ile ilgili olan varsayımlar ve hesaplama belirsizliğinin kaynakları aşağıda açıklanmıştır.

- Değer düşüklüğüne dair bir gösterge olması durumunda, Grup, maddi duran varlıklarda değer düşüklüğü olup olmadığını geri kazanılabilir tutarı hesaplayarak belirlemektedir. Bu durum, nakit üreten birimin kullanımındaki değerinin hesaplanmasını gerektirmektedir. Kullanımdaki değer hesaplanması, Grup'un nakit üreten birimin gelecek dönemde elde edilmesi beklenen tahmini nakit akımlarının hesaplamasını ve bu nakit akımların bugünkü değerinin hesaplanmasında kullanılacak uygun iskonto oranının belirlenmesini gerektirir (Dipnot 16).

- TFRS Yorum 12 'nin uygulanması sırasında Grup tarafından kullanılan tahminler aşağıda özetlenmiştir:

- Şirket, maddi olmayan duran varlıklara sınıflandırılan ve sonrasında da maddi olmayan duran varlık olarak finansal tablolara yansıtılan şebeke elemanlarına ilişkin öngörülen yatırımların güncellenmiş iş planına göre belirlenen yaklaşık %30'unun İmtiyaz Sözleşmesi kapsamında zorunlu yenilemeler olduğunu düşünmektedir. İleriki yıllarda gerçekleştirilmesi öngörülen zorunlu yenileme yatırımları için Grup konsolide finansal tablolarında 8.167 TL (31 Aralık 2017: 8.035 TL) (Dipnot 21) tutarında karşılık ayırmıştır. Söz konusu karşılık ileriki dönemlerde gerçekleştirilecek zorunlu yenileme harcamalarının 31 Aralık 2018 tarihine indirgenmiş tutarıdır. İskonto oranı %20,90 (31 Aralık 2017: %14,40) olarak belirlenmiştir.

- Şirket maddi olmayan duran varlık yatırımlarının maliyetini, ilgili şebeke elemanları inşaat maliyetlerinin üzerine piyasada aynı nitelikteki inşaat hizmetlerine uygulanan kar marjını ekleyerek belirlemiştir. Söz konusu kar marjı 31 Aralık 2018 yılı için %13 (31 Aralık 2017: %13) olarak uygulanmıştır. 2017 yılı içerisinde edinilen TFRS Yorum 12 kapsamında değerlendirilen 771.141 TL (31 Aralık 2017: 704.315 TL) (Dipnot 20) tutarındaki maddi olmayan duran varlıkların üzerinde aktifleştirilen kar marjı 88.715 TL'dir (31 Aralık 2017: 81.028 TL).

- Ertelenmiş vergi varlıkları, ileriki yıllarda vergilendirilebilir gelirin oluşmasının muhtemel olduğunun tespiti halinde kayıtlara alınmaktadır. Vergilendirilebilir gelirin oluşmasının muhtemel olduğu durumlarda, ertelenmiş vergi varlığı taşınan ve kullanılmayan birikmiş zararlar ile her türlü indirilebilir geçici farklar üzerinden hesaplanmaktadır. Grup, TT Mobil'in yasal kayıtlarında taşınan ve ileride vergilendirilebilir gelirden düşülmesi muhtemel olan taşınan vergi zararı üzerinden ertelenmiş vergi hesaplamaktadır. Grup, her yıl taşınan vergi zararlarını tekrar gözden geçirmekte ve mali tablolarında taşıdığı vergi varlığında önemli bir değişiklik olması durumunda değişikliğe tabi tutmaktadır (Dipnot 11).

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.5 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları (devamı)

Hesaplama belirsizliklerinin kaynakları (devamı)

- Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların değer düşüklüğü testinde kullanılan varsayımlar Dipnot 16’da açıklanmıştır.

- Grup, ticari alacaklar, diğer alacaklar, diğer varlıklar ve sözleşme varlıkları için TFRS 9’da tanımlanan beklenen kredi zararlarını hesaplarken basitleştirilmiş yaklaşımı kullanır. TFRS 9 bütün ticari alacaklar için ömür boyu beklenen kredi zararlarının kullanılmasını gerektirmektedir. Grup beklenen kredi zararlarını bireysel, kurumsal, kamu ve toptan müşteriler için ayrı ayrı hesaplar. Beklenen kredi zararları geçmiş yıllara ait kredi zararı deneyimlerin dayanarak hesaplanmıştır. Her bir grup kendi içinde borçların ödenmemesi durumu gibi benzer kredi riski özelliklerine göre bölümlere ayrılmıştır. Geçmiş gerçekleşen kredi zararı deneyimi, geçmiş bilgilerin toplandığı dönemdeki ekonomik şartlarla, Grup’un alacakların beklenen ömrü boyunca gerçekleşeceğini düşündüğü ekonomik şartlar arasında farkı yansıtacak şekilde değiştirilir. Alacakların gelecekteki tahsilat performansı tahmin edilirken beklenen kredi zararları hesaplamalarında genel ekonomik şartlar dikkate alınır ve ileriye yönelik bilgiler dahil edilir.

- Şirket’in, şerefiyenin değer düşüklüğünün testi sırasında kullandığı varsayımlar Dipnot 16’da açıklanmıştır. Grup bir varlığın faydalı ömrünü o varlığın tahmini faydasını göz önünde bulundurarak belirler. Bu değerlendirme, Grup’un benzer varlıklarla ilgili deneyimlerine dayanır. Grup, ayrıca piyasadaki değişimler ve gelişmeler sonucu varlıkların teknik veya ticari olarak kullanılamaz hale gelmesi durumunda ilave değer düşüklüğünü göz önünde bulundurmaktadır.

Ayrıca, hukuki işlemlere ilişkin karşılık ayrılması (Dipnot 24) sırasında da yönetim tarafından bazı öngörüler yapılmıştır.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

3. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

Grup’un iki faaliyet alanı bulunmaktadır: sabit hat ve mobil hizmetleri. Sabit hat hizmetleri Türk Telekom, TTNNet, Argela, Innova, Sebit, AssisTT ve TTINT Grup tarafından sağlanırken, mobil hizmetlerini TT Mobil yürütmektedir. Yönetim bölüm performansını faaliyet bölümlerinin faiz, vergi ve amortisman öncesi kar (“FVAÖK”) katkı üzerinden değerlendirmektedir. FVAÖK tutarına, faaliyet karının üzerine yatırım faaliyetlerinden gelirler ve giderler, amortisman, itfa, değer düşüklüğü karşılık giderleri ilave edilerek ve esas faaliyetlerden diğer gelirler ve giderlerde yer alan cari hesap kur farkı gelir ve gideri, reeskont gelir ve gideri, cari hesap ve diğer esas faaliyet faiz gelir ve giderleri düşülerek ulaşılmaktadır. Şirket yönetimi bölüm performanslarının değerlendirmesinde FVAÖK kullanılmasını aynı sektörde yer alan şirketlerle karşılaştırılabilirliği açısından tercih etmiştir. Şirket yönetimi, Şirket performansını coğrafi bölümlere göre takip etmediği için coğrafi bölümlere göre raporlama verilmemektedir. Bölüm faaliyet sonuçları ve bilanço kalemleri aşağıda özetlenmiştir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

3. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (DEVAMI)

	Sabit Hat		Mobil		Bölümler arası eliminasyon ve konsolide düzeltmeler		Konsolide	
	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Gelirler	14.177.217	12.803.650	7.567.400	6.695.859	(1.313.717)	(1.359.955)	20.430.900	18.139.554
Konsolide gelire sağlanan katkı (*)	12.927.194	11.537.237	7.503.706	6.602.316	–	–	20.430.900	18.139.554
Konsolide FVAÖK’e sağlanan katkı (**)	5.836.919	4.787.299	2.598.844	1.664.609	–	–	8.435.763	6.451.908
Yatırım harcamaları (***)	2.795.930	2.254.645	1.297.930	977.417	(7.358)	(11.227)	4.086.502	3.220.835

(*) “Konsolide gelire sağlanan katkı” faaliyet bölümlerinin Grup dışında kalan şirketlere olan satış gelirlerini ifade etmektedir. Grup yönetimi tarafından bölüm faaliyet sonuçları halen faaliyet bölümlerinin bireysel mali tabloları üzerinden değerlendirilmektedir ve bu sebeple bölümlere göre raporlama sunumunda bir değişiklik yapılmamıştır. Ancak, faaliyet bölümlerinin konsolide gelire sağladığı katkı tutarı mali tablo okuyucularına ek bilgi vermek amacıyla sunulmuştur.

(**) “Konsolide FVAÖK’e sağlanan katkı” faaliyet bölümlerinin Grup dışında kalan şirketlerle olan işlemlerinden elde edilen FVAÖK tutarını ifade etmektedir. Grup yönetimi tarafından bölüm faaliyet sonuçları halen faaliyet bölümlerinin bireysel mali tabloları üzerinden değerlendirilmektedir ve bu sebeple bölümlere göre raporlama sunumunda bir değişiklik yapılmamıştır. Ancak, faaliyet bölümlerinin konsolide FVAÖK’e sağladığı katkı tutarı mali tablo okuyucularına ek bilgi vermek amacıyla sunulmuştur.

(***) Yatırım harcamaları tutarı yıl içerisinde edinilen TFRS Yorum 12 kapsamında değerlendirilen maddi olmayan duran varlıklar üzerinde aktifleştirilen 88.715 TL tutarındaki (31 Aralık 2017: 81.028 TL) kar marjını içermemektedir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

3. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (DEVAMI)

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Sabit hat FVAÖK'e sağlanan katkı	5.836.919	4.787.299
Mobil FVAÖK'e sağlanan katkı	2.598.844	1.664.609
FVAÖK	8.435.763	6.451.908
Esas faaliyetlerden diğer gelirlerde sunulan faiz, yabancı para çevirim ve reeskont gelirleri	143.539	172.841
Esas faaliyetlerden diğer giderlerde sunulan faiz, yabancı para çevirim ve reeskont giderleri (-)	(416.569)	(324.379)
Finansal gelirler	1.422.499	722.307
Finansal giderler (-)	(7.872.319)	(2.525.118)
Amortisman ve itfa payları, değer düşüklüğü	(3.735.194)	(3.019.232)
Konsolide vergi öncesi kar/ (zarar)	(2.022.281)	1.478.327

31 Aralık 2018	Sabit Hat	Mobil	Eliminasyon	Toplam
Toplam bölüm varlıkları	26.745.001	10.058.430	(604.920)	36.198.511
Toplam bölüm yükümlülükleri	(25.643.545)	(3.696.824)	595.461	(28.744.908)
31 Aralık 2017	Sabit Hat	Mobil	Eliminasyon	Toplam
Toplam bölüm varlıkları	19.831.444	9.649.583	(332.492)	29.148.535
Toplam bölüm yükümlülükleri	(21.438.677)	(3.477.001)	322.230	(24.593.448)

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

4. NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Nakit mevcudu	143	298
Bankadaki nakit – Vadesiz hesap	799.859	631.227
Bankadaki nakit – Vadeli hesap	3.693.827	3.467.650
Diğer	707	1.029
	4.494.536	4.100.204

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Grup’un TL ve döviz cinsinden tüm vadeli mevduatları en fazla bir ay vadelidir ve faiz oranları TL hesaplar için %5,00 ve %24,31, ABD Doları hesaplar için %0,10 ve %5,00, Avro hesaplar için %0,05 ve %2,55 arasındadır (31 Aralık 2017: TL hesaplar için %5,00 ve %15,45 arasında, ABD Doları hesaplar için %0,10 ve %4,60 arasında, Avro hesaplar için %0,05 ve %2,77 arasındadır).

Nakit akış tablosundaki nakit ve nakit benzerlerinin mutabakatı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Nakit ve nakit benzeri varlıklar	4.494.536	4.100.204
Eksi: bloke tutarlar		
- Tahsilat protokolleri ve ATM tahsilatı	(341.553)	(377.983)
- Diğer	(254.891)	(34.117)
Serbest Nakit	3.898.092	3.688.104

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla vadesiz mevduatların 341.553 TL tutarındaki (31 Aralık 2017: 377.983 TL) kısmı abone tahsilatlarının belirlenen gün sonunda serbest kalması koşuluyla bankalar ile imzalanan protokol kapsamında tutulan bloke tutardan oluşmaktadır. 31 Aralık 2018 itibarıyla diğer bloke tutarlar, ağırlıklı olarak Türk Telekom’un türev araçlarına istinaden bankalarda bloke olarak tuttuğu mevduattan oluşmaktadır.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Grup’un 59.930 Avro (31 Aralık 2017: 136.252 Avro) tutarında henüz kullanılmamış, taahhüt edilmiş, kullanım vadesi 20 Aralık 2020 tarihinde sona erecek banka kredileri bulunmaktadır.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

5. FİNANSAL BORÇLAR**Banka kredileri**

	31 Aralık 2018			31 Aralık 2017		
	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı%	Orijinal tutar	TL karşılığı	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı%	Orijinal tutar	TL karşılığı
Kısa vadeli finansal borçlar:						
TL cinsinden sabit faizli teminatsız finansal borçlar	4,51	51.598	51.598	13,86	65.459	65.459
Kısa vadeli finansal borçların faiz tahakkukları:						
TL cinsinden sabit faizli teminatsız finansal borçlar		618	618		1.255	1.255
Kısa vadeli finansal borçlar			52.216			66.714
Uzun vadeli finansal borçların kısa vadeli kısımları:						
ABD Doları cinsinden sabit faizli teminatsız finansal borçlar	3,10	16.167	85.054	3,08	40.582	153.072
ABD Doları cinsinden değişken faizli teminatsız finansal borçlar (*)	4,62	391.736	2.060.886	3,76	288.451	1.088.010
Avro cinsinden değişken faizli teminatsız finansal borçlar (**)	1,29	310.007	1.868.725	1,27	238.168	1.075.450
Uzun vadeli finansal borçların faiz tahakkukları:						
ABD Doları cinsinden sabit faizli teminatsız finansal borçlar		31	163		202	761
ABD Doları cinsinden değişken faizli teminatsız finansal borçlar (*)		15.344	80.723		18.560	70.007
Avro cinsinden değişken faizli teminatsız finansal borçlar (**)		1.782	10.742		1.823	8.231
Uzun vadeli borçların kısa vadeli kısmı			4.106.293			2.395.531
Toplam kısa vadeli finansal borçlar			4.158.509			2.462.245
Uzun vadeli finansal borçlar:						
TL cinsinden sabit faizli teminatsız finansal borçlar	–	–	–	17,00	14.600	14.600
ABD Doları cinsinden sabit faizli teminatsız finansal borçlar	3,10	4.720	24.837	3,08	20.870	78.718
ABD Doları cinsinden değişken faizli teminatsız finansal borçlar (*)	4,62	1.360.641	7.158.194	3,76	1.633.262	6.160.503
Avro cinsinden değişken faizli teminatsız finansal borçlar (**)	1,29	613.709	3.699.439	1,27	889.533	4.016.685
Uzun vadeli finansal borçlar			10.882.470			10.270.506
Toplam finansal yükümlülükler			15.040.979			12.732.751

(*) 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, faiz oranı LIBOR +%0,54 ve %3,40 aralığındadır (31 Aralık 2017: LIBOR +%0,54 ve %3,40 aralığında)

(**) 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, faiz oranı EURIBOR + %0,28 ve %2,60 aralığındadır (31 Aralık 2017: EURIBOR +%0,25 ve %2,59 aralığında)

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

5. FİNANSAL BORÇLAR (DEVAMI)

Banka kredileri (devamı)

Finansal borçların TL karşılıklarının sözleşme uyarınca kalan vadelerine göre detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018						31 Aralık 2017					
	3 aya kadar	3 ay-1 yıl arası	1-2 yıl arası	2-5 yıl arası	5 yıldan fazla	Toplam	3 aya kadar	3 ay-1 yıl arası	1-2 yıl arası	2-5 yıl arası	5 yıldan fazla	Toplam
TL cinsinden teminatsız sabit faizli	52.216	–	–	–	–	52.216	31.969	34.745	14.600	–	–	81.314
ABD Doları cinsinden teminatsız sabit faizli	–	85.217	24.837	–	–	110.054	15.064	138.769	60.908	17.810	–	232.551
ABD Doları cinsinden teminatsız değişken faizli	229.027	1.912.582	2.471.816	3.910.783	775.595	9.299.803	180.176	977.841	1.433.414	3.874.871	852.218	7.318.520
Avro cinsinden teminatsız değişken faizli	29.341	1.850.126	1.587.645	1.395.640	716.154	5.578.906	31.017	1.052.664	1.406.622	1.809.161	800.902	5.100.366
	310.584	3.847.925	4.084.298	5.306.423	1.491.749	15.040.979	258.226	2.204.019	2.915.544	5.701.842	1.653.120	12.732.751

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

5. FİNANSAL BORÇLAR (DEVAMI)
İhraç edilmiş tahvil, bono ve senetler

	31 Aralık 2018			31 Aralık 2017		
	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı %	Orijinal tutar	TL karşılığı	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı %	Orijinal tutar	TL karşılığı
Uzun vadeli çıkarılmış tahvil, bono ve senetlerin kısa vadeye düşen kısımları:						
ABD Doları cinsinden sabit faizli finansal borçlar	3,75	494.447	2.601.235	-	-	-
İhraç edilmiş kısa vadeli tahvil, bono ve senetlerin faiz tahakkukları:						
ABD Doları cinsinden sabit faizli finansal borçlar	-	-	-	-	6.310	23.800
İhraç edilmiş kısa vadeli tahvil, bono ve senetler		494.447	2.601.235		6.310	23.800
İhraç edilmiş uzun vadeli tahvil, bono ve senetler:						
ABD Doları cinsinden sabit faizli finansal borçlar	4,88	432.742	2.276.610	4,32	989.578	3.732.588
İhraç edilmiş uzun vadeli tahvil, bono ve senetler		432.742	2.276.610		989.578	3.732.588
Toplam finansal yükümlülükler		927.189	4.877.845		995.888	3.756.388

19 Haziran 2014 tarihinde, 500.000 ABD Doları 10 yıl vadeli, %4,875 kupon oranlı tahvil %4,982 oranında yeniden satış getirisi üzerinden fiyatlandırılarak ihraç edilmiştir. Söz konusu tahvil İrlanda Borsası’na kote edilmiştir.

19 Haziran 2014 tarihinde, 500.000 ABD Doları 5 yıl vadeli, %3,75 kupon oranlı tahvil %3,836 yeniden satış getirisi üzerinden fiyatlandırılarak ihraç edilmiştir. Söz konusu tahvil İrlanda Borsası’na kote edilmiştir.

İhraç edilmiş tahvil, bono ve senetlerin TL karşılıklarının sözleşme uyarınca kalan vadelerine göre detayı aşağıdaki gibidir.

	31 Aralık 2018				31 Aralık 2017			
	3 ay-1 yıl arası	1- 5 yıl arası	5 yıldan fazla	Toplam	3 ay-1 yıl arası	1- 5 yıl arası	5 yıldan fazla	Toplam
İhraç edilmiş tahvil, bono ve senetler	2.601.235	-	2.276.610	4.877.845	23.800	1.870.509	1.862.079	3.756.388
	2.601.235	-	2.276.610	4.877.845	23.800	1.870.509	1.862.079	3.756.388

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

6. İLİŞKİLİ OLMAYAN TARAFLARDAN TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR**Ticari alacaklar**

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Kısa vadeli		
Ticari alacaklar	7.569.664	6.857.149
Diğer ticari alacaklar	182.899	148.473
Gelir tahakkukları	628.766	627.510
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı (-)	(3.241.202)	(2.840.298)
Toplam kısa vadeli ticari alacaklar	5.140.127	4.792.834
Uzun vadeli		
Ticari alacaklar	128.182	91.197
Toplam uzun vadeli ticari alacaklar	128.182	91.197

Kısa vadeli ticari alacakların ortalama vadesi 60 gündür (31 Aralık 2017: 60 gün).

Gelir tahakkukları TFRS 15 kapsamında muhasebeleştirilen sözleşme varlıklarını içermektedir.

Şüpheli alacak karşılığı hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2018 - 31 Aralık 2018	1 Ocak 2017 - 31 Aralık 2017
1 Ocak tarihi itibarıyla	(2.865.174)	(2.373.313)
Yıl içinde ayrılan karşılık, net	(375.602)	(466.414)
Kur değişim etkisi	(426)	(571)
31 Aralık tarihi itibarıyla	(3.241.202)	(2.840.298)

Grup, vadesi geçmiş alacaklarının hukuka intikali için ortalama 90 gün beklemektedir. Geçmiş dönem alacaklarından yaptığı tahsilat performansına dayanarak vadesi geçmiş alacaklarından önemli ölçüde tahsilat gerçekleştirmeyi beklemektedir. 31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla vadesi gelmeyen alacaklar ve vadesi geçmiş ancak şüpheli olmadığı için karşılık ayrılmamış ticari alacakların detayı aşağıdaki gibidir:

	Vadesi geçen fakat şüpheli olmayan alacaklar					
	Toplam	Vadesi gelmeyen alacaklar	< 30 gün	30-60 gün	60-90 gün	> 90 gün
31 Aralık 2018	5.268.309	3.922.429	350.070	196.995	82.690	716.125
31 Aralık 2017	4.884.031	3.546.112	288.448	157.752	91.438	800.281

Grup’un teminat altına alınmış alacakları 37.073 TL tutarındadır (31 Aralık 2017: 17.232 TL).

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

6. İLİŞKİLİ OLMAYAN TARAFLARDAN TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR (DEVAMI)***Ticari borçlar***

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Kısa vadeli		
Ticari borçlar	3.268.880	3.681.260
Gider tahakkukları	575.902	385.298
Diğer ticari borçlar	342	–
Toplam kısa vadeli ticari borçlar	3.845.124	4.066.558

Kısa vadeli ticari borçların ortalama vadeleri 30 ile 150 gün arasında değişmektedir (31 Aralık 2017: 30 ile 150 gün).

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 879.911 TL tutarındaki kısa vadeli ticari borç, tedarikçi finansmanı kapsamındaki borçlardan oluşmaktadır (31 Aralık 2017: 937.140 TL).

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

7. FİNANSAL VE OPERASYONEL KİRALAMA ALACAKLARI VE BORÇLARI***Finansal Kiralama***

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla Grup’un finansal kiralama alacağı bulunmamaktadır.

Grup’un finansal kiralama yoluyla elde ettiği şebeke cihazı, araç ve bina alımına ilişkin finansal kiralama yükümlülükleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018			31 Aralık 2017		
	Gelecekteki asgari kira ödemeleri	Faiz	Asgari kira ödemelerinin bugünkü değeri	Gelecekteki asgari kira ödemeleri	Faiz	Asgari kira ödemelerinin bugünkü değeri
1 yıla kadar	634	3	631	619	2	617
1-2 yıl arası	1.965	2	1.963	1.983	1	1.982
	2.599	5	2.594	2.602	3	2.599

Operasyonel Kiralama

Bilanço tarihinde diğer gayrimenkul kiralama işlemleri çerçevesinde Grup’un iptal edilemeyecek operasyonel kiralama taahhütleri vardır. Bu taahhütlerin vadesi aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Bir yıl içerisinde	8.667	4.358
Birinci ve ikinci yıllar içerisinde (dahil)	3.114	5.018
İkinci ve beşinci yıllar içerisinde (dahil)	2.903	4.849
Beş yıldan fazla	2.778	342
	17.462	14.567

a) Şirket’in operasyonel kiralamaya konu ettiği kiralık devreler bulunmaktadır. 31 Aralık 2018 tarihinde sona eren yıl içerisinde elde edilen toplam kiralık devre geliri 466.855 TL tutarındadır (31 Aralık 2017: 382.573 TL).

b) Grup’un operasyonel kiralama yoluyla kullandığı baz istasyon alanları ve kiralık binalar bulunmaktadır. 31 Aralık 2018 tarihinde sona eren yıl içerisinde toplam operasyonel kiralama gideri 479.168 TL tutarındadır (31 Aralık 2017: 428.538 TL).

Grup’un baz istasyon alanları için kiralama taahhütleri ve bunların vadeleri şöyledir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Bir yıl içerisinde	336.079	125.467
İkinci ve beşinci yıllar içerisinde	610.220	464.405
Beş yıldan fazla	83.273	69.340
	1.029.572	659.212

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

8. İLİŞKİLİ TARAFLARDAN ALACAKLAR VE BORÇLAR

Grup içi ilişkili kuruluşlar ile yapılan tüm işlem ve bakiyeler, şirketler arası karlar, gerçekleşmemiş kar ve zararlar konsolidasyon amacıyla kayıtlardan elimine edildiği için bu dipnotta yer verilmemiştir.

Hazine’nin Şirket’in %25’ine ve altın hisseye sahip olması nedeniyle, devlet kontrolü altındaki kurumlar ilişkili kuruluş olarak nitelendirilmektedir. Devlet kontrolü altındaki kurumlar ilişkili taraf olarak tanımlanmış fakat TMS 24’te tanınan istisna kapsamında, genel açıklama yükümlülüklerinden muaf tutulmuştur.

Grup ile ilişkili taraflar arasındaki 31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla bakiyeler aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
İlişkili taraflardan ticari alacaklar		
Saudi Telecom Company (“STC”) (1)	–	22.399
Akbank T.A.Ş.(2)	4.061	–
Türkiye Garanti Bankası A.Ş. (2)	3.748	–
Türkiye İş Bankası A.Ş. (2)	2.680	–
Diğer	–	1.308
	10.489	23.707
İlişkili taraflara ticari borçlar		
STC (1)	–	2.326
Akbank T.A.Ş. (2)	95	–
Türkiye Garanti Bankası A.Ş. (2)	15	–
	110	2.326
İlişkili taraflara kısa vadeli diğer borçlar		
Türkiye İş Bankası A.Ş. (2)	204.792	–
	204.792	–
İlişkili taraflara uzun vadeli diğer borçlar		
Türkiye İş Bankası A.Ş. (2)	170.164	–
	170.164	–

(1)Oger Telecom’un ortağı olan STC 21 Aralık 2018 tarihinden itibaren ilişkili taraf olarak tanımlanmamıştır.

(2)Levent Yapılandırma Yönetimi A.Ş. ortağı olan Akbank T.A.Ş., Türkiye Garanti Bankası A.Ş. ve Türkiye İş Bankası A.Ş. 21 Aralık 2018 tarihinden itibaren ilişkili taraf olarak tanımlanmıştır.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla ilişkili taraflarına kısa ve uzun vadeli diğer borçlar TT Mobil’in çıkarılmış sermayesinin %10,0035’lik kısmını temsil eden paylarının, Türk Telekom tarafından satın alınması ile oluşan borcun, bugünkü değerine indirilmiş halidir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

8. İLİŞKİLİ TARAFLARDAN ALACAKLAR VE BORÇLAR (DEVAMI)

İlişkili taraflarda tutulan mevduatlar	31 Aralık 2018
Akbank T.A.Ş.	
Vadeli	953.905
Vadesiz	52.737
	1.006.642
Türkiye İş Bankası A.Ş.	
Vadeli	266.728
Vadesiz	93.497
	360.225
Türkiye Garanti Bankası A.Ş.	
Vadeli	1.265
Vadesiz	66.701
	67.966

Hissedarlarla işlemler:

TT Mobil, TT Mobil İmtiyaz Sözleşmesi gereği Hazine’ye aylık brüt gelirinin %15’i kadar pay (“Hazine Payı”) ödemekle yükümlüdür. Ayrıca, Şirket ve telekomünikasyon sektöründe faaliyet gösteren diğer bağlı ortaklıkları 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu kapsamında Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı’na bir önceki yıllık net gelirlerinin %1’i oranında evrensel hizmet katkı payı ve %0,35 oranında kurum masraflarına katkı payı ödemekle yükümlüdürler. Ek olarak, TT Mobil, 5 Aralık 2017 tarihli ve 30261 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7061 sayılı “Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” kapsamında BTK’ya aylık net satış gelirlerinin %5’i kadar pay (Telsiz ücreti) ödemekle yükümlüdür.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla ödenmemiş Hazine Payı, evrensel hizmet katkı payı ve kurum masraflarına katkı payı tutarları diğer kısa vadeli borçlar hesabında takip edilmektedir ve bu giderler satışların maliyeti hesabında giderleştirilmektedir.

İlişkili kuruluşlara sağlanan garantiler:

31 Aralık 2018 itibarıyla Türk Telekom, TT Mobil’in kullanmış olduğu 230.000 ABD Doları ve 273.125 Avro kredi ile ilgili olarak 67.714 ABD Doları ve 155.735 Avro, TTINT Türkiye’nin kullanmış olduğu 50.000 ABD Doları kredi ile ilgili olarak 46.666 ABD Doları, TTINT Romanya’nın kullanmış olduğu 300 Avro kredi ile ilgili olarak aynı tutarda şirket garantisi temin etmiştir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

8. İLİŞKİLİ TARAFLARDAN ALACAKLAR VE BORÇLAR (DEVAMI)

Diğer ilişkili kuruluşlarla yapılan işlemler:

Şirket, STC ile uluslararası ses trafiği taşıma, data hattı kiralama hizmetleri almak ve satmakta ve reklam giderleri paylaşımı yapmakta olup, bu işlemler neticesinde 1 Ocak-21 Aralık 2018 tarihinde sona eren dönem itibarıyla 16.984 TL satış ve 4.457 TL alış (31 Aralık 2017: satış: 9.968 TL, alış: 1.732 TL) yapmıştır.

Üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar

Üst düzey yönetimde bulunan yöneticilere sağlanan faydalar aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Kısa vadeli faydalar	110.327	127.307
Uzun vadeli tanımlanmış faydalar	2.365	2.667
	112.692	129.974

9. DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR

Diğer kısa vadeli alacaklar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Diğer kısa vadeli alacaklar	62.948	55.044
Verilen depozito ve teminatlar	4.486	2.850
Diğer şüpheli alacaklar	42.759	24.186
Şüpheli alacaklar karşılığı (-)	(42.759)	(24.186)
	67.434	57.894

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla diğer kısa vadeli alacaklar içerisindeki 29.746 TL tutarındaki (31 Aralık 2017: 37.983 TL) kısım Evrensel Hizmet Fonu kapsamında yapılan harcamalara istinaden T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı’ndan alınacak tutardan oluşmaktadır.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, yıl içerisinde 18.989 TL (31 Aralık 2017: 740 TL) diğer şüpheli alacaklar karşılığı ayrılmış, 416 TL (31 Aralık 2017: 395 TL) karşılık ters çevrilmiştir.

Diğer uzun vadeli alacaklar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Verilen depozito ve teminatlar	38.480	33.837
	38.480	33.837

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

9. DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR (DEVAMI)

Diğer kısa vadeli borçlar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Ödenecek vergi ve borçlar	236.068	270.653
BTK katılım payı tahakkukları	140.205	97.540
Hazine Payı tahakkukları	120.145	104.466
Evrensel Hizmet Fonu tahakkuku (1)	153.969	142.165
Diğer borçlar (2)	248.570	229.768
	898.957	844.592

(1) 16 Haziran 2005 tarihinde yayımlanan 5369 sayılı Evrensel Hizmet Fonu’na ilişkin yasaya göre, Türk Telekom, TTNNet ve AssisTT her yıl Nisan ayının sonuna kadar bir önceki yıllık net gelirlerinden %1’ini Evrensel Hizmet Fonu adı altında T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı’na ödemekle yükümlüdür.

(2) Diğer kısa vadeli borçların 217.719 TL’lik kısmı Grup’un taahhütlü kampanyalar kapsamında grup müşterilerine satılan cihaz alımları için garantör olduğu distribütör firmalara ait kredi borçlarından oluşmaktadır.

Diğer uzun vadeli borçlar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Alınan depozito ve teminatlar	32.040	34.675
Diğer borçlar	25.388	340.558
	57.428	375.233

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla diğer uzun vadeli borçlar içerisindeki diğer borçların tamamı, diğer kısa vadeli borçlar içerisindeki borçların 204.861 TL’lik kısmı TT Mobil’in çıkarılmış sermayesinin %10,0035’lik kısmını temsil eden paylarının, Türk Telekom tarafından satın alınması ile oluşan borcun, bugünkü değerine indirilmiş halidir.

10. STOKLAR

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 248.852 TL (31 Aralık 2017: 203.978 TL) tutarında stok bulunmaktadır. Söz konusu stokların büyük bölümü modem, bilgisayar, tablet, telsiz telefon, kablo, kablo kutusu, bağlama bloğu gibi sarf malzemeleri ve SIM kartlarından oluşmaktadır.

11. ERTELENMİŞ VERGİ VARLIĞI VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Grup, vergiye esas yasal mali tabloları ile Türkiye Muhasebe Standartları’na göre hazırlanmış mali tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğünü hesaplamaktadır. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas tutarları ile Türkiye Muhasebe Standartları’na göre hazırlanan mali tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmakta olup aşağıda açıklanmaktadır.

Grup, vergi varlığını sürekli olarak gözden geçirmekte ve önceki yıllar mali zararlarından kaynaklanan ertelenmiş vergi varlığını (Türk Telekom’dan, TT Mobil’den, TTNNet’ten ve TTINT Grubu’ndan) iş planına göre oluşması muhtemel vergilendirilebilir karlarına dayandırarak mali tablolarına yansıtılmaktadır.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

11. ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (DEVAMI)

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Türk Telekom, TT Mobil, TTNNet ve TTI’nın tarafından ertelenmiş vergi hesaplayabileceği geçmiş mali yıl zararlarının detayı ve bu zararların itfa tarihleri aşağıda sunulmuştur:

Sona erme yılları	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
2018	–	311.651
2019	675.298	673.466
2020	842.901	841.883
2021	1.482.195	1.526.412
2022	1.387.981	1.281.997
2023	2.762.967	2.700
2024	3.971	2.974
2025	2.195	–
Süresiz	498.647	384.761
	7.656.155	5.025.844

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Türk Telekom, TT Mobil, TTNNet ve TTINT Grubu’na ait bağlı ortaklıkların geçmiş yıl mali zararları için hesaplanan ertelenmiş vergi varlığı 1.183.983 TL’dir (31 Aralık 2017: 577.482 TL).

Buna ek olarak, kurum kazancından indirilmesine izin verilen ve ticaret siciline tescil edilmiş olan ödenmiş veya çıkarılmış sermaye tutarlarındaki nakdi sermaye artışları veya yeni kurulan sermaye şirketlerinde ödenmiş sermayenin nakit olarak karşılanan kısmı üzerinden %50’si oranındaki faiz şeklinde belirlenen tutar için 136.591 TL tutarında ertelenmiş vergi varlığı kayıtlara alınmıştır (31 Aralık 2017: 75.684 TL).

TT Mobil’in Dipnot 33’te sunulan yatırım indirimlerine istinaden kayıtlara almadığı 121.145 TL tutarında ertelenmiş vergi alacağı bulunmaktadır (31 Aralık 2017: 91.637 TL).

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

11. ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (DEVAMI)

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülüklerinin hesaplanmasında kullanılan vergi oranı Türkiye’de kurulu şirketler için geçici farkların gerçekleşeceği tahmin edilen yıllara göre %20 ve %22 olarak kullanılmıştır (31 Aralık 2017: %20 ve %22).

31 Aralık 2018							
	1 Ocak 2018 itibarıyla net bakiye	Kar (zarar) tablosunda muhasabeleşen	Diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasabeleşen	Kur değişimlerinin etkisi	Net Bakiye	Ertelenmiş vergi varlığı	Ertelenmiş vergi yükümlülüğü
Ertelenmiş vergi varlığı / yükümlülüğü							
Taşınan vergi zararlarından kayıtlara alınan / kayıtlardan çıkartılan ertelenmiş vergi varlığı	577.482	571.772	34.729	--	1.183.983	1.183.983	--
Sermaye artırımından doğan ertelenmiş vergi varlığı	75.684	60.907	--	--	136.591	136.591	--
Uzun vadeli çalışan hakları karşılığı	137.772	(8.235)	24.405	--	153.942	153.942	--
Diğer kısa vadeli karşılıklar	64.009	(25.383)	--	--	38.626	40.915	(2.289)
Evrensel hizmet fonu ve diğer katkı payları	(24.090)	49.835	--	--	25.745	25.745	--
Kullanılmamış izin karşılığı	18.435	340	--	--	18.775	18.775	--
Şüpheli alacak karşılığı	38.634	4.201	--	--	42.835	43.628	(793)
Diğer	(32.828)	(10.648)	--	--	(43.476)	13.764	(57.240)
Türev araçlar	(61.455)	51.782	112.006	--	102.333	102.333	--
Gelir tahakkukları	17.632	19.990	--	--	37.622	37.834	(212)
İhraç edilmiş tahvil, bono ve senetler	14.499	(31.278)	(61.990)	--	(78.769)	--	(78.769)
Maddi duran varlıklar üzerindeki geçici farklar	(422.148)	(31.783)	(474.184)	1.164	(926.951)	14.993	(941.944)
Netleme öncesi ertelenmiş vergi varlığı/(yükümlülüğü)	403.626	651.500	(365.034)	1.164	691.256	1.772.503	(1.081.247)
Netleme						(875.990)	875.990
Net ertelenmiş vergi varlığı/(yükümlülüğü)					691.256	896.513	(205.257)

31 Aralık 2018 itibarıyla doğrudan özkaynakta muhasabeleştirilen işlemlere ilişkin ertelenmiş verginin toplam tutarı 365.034 TL’dir (31 Aralık 2017: 1.511 TL).

Grup’un 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla bağlı ortaklıklar ile ilgili henüz muhasabeleştirilmemiş ertelenmiş vergi varlığının toplam tutarı 914.712 TL’dir (31 Aralık 2017: 1.242.388 TL).

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

11. ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (DEVAMI)

	31 Aralık 2017						
	1 Ocak 2017 itibarıyla net bakiye	Kar (zarar) tablosunda muhasabeleşen	Diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasabeleşen	Kur değişimlerinin etkisi	Net Bakiye	Ertelenmiş vergi varlığı	Ertelenmiş vergi yükümlülüğü
Ertelenmiş vergi varlığı / yükümlülüğü							
Taşınan vergi zararlarından kayıtlara alınan / kayıtlardan çıkartılan ertelenmiş vergi varlığı	275.356	302.126	--	--	577.482	577.482	--
Sermaye artırımından doğan ertelenmiş vergi varlığı	38.950	36.734	--	--	75.684	75.684	--
Uzun vadeli çalışan hakları karşılığı	134.664	(4.716)	7.824	--	137.772	137.772	--
Diğer kısa vadeli karşılıklar	(9.292)	73.301	--	--	64.009	65.787	(1.778)
Evensel hizmet fonu ve diğer katkı payları	23.208	(47.298)	--	--	(24.090)	--	(24.090)
Kullanılmamış izin karşılığı	14.941	3.494	--	--	18.435	18.435	--
Şüpheli alacak karşılığı	(12.484)	33.752	--	--	21.268	29.340	(8.072)
Diğer	38.818	(82.911)	--	--	(44.093)	29.436	(73.529)
Türev araçlar	(51.210)	(3.932)	(6.313)	--	(61.455)	--	(61.455)
Gelir tahakkukları	(26.343)	(996)	--	--	(27.339)	3.712	(31.051)
Maddi duran varlıklar üzerindeki geçici farklar	(366.423)	44.443	--	(526)	(322.506)	32.978	(355.484)
Netleme öncesi ertelenmiş vergi varlığı/(yükümlülüğü)	60.185	353.997	1.511	(526)	415.167	970.626	(555.459)
Netleme						(309.919)	309.919
Net ertelenmiş vergi varlığı/(yükümlülüğü)					415.167	660.707	(245.540)

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

12. DİĞER DÖNEN VARLIKLAR, DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER VE ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR KAPSAMINDA BORÇLAR***Diğer dönen varlıklar***

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Tahsilatına aracılık edilen hizmetler (*)	109.982	158.437
İndirilecek Katma Değer Vergisi ("KDV") ve Özel İletişim Vergisi ("ÖİV")	106.803	156.415
Verilen avanslar (**)	75.781	62.074
TSKEMS projelerinden alınan avanslar	12.270	25.701
Diğer dönen varlıklar	28.977	12.861
	333.813	415.488

(*) Tahsilatına aracılık edilen hizmet ve mal satışları sebebiyle Grup'un distribütörlerine verdiği avanslardan oluşmaktadır.

(**) Verilen avanslar, ağırlıklı olarak tedarikçilere verilen avanslardan oluşmaktadır.

Diğer duran varlıklar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Tahsilatına aracılık edilen hizmetler	21.427	36.232
Diğer duran varlıklar	7	11
	21.434	36.243

Diğer kısa vadeli yükümlülükler

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Alınan avanslar	10.297	23.911
Diğer yükümlülükler	25.510	22.416
	35.807	46.327

Alınan avanslar, TSKEMS'nden alınan avansları içermektedir. Şirket TSKEMS projeleri için aracı konumunda olup, alınan avanslardan yüklenici firmaya yapılan ödemelere aracılık etmekte ve proje yönetimlerini desteklemektedir. Projelerden doğan harcamalar, harcama tarihinde, alınan avanslardan düşülmektedir. Kullanılmayan avanslar, diğer dönen varlıklarda tutularak elde edilen faiz geliri taraflar arasındaki anlaşmaya göre alınan avanslara alacak kaydedilmektedir.

Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Personele borçlar	60.633	58.360
Personel gelir vergisi borçları	53.067	45.501
Ödenecek sosyal güvenlik kesintileri	52.617	71.851
	166.317	175.712

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

13. PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER***Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler***

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Peşin ödenen kira giderleri	202.754	203.766
Diğer peşin ödenen giderler	105.123	139.566
	307.877	343.332

Diğer peşin ödenmiş giderler, peşin ödenen sigorta giderleri, peşin ödenen komisyon giderleri, peşin ödenen reklam giderleri ve diğer peşin ödenen giderlerden oluşmaktadır.

Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Peşin ödenen kira giderleri	64.070	45.056
Diğer peşin ödenen giderler	7.857	23.879
	71.927	68.935

Kısa vadeli ertelenmiş gelirler

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Ertelenmiş gelirler (*)	331.150	139.409
Alınan avanslar (**)	121.964	87.455
	453.114	226.864

(*) Ertelenmiş gelirler ağırlıklı olarak faturalanmış ancak henüz kullanılmamış dakikaların, TFRS 15’e göre toplam sözleşme bedelinin bütün mal ve hizmetlere tek başına satış fiyatları temel alınarak dağıtılması ile oluşan ertelenmiş aylık sabit ücret gelirlerinden ve TTINT’in vazgeçilemez kullanım hakkı sözleşmelerinin tutarıdır.

(**) Alınan avanslar ağırlıklı olarak Grup’un müşterilerinden aldığı avanslardan oluşmaktadır.

Uzun vadeli ertelenmiş gelirler

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Ertelenmiş gelirler (*)	537.281	268.699
Alınan avanslar (**)	118.033	98.502
	655.314	367.201

(*) Ertelenmiş gelirler ağırlıklı olarak TTINT’in vazgeçilemez kullanım hakkı sözleşmelerinden kaynaklanmaktadır.

(**) Alınan avanslar ağırlıklı olarak TTINT’in vazgeçilemez kullanım hakkı sözleşmeleri kapsamında aldığı avanslardan oluşmaktadır.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

14. FİNANSAL YATIRIMLAR

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Cetel	11.840	11.840
Diğer	155	-
	11.995	11.840

Grup, Cetel hisselerine % 6,84 oranında sahiptir ve yönetimin gerçeğe uygun değer ölçümüne ilişkin yeterli düzeyde yakın zamanlı bilgi sahibi olmaması nedeniyle, gerçeğe uygun değer ölçümünde maliyet kullanılmıştır.

15. TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR***Nakit akış riskinden korunma ve türev araçlar******Faiz takasları***

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Şirket’in gerçekleştirmiş olduğu faiz takas işlemlerinden kaynaklanan 84.004 TL tutarındaki rayiç bedel uzun vadeli türev araç yükümlülüklerine sınıflandırılmıştır (31 Aralık 2017: 117.389 TL uzun vadeli türev araç yükümlülükleri). 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla sona eren döneme ait 29.530 TL rayiç bedel değişiminden oluşan gerçekleşmemiş türev karı (31 Aralık 2017: 31.566 TL kar) diğer kapsamlı gelir tablosuna; 3.855 TL zaman değerinden kaynaklanan gerçekleşmemiş faiz takas karı da (31 Aralık 2017: 3.453 TL kar) konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılmıştır.

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Şartlar ve Vade Tarihi	31 Aralık 2018 itibarı ile rayiç değer (TL)
Türk Telekom	300.000	29 Nisan – 20 Mayıs 2014	Haziran 2016 ve Haziran 2024 tarihleri arasında, değişken faiz ödemesinin devri karşılığında, sabit faiz ödenmesi	(76.346)
Türk Telekom	150.000	15 Mayıs 2014 - 16 Mayıs 2014	Haziran 2016 ve Ağustos 2016 ve Haziran 2024 Ağustos 2024 tarihleri arasında, değişken faiz ödemesinin devri karşılığında, sabit faiz ödenmesi	(7.658)
				(84.004)

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Şartlar ve Vade Tarihi	31 Aralık 2017 itibarı ile rayiç değer (TL)
Türk Telekom	400.000	11 Nisan 2012 – 30 Nisan 2012	Mart 2014 ve Mart 2022 tarihleri arasında, değişken faiz ödemesinin devri karşılığında, sabit faiz ödenmesi	(19.527)
Türk Telekom	200.000	8 Nisan 2013 – 17 Nisan 2013	19 Ağustos 2015 ve 21 Ağustos 2023 tarihleri arasında, değişken faiz ödemesinin devri karşılığında, sabit faiz ödenmesi	(8.467)
Türk Telekom	300.000	29 Nisan – 20 Mayıs 2014	Haziran 2016 ve Haziran 2024 tarihleri arasında, değişken faiz ödemesinin devri karşılığında, sabit faiz ödenmesi	(80.975)
Türk Telekom	150.000	15 Mayıs 2014 - 16 Mayıs 2014	Haziran 2016 ve Ağustos 2016 ve Haziran 2024 Ağustos 2024 tarihleri arasında, değişken faiz ödemesinin devri karşılığında, sabit faiz ödenmesi	(8.420)
				(117.389)

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

15. TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR (DEVAMI)***Nakit akış riskinden korunma ve türev araçlar (Devamı)******Çapraz kur işlemleri***

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Şirket’in gerçekleştirmiş olduğu katılım opsiyonlu çapraz kur işlemlerinden kaynaklanan 366.901 TL tutarındaki rayiç bedel kısa vadeli türev araç yükümlülüklerine, 200.921 TL tutarındaki rayiç bedel kısa vadeli türev araç varlıklarına sınıflandırılmıştır (31 Aralık 2017: Yoktur). 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla sona eren döneme ait 150.799 TL rayiç bedel değişiminden oluşan gerçekleşmemiş türev zararı (31 Aralık 2017: Yoktur) diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılmıştır.

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Tadil Tarihi	Şartlar	31 Aralık 2018 itibarı ile rayiç değer (TL)
Türk Telekom	500.000	21 Nisan 2015 - 9 Temmuz 2015	19 Eylül 2018-8 Ekim 2018	Haziran 2019 tarihinde ABD doları karşılığında TL ödenmesi	105.867
Türk Telekom	325.000	13 Nisan 2016 – 3 Ağustos 2018	8 Temmuz 2018- 20 Temmuz 2018	Haziran 2024 tarihinde USD karşılığında TL ödenmesi	60.888
Türk Telekom	100.000 (*)	27 Mart 2018-28 Mart 2018	19 Eylül 2018	Aralık 2025 tarihinde EUR karşılığında TL ödenmesi	16.181
Türk Telekom	94.545 (*)	20 Temmuz 2018- 1 Ağustos 2018	12 -13 Eylül 2018	Aralık 2021 -Kasım 2022 tarihleri arasında EUR karşılığında TL ödenmesi	17.985
					200.921

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Tadil Tarihi	Şartlar	31 Aralık 2018 itibarı ile rayiç değer (TL)
Türk Telekom	150.000	19 Eylül 2018 - 11 Ekim 2018		Nisan 2020 – Nisan 2021 tarihleri arasında ABD doları karşılığında TL ödenmesi	(97.552)
Türk Telekom	100.000	27 Eylül 2018- 28 Eylül 2018		Temmuz 2022 tarihinde ABD doları karşılığında TL ödenmesi	(83.141)
Türk Telekom	100.000	11 Ekim 2018- 12 Ekim 2018		Ocak 2021 tarihinde ABD doları karşılığında TL ödenmesi	(72.020)
Türk Telekom	138.000	14 Kasım 2018		Nisan 2024 tarihinde ABD doları karşılığında TL ödenmesi	(42.849)
Türk Telekom	50.000	25 Ekim 2018		Nisan 2025 tarihinde ABD doları karşılığında TL ödenmesi	(30.965)
Türk Telekom	56.600	13 Kasım 2018		Aralık 2024 tarihinde ABD doları karşılığında TL ödenmesi	(17.703)
Türk Telekom	50.000	20 Aralık 2018		Mayıs 2019 - Kasım 2020 tarihleri arasında ABD doları karşılığında TL ödenmesi	(2.322)
Türk Telekom	45.000 (*)	4 Haziran 2018	26 Eylül 2018	Kasım 2018 - Kasım 2022 tarihleri arasında EUR karşılığında TL ödenmesi	(20.349)
					(366.901)

(*) Belirtilen işlemlerin nominal tutarı Avro’dur.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

15. TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR (DEVAMI)***Nakit akış riskinden korunma muhasebesi kapsamında olmayan faiz takas işlemleri***

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Şirket’in gerçekleştirmiş olduğu, nakit akış riskinden korunma muhasebesi kapsamında olmayan faiz takas işlemlerinden kaynaklanan 36.481 TL tutarındaki rayiç bedel uzun vadeli türev araç varlıklarına (31 Aralık 2017: 59.006 TL türev araç varlık) ve 22.525 TL (31 Aralık 2017: 7.609 TL kar) tutarındaki gerçekleşmemiş faiz takas zararı da konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılmıştır.

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Şartlar ve Vade Tarihi	31 Aralık 2018 itibarı ile rayiç değer (TL)
Türk Telekom	300.000	29 Nisan – 20 Mayıs 2014	Haziran 2016 ve Haziran 2021 tarihleri arasında, değişken faizin %4’ü aşması durumunda, değişken faiz ve %4 arasındaki farkın ödenmesi ve sabit prim alınması (%0,44-%0,575), Haziran 2021 ve Haziran 2024 tarihleri arasında, değişken faizin %6’yı aşması durumunda, değişken faiz ve %6 arasındaki farkın ödenmesi ve sabit prim alınması (%0,39-%0,45)	36.481
				36.481

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Şartlar ve Vade Tarihi	31 Aralık 2017 itibarı ile rayiç değer (TL)
Türk Telekom	400.000	11 Nisan 2012 – 30 Nisan 2012	19 Mart 2014 ve 21 Mart 2022 tarihleri arasında, değişken faizin %6’yı aşması durumunda, değişken faiz ve %6 arasındaki farkın ödenmesi ve sabit prim alınması (%0,24-%0,27)	16.873
Türk Telekom	200.000	8 Nisan 2013 – 17 Nisan 2013	21 Ağustos 2015 ve 21 Ağustos 2023 tarihleri arasında, değişken faizin %6’yı aşması durumunda, değişken faiz ve %6 arasındaki farkın ödenmesi ve sabit prim alınması (%0,24-%0,27)	10.454
Türk Telekom	300.000	29 Nisan – 20 Mayıs 2014	Haziran 2016 ve Haziran 2021 tarihleri arasında, değişken faizin %4’ü aşması durumunda, değişken faiz ve %4 arasındaki farkın ödenmesi ve sabit prim alınması (%0,44-%0,575), Haziran 2021 ve Haziran 2024 tarihleri arasında, değişken faizin %6’yı aşması durumunda, değişken faiz ve %6 arasındaki farkın ödenmesi ve sabit prim alınması (%0,39-%0,45)	31.679
				59.006

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

15. TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR (DEVAMI)***Nakit akış riskinden korunma muhasebesi kapsamında olmayan çapraz kur işlemleri (Devamı)***

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Şirket’in gerçekleştirmiş olduğu türev işlemlerinden kaynaklanan 282.033 TL (31 Aralık 2017: 151.236 TL türev araç yükümlülük, 557.712 TL türev araç varlık) tutarındaki rayiç bedel, kısa vadeli türev araç yükümlülüklerine yansıtılmıştır.

ABD Doları/TL çapraz kur takas işlemleri:

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Tadil Tarihi	Şartlar ve Wade Tarihi	31 Aralık 2018 itibarı ile rayiç değer (TL)
Türk Telekom	175.000	31 Mart 2016	11 Aralık 2018	Haziran 2024 tarihinde ABD doları karşılığında TL ödenmesi	(209.585)
					(209.585)

ABD Doları/Avro çapraz kur takas işlemleri:

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Şartlar	31 Aralık 2018 itibarı ile rayiç değer (TL)
Türk Telekom	175.000	30 Nisan 2015	Haziran 2015- Haziran 2024 tarihleri arasında ABD doları karşılığında Avro ödenmesi	(66.688)
TTINT Türkiye	50.000	16 Haziran 2016	Aralık 2016- Haziran 2026 tarihleri arasında ABD doları karşılığında Avro ödenmesi	(3.802)
Türk Telekom	45.000	26 Ekim 2018	Haziran 2024 tarihinde Avro karşılığında ABD Doları ödenmesi	(1.958)
				(72.448)

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

15. TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR (DEVAMI)***Nakit akış riskinden korunma muhasebesi kapsamında olmayan çapraz kur işlemleri (devamı)***

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Şartlar ve Vade Tarihi	31 Aralık 2017 itibarı ile rayiç değer (TL)
Türk Telekom	500.000	21 Nisan 2015 - 9 Temmuz 2015	Haziran 2015-Haziran 2019 tarihleri arasında ABD doları karşılığında TL ödenmesi	485.887
Türk Telekom	100.000	14 Eylül 2017- 26 Eylül 2017	Eylül 2015 -Haziran 2024 tarihleri arasında ABD doları karşılığında TL ödenmesi	13.359
Türk Telekom	350.000	31 Mart 2016 - 13 Nisan 2016	Haziran 2016-Haziran 2024 tarihleri arasında ABD doları karşılığında TL ödenmesi	58.466
				557.712
Türk Telekom	175.000	30 Nisan 2015	Haziran 2015- Haziran 2024 tarihleri arasında ABD doları karşılığında Avro ödenmesi	(63.643)
Türk Telekom	380.000	10 Mart 2016 - 17 Mart 2016	Haziran 2016-Kasım 2020 tarihleri arasında ABD doları karşılığında Avro ödenmesi	(73.404)
Türk Telekom	50.000	14 Aralık 2017	Aralık 2017 ve Haziran 2024 tarihleri arasında ABD doları karşılığında TL ödenmesi	(1.413)
TTINT Türkiye	50.000	16 Haziran 2016	Aralık 2016- Haziran 2026 tarihleri arasında ABD doları karşılığında Avro ödenmesi	(12.776)
				(151.236)

Nakit akış riskinden korunma muhasebesi kapsamında olmayan opsiyonlar

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, Şirket’in 6 Ocak 2015 – 17 Mart 2016 tarihleri arasında, toplamda 828.431 Avro nominal değerli çapraz kur opsiyon işlemi bulunmaktaydı. Ancak 29 Ocak- 31 Ocak 2018 tarihleri arasında tamamıyla itfa olmuş ve 40.816 TL (31 Aralık 2017: 143.587 TL kar) tutarındaki türev araç karı da konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılmıştır.

Şirket	Nominal Tutar (Avro)	Alım Tarihi	Şartlar ve Vade Tarihi	31 Aralık 2017 itibarı ile rayiç değer (TL)
Türk Telekom	490.196	6 Ocak 2015-18 Haziran 2015	Haziran 2015-Haziran 2024 tarihleri arasında itfa olacak çapraz kur yabancı para opsiyon işlemleri	(37.129)
Türk Telekom	338.235	10 Mart 2016-17 Mart 2016	Kasım 2018-Kasım 2020 tarihleri arasında itfa olacak çapraz kur yabancı para opsiyon işlemleri	(3.687)
				(40.816)

Yurtdışı işletmede bulunan net yatırımın finansal riskinden korunma işlemi

Şirket, yurtdışında faaliyet gösteren ve fonksiyonel para birimi Avro olan bağlı ortaklıklarında bulunan net yatırımın finansal riskinden koruma amaçlı 150.000 Avro tutarında bir kredi almıştır. Bu kredinin bağlı ortaklığın net yatırım tutarıyla ilgili olan kısmından kaynaklanan kur farkı tutarı, özkaynaklar altındaki yurtdışındaki işletmede bulunan net yatırımın finansal riskten korunma fonlarına sınıflanmaktadır.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

16. ŞEREFİYE

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
TT Mobil şerefiyesi	29.694	29.694
Innova şerefiyesi	7.308	7.308
Argela şerefiyesi	7.942	7.942
	44.944	44.944

Grup, şerefiye ve diğer duran varlık grupları için yıllık değer düşüklüğü testini her yıl 31 Aralık itibarıyla yapmaktadır. Grup, tespit edilen bütün nakit yaratan birimler için değer düşüklüğü testi yapmıştır.

Türk Telekom ve TNet nakit yaratan birimi değer düşüklüğü testi

Türk Telekom ve TNet nakit yaratan biriminin değer düşüklüğü testinde, tüm aktif ve pasifleri tek bir nakit yaratan birim olarak dikkate alınmıştır. Geri kazanılabilir tutar yönetim tarafından onaylanmış beş yıllık iş planı baz alınarak hesaplanan kullanım değerinden tespit edilmiştir.

Nakit akımları için kullanılan iskonto oranı kurumlar vergisi oranının %22 olarak geçerli olduğu dönemlerde %20,8 - %23,7, diğer yıllarda %17,0 - %20,2 aralığındadır (31 Aralık 2017: Kurumlar vergisi oranının %22 olarak geçerli olduğu dönemlerde %14,39, diğer yıllarda %14,48). Nakit akımlarının tahmini değeri 2023 yılına kadar indirgenmiş nakit akımlarından oluşmaktadır. 2023 dönemi sonrası için TL nakit akım tahminlerinde, büyüme iş planındaki enflasyon oranı ve ülkenin tahmini büyüme oranı dikkate alınarak %7 büyüme öngörülmüştür. Nakit yaratan birim değeri, nakit akımlarının +%1/-%1 Ağırlıklı Ortalama Sermaye Maliyeti’nin (“AOSM”) duyarlılığı ile test edilmiştir (31 Aralık 2017: +%1/-%1). Değer düşüklüğü testi sonucunda, nakit yaratan birim değerinde bir değer düşüklüğünün olmadığı tespit edilmiştir.

TT Mobil nakit yaratan birimi değer düşüklüğü testi

TT Mobil tek bir nakit yaratan birim olarak değerlendirilmiş ve şerefiye ve diğer tüm varlıklar beraber değer düşüklüğü testine tabii tutulmuştur. Geri kazanılabilir tutar yönetim tarafından onaylanmış beş yıllık iş planı baz alınarak hesaplanan kullanım değerinden tespit edilmiştir.

Nakit akımları için kullanılan iskonto oranı kurumlar vergisi oranının %22 olarak geçerli olduğu dönemlerde %22,1 - %25,1, diğer yıllarda %18,3 - %21,5 aralığındadır (31 Aralık 2017: Kurumlar vergisi oranının %22 olarak geçerli olduğu dönemlerde %15,27, diğer yıllarda %15,36). 2023 dönemi sonrası için TL nakit akım tahminleri %13 nihai büyüme oranı, iş planındaki enflasyon ve ülkenin tahmini büyüme oranı dikkate alınarak gerçekleştirilmiştir. TT Mobil şirket değeri, nakit akımlarının +%1/-%1 AOSM nihai büyüme oranı duyarlılığı ile test edilmiştir (31 Aralık 2017: +%1/-%1). Değer düşüklüğü testi sonucunda, TT Mobil’in satın alınması sırasında oluşan şerefiye değerinde bir değer düşüklüğünün olmadığı tespit edilmiştir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

16. ŞEREFİYE (DEVAMI)

Innova ve Argela nakit yaratan birimi değer düşüklüğü testi

Innova ve Argela ayrı nakit yaratan birimler olarak değerlendirilmiş ve bu şirketler için taşınan şerefiye şirketlerin diğer tüm varlıkları ile beraber değer düşüklüğü testine tabii tutulmuştur. Değer düşüklüğü testi Innova ve Argela'nın geri kazanılabilir tutarları yönetim tarafından onaylanmış beş yıllık iş planları baz alınarak hesaplanan kullanım değerleri üzerinden tespit edilmiştir. Nakit akımlarının tahmini değeri 2023 yılına kadar indirgenmiş nakit akımlarından oluşmaktadır. 2023 dönemi sonrası dönem için TL nakit akım tahminleri, Innova ve Argela için sırasıyla %7 ve %7 nihai büyüme oranı, iş planındaki enflasyon ve ülkenin tahmini büyüme oranı dikkate alınarak gerçekleştirilmiştir. Değerlemede kullanılan iskonto oranı kurumlar vergisi oranının %22 olarak geçerli olduğu dönemlerde Innova için %25,5 - %28,5 ve Argela için %25,9 - %29,1, diğer dönemlerde Innova için %21,3 - %24,7 (31 Aralık 2017: kurumlar vergisi oranının %22 olarak geçerli olduğu dönemlerde Innova için %17,74, diğer dönemlerde %17,77), Argela için %21,7 - %25,1 (31 Aralık 2017: kurumlar vergisi oranının %22 olarak geçerli olduğu dönemlerde Argela için %20,40, diğer dönemlerde %20,42), aralığında olup, +%1/-%1 duyarlılığında test edilmiştir. AOSM hesaplamasında benzer teknoloji şirketleri, beta katsayısının hesaplaması için gösterge olarak alınmıştır. Değer düşüklüğü testi sonucunda, Innova ve Argela'nın satın alınması sırasında oluşan şerefiye değerinde ve nakit yaratan birim değerinde değer düşüklüğü tespit edilmemiştir.

TTINT nakit yaratan birimi değer düşüklüğü testi

TTINT nakit yaratan biriminin değer düşüklüğü testi şirket değeri baz alınarak hesaplanmıştır. Geri kazanılabilir tutar yönetim tarafından onaylanmış yedi yıllık iş planı baz alınarak hesaplanan kullanım değeri üzerinden tespit edilmiştir. Nakit akımlarının tahmini değeri 2025 yılına kadar indirgenmiş nakit akımlarından oluşmaktadır. Şirketin uzun dönemli nakit yaratma kapasitesinin daha doğru bir şekilde ölçülebilmesi için yedi yıllık iş planı baz alınarak değerlendirme çalışması yapılmıştır. Değerlemede kullanılan AOSM oranı %9 olup, (31 Aralık 2017: %7) +%0,5/-%0,5 duyarlılığında test edilmiştir. Buna ek olarak brüt kar marjı oranı +%1/-%1, yatırım harcamaları +%0,5/-%0,5 duyarlılığı ile test edilmiştir. AOSM hesaplamasında benzer telekom şirketleri, beta katsayısının hesaplaması için gösterge olarak alınmıştır. Değer düşüklüğü testi sonucunda, nakit yaratan birim değerinde değer düşüklüğü tespit edilmemiştir.

Sebit nakit yaratan birimi değer düşüklüğü testi

Sebit nakit yaratan biriminin değer düşüklüğü testinde, tüm aktif ve pasifleri tek bir nakit yaratan birim olarak dikkate alınmıştır. Geri kazanılabilir tutar yönetim tarafından onaylanmış beş yıllık iş planı baz alınarak hesaplanan kullanım değerinden tespit edilmiştir.

Nakit akımları için kullanılan iskonto oranı kurumlar vergisi oranının %22 olarak geçerli olduğu dönemlerde %25,6 - %28,6, diğer yıllarda % 21,5 - %24,9 aralığındadır (31 Aralık 2017: Kurumlar vergisi oranının %22 olarak geçerli olduğu dönemlerde %21,88, diğer yıllarda % 21,93). Nakit akımlarının tahmini değeri 2023 yılına kadar indirgenmiş nakit akımlarından oluşmaktadır. Nihai dönem ve sonraki dönemler için TL nakit akım tahminleri iş planındaki enflasyon oranı ve ülkenin tahmini büyüme oranı dikkate alınarak %7 büyüme öngörülmüştür. Nakit yaratan birim değeri, nakit akımlarının +%1/-%1 AOSM duyarlılığı ve nihai büyüme oranı ile test edilmiştir (31 Aralık 2017: +%1/-%1). Değer düşüklüğü testi sonucunda, nakit yaratan birim değerinde değer düşüklüğü tespit edilmemiştir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

17. SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN VARLIKLAR

Satış amaçlı elde tutulan varlıklar taşındıkları defter değeri ile satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değerinin düşük olmasıyla değerlendirilmiştir.

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla Grup’un satış amaçlı elde tutulan varlıklarının net defter değeri 37.361 TL’dir.

18. YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla yatırım amaçlı gayrimenkul ve ilgili birikmiş amortisman hareketleri aşağıda sunulmuştur:

	1 Ocak 2018 - 31 Aralık 2018	1 Ocak 2017 - 31 Aralık 2017
Maliyet değeri		
1 Ocak açılış bakiyesi	43.012	43.012
31 Aralık itibarıyla	43.012	43.012
Birikmiş amortisman		
1 Ocak açılış bakiyesi	20.636	18.453
Dönem amortismanı	2.182	2.183
31 Aralık itibarıyla	22.818	20.636
31 Aralık itibarıyla net defter değeri	20.194	22.376

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, çeşitli kuruluşlar tarafından kullanılan bina ve arsalandan oluşmaktadır.

Grup, yatırım amaçlı gayrimenkullere ilişkin değer kaybının olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirmektedir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, o varlığın gerçeğe uygun değerini taşıyan değeri ile kıyaslamakta ve tespit edilen değer düşüklüklerini kayıtlara yansıtılmaktadır.

Grup, maliyet-fayda dengesi prensibi çerçevesinde bütün yatırım amaçlı gayrimenkullerinin gerçeğe uygun değerini her yıl tespit etmemektedir. Bu sebeple, yatırım amaçlı gayrimenkullerin bilanço tarihi itibarıyla gerçeğe uygun değeri belirtilmemiştir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

19. MADDİ DURAN VARLIKLAR

Grup’un maddi duran varlıklarının 31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla sona eren yıllar içerisindeki maliyet ve birikmiş amortisman hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	Arazi	Binalar	Şebeke ve diğer cihazlar	Taşıtlar	Döşeme ve demirbaşlar	Diğer maddi duran varlıklar	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
Maliyet Değeri								
1 Ocak 2018 açılış bakiyesi	526.973	1.781.199	38.740.099	128.031	821.492	245.898	950.365	43.194.057
Transferler	-	159.469	733.567	440	241	420	(1.170.370)	(276.233)
Girişler	70.519	75.337	1.267.278	4.089	37.176	7.881	634.984	2.097.264
Yeniden değerlendirme	4.758.000	-	-	-	-	-	-	4.758.000
Çıkışlar	(2.835)	(6.305)	(610.676)	(22.583)	(24.677)	(698)	-	(667.774)
Kur değişimlerinin etkileri	1.956	5.654	373.344	1.331	3.640	1.183	24.432	411.540
31 Aralık 2018 kapanış bakiyesi	5.354.613	2.015.354	40.503.612	111.308	837.872	254.684	439.411	49.516.854
1 Ocak 2018 açılış bakiyesi	-	1.328.827	31.742.826	121.221	672.757	212.906	-	34.078.537
Transferler	-	(10.795)	(10.379)	-	(7)	-	-	(21.181)
Amortisman gideri	-	103.355	1.466.753	2.397	53.037	10.595	-	1.636.137
Çıkışlar	-	(4.151)	(597.731)	(22.437)	(19.753)	(653)	-	(644.725)
Değer düşüklüğü	-	6.166	10.133	-	-	-	-	16.299
Kur değişimlerinin etkileri	-	2.413	191.962	400	2.008	951	-	197.734
31 Aralık 2018 kapanış bakiyesi	-	1.425.815	32.803.564	101.581	708.042	223.799	-	35.262.801
Net Defter Değeri, 31 Aralık 2018	5.354.613	589.539	7.700.048	9.727	129.830	30.885	439.411	14.254.053

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Grup’un finansal kiralama yolu ile satın aldığı araçların ve arazi ve binaların net defter değeri sırasıyla 2.417 ve 38.090 TL’dir (31 Aralık 2017: arazi ve binalar 29.752 TL).

Grup’un aktifleşen borçlanma maliyeti yoktur (31 Aralık 2017: Yoktur).

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, Grup’un sabit kıymetlerinde rehin, ipotek ve kısıtlama yoktur.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

19. MADDİ DURAN VARLIKLAR (DEVAMI)

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, toplam değer düşüklüğünün 10.133 TL tutarındaki kısmı satışların maliyeti hesabında (2017: 50.745 TL), 6.166 TL tutarındaki kısmı genel yönetim giderleri hesabında (2017: 26.152 TL) muhasebeleştirilmiştir.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, Sermaye Piyasaları Kurumu (“SPK”) lisanslı gayrimenkul değerlendirme şirketleri tarafından değerlendirilen arsaların yeniden değerlendirilmiş tutarı 5.354.613 TL’dir. Arsaların defter değerindeki 4.758.000 TL tutarındaki artış vergi etkisinden arındırılarak diğer kapsamlı gelir olarak kaydedilmiştir. Arsalar maliyet değerinden ölçülseydi 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla defter değeri 596.613 TL olarak kayıtlara alınacaktı. Değerleme çalışmalarını gerçekleştiren lisanslı şirketler Anreva Kurumsal Gayrimenkul Değerleme Ve Danışmanlık A.Ş., Atak Gayrimenkul Değerleme A.Ş., Bilgi Gayrimenkul Değerleme A.Ş., De-Ga Gayrimenkul Değerleme Ve Danışmanlık A.Ş., Değer Gayrimenkul Değerleme Ve Danışmanlık A.Ş., Detay Taşınmaz Değerleme Ve Danışmanlık A.Ş., Düzey Gayrimenkul Değerleme Ve Danışmanlık A.Ş., Ekip Taşınmaz Değerleme A.Ş., Epos Gayrimenkul Danışmanlık Ve Değerleme A.Ş., Kuzey Kurumsal Gayrimenkul Değerleme Ve Danışmanlık A.Ş., Lal Gayrimenkul Değerleme Ve Müşavirlik A.Ş., May Gayrimenkul Değerleme A.Ş., Metrik Gayrimenkul Değerleme Danışmanlık A.Ş., Net Kurumsal Gayrimenkul Değerleme Ve Danışmanlık A.Ş., Prime Gayrimenkul Değerleme Ve Danışmanlık A.Ş., Piramit Gayrimenkul Değerleme Ve Danışmanlık A.Ş., Vakıf Gayrimenkul Değerleme A.Ş., Vizyon Taşınmaz Değerleme Ve Danışmanlık A.Ş.’dir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

19. MADDİ DURAN VARLIKLAR (DEVAMI)

	Arazi	Binalar	Şebeke ve diğer cihazlar	Taşıtlar	Döşeme ve demirbaşlar	Diğer maddi duran varlıklar	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
Maliyet Değeri								
1 Ocak 2017 açılış bakiyesi	527.656	1.738.540	37.864.996	141.732	796.945	240.249	744.590	42.054.708
Transferler	-	21.207	653.038	756	13.122	340	(947.556)	(259.093)
Girişler	380	25.339	917.331	476	17.845	6.175	1.140.566	2.108.112
Çıkışlar	(2.122)	(6.845)	(898.862)	(15.699)	(7.991)	(1.209)	(319)	(933.047)
Kur değişimlerinin etkileri	1.059	2.958	203.596	766	1.571	343	13.084	223.377
31 Aralık 2017 kapanış bakiyesi	526.973	1.781.199	38.740.099	128.031	821.492	245.898	950.365	43.194.057
1 Ocak 2017 açılış bakiyesi	-	1.178.944	31.181.593	134.139	622.603	202.478	-	33.319.757
Çıkışlar	-	(2.888)	(882.442)	(15.699)	(6.342)	(700)	-	(908.071)
Amortisman gideri	-	114.601	1.310.147	2.692	55.581	10.933	-	1.493.954
Değer düşüklüğü	-	26.210	50.687	-	-	-	-	76.897
Transferler	-	10.806	(8.716)	-	80	-	-	2.170
Kur değişimlerinin etkileri	-	1.154	91.557	89	835	195	-	93.830
31 Aralık 2017 kapanış bakiyesi	-	1.328.827	31.742.826	121.221	672.757	212.906	-	34.078.537
Net Defter Değeri, 31 Aralık 2017	526.973	452.372	6.997.273	6.810	148.735	32.992	950.365	9.115.520

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

20. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

	Lisans	Müşteri	Marka	Araştırma ve geliştirme	Diğer maddi olmayan duran varlıklar	Abone Edinim ve Tutma Maliyetleri	İmtiyaz Hakkı	Toplam
Maliyet								
Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2018	4.547.210	1.086.949	302.916	374.473	5.704.148	-	3.838.973	15.854.669
Muhasebe politiklarındaki değişime ilişkin düzeltmeler	-	-	-	-	-	1.595.042	-	1.595.042
Transferler	1.432	-	-	18.617	337.864	-	(14.993)	342.920
Çıkışlar	-	-	-	-	(27.810)	-	(10.616)	(38.426)
Alımlar (*)	1.163	-	-	20.077	624.299	661.273	771.141	2.077.953
Kur değişimlerinin etkileri	1.639	68.352	-	1.252	270.347	-	-	341.590
31 Aralık 2018 kapanış bakiyesi	4.551.444	1.155.301	302.916	414.419	6.908.848	2.256.315	4.584.505	20.173.748
Birikmiş itfa tutarı								
Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2018	1.241.907	980.791	221.435	221.670	3.767.088	-	984.242	7.417.133
Muhasebe politiklarındaki değişime ilişkin düzeltmeler	-	-	-	-	-	751.839	-	751.839
Transferler	-	-	-	-	93.739	-	(5.871)	87.868
Çıkışlar	-	-	-	-	(23.676)	-	(10.616)	(34.292)
Dönem itfa gideri	307.896	15.317	40.604	46.967	847.125	480.139	340.612	2.078.660
Değer düşüklüğü	-	-	-	-	1.132	-	-	1.132
Kur değişimlerinin etkileri	563	33.794	-	1.252	97.704	-	-	133.313
31 Aralık 2018 kapanış bakiyesi	1.550.366	1.029.902	262.039	269.889	4.783.112	1.231.978	1.308.367	10.435.653
Net Defter Değeri, 31 Aralık 2018	3.001.078	125.399	40.877	144.530	2.125.736	1.024.337	3.276.138	9.738.095

(*) 771.141 TL (31 Aralık 2017: 704.315 TL) tutarında maddi olmayan duran varlıklar TFRS Yorum 12 kapsamında değerlendirilen yatırımlardan oluşmaktadır.

Grup’un aktifleşen borçlanma maliyeti 1.512 TL’dir (31 Aralık 2017: 2.891 TL)

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

20. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (DEVAMI)

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, toplam değer düşüklüğünün satışların maliyeti hesabına giden kısmı bulunmamaktadır. (2017: 32.999 TL). 1.132 TL tutarındaki kısmı pazarlama giderlerinde muhasebeleştirilmiştir (2017: 2.892 TL).

Toplam amortisman ve itfa giderinin 2.359.908 TL tutarındaki kısmı satışların maliyetinde (2017: 2.180.672 TL), 890.621 TL tutarındaki kısmı pazarlama, satış ve dağıtım giderlerinde (2017: 337.680 TL), 443.584 TL tutarındaki kısmı genel yönetim giderlerinde (2017: 369.572 TL), 23.909 TL tutarındaki kısmı ise araştırma ve geliştirme giderlerinde (2017: 18.520 TL) muhasebeleştirilmiştir.

31 Aralık 2018 tarihinde 661.273 TL tutarındaki abone edinim ve tutma maliyetleri, bu maliyetler sözleşme yapılmamış olsaydı katlanılmayacak maliyetler olduğu ve geri kazanılması beklendiği için maddi olmayan duran varlık olarak aktifleştirilmişlerdir. 480.139 TL tutarındaki amortisman gideri pazarlama, satış ve dağıtım giderlerinde muhasebeleştirilmiştir.

TFRS 15’in ilk kez uygulanmasında, 843.203 TL tutarındaki abone edinim ve tutma maliyetleri 1 Ocak 2018 tarihinde açılış düzeltmesi olarak kayıtlara alınmıştır.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

20. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (DEVAMI)

	Lisans	Müşteri	Marka	Araştırma ve geliştirme	Diğer maddi olmayan duran varlıklar	İmtiyaz Hakkı	Toplam
Maliyet							
Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2017	4.544.999	1.050.543	302.916	331.052	4.991.503	3.207.180	14.428.193
Transferler	1.517	-	-	11.999	224.784	(18.215)	220.085
Çıkışlar	-	-	-	-	(90.194)	(54.307)	(144.501)
Yeniden değerlendirme	-	-	-	-	-	-	-
Alımlar	-	-	-	31.210	458.228	704.315	1.193.753
Kur değişimlerinin etkileri	694	36.406	-	212	119.827	-	157.139
31 Aralık 2017 kapanış bakiyesi	4.547.210	1.086.949	302.916	374.473	5.704.148	3.838.973	15.854.669
Birikmiş itfa tutarı							
Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2017	934.279	952.777	180.806	176.337	3.041.259	801.463	6.086.921
Çıkışlar	-	-	-	-	(88.851)	(54.307)	(143.158)
Transferler	-	-	-	-	(572)	(40.601)	(41.173)
Dönem itfa gideri	307.426	11.702	40.629	47.713	769.443	242.048	1.418.961
Değer Düşüklüğü	-	-	-	(2.640)	2.892	35.639	35.891
Kur değişimlerinin etkileri	202	16.312	-	260	42.917	-	59.691
31 Aralık 2017 kapanış bakiyesi	1.241.907	980.791	221.435	221.670	3.767.088	984.242	7.417.133
Net Defter Değeri, 31 Aralık 2017	3.305.303	106.158	81.481	152.803	1.937.060	2.854.731	8.437.536

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

20. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (DEVAMI)

Önemli maddi olmayan duran varlıkların satın alım sonrası geriye kalan itfa dönemleri aşağıdaki gibidir:

TT Mobil lisansı	10,4 yıl
TT Mobil marka ismi	1 yıl
TTINT müşteri ilişkileri	6,8 yıl
TTINT diğer	11,8 yıl

Grup yönetiminin kararıyla TT Mobil ve TNet marka isimleri, 26 Ocak 2016 tarihinde Türk Telekom markası altında birleştirilmiştir. Bu değişikliklerle beraber, faydalı ömrü 10,1 yıl yerine 4 yıl olarak belirlenmiştir. Faydalı ömür değişikliğinin satışların maliyetinde muhasebeleştirilen amortisman gideri üzerindeki etkisi aşağıdaki gibi tahmin edilmektedir:

	2019	Sonraki dönemler
Amortisman giderilerindeki artış/(azalış)	24.972	(94.940)

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihi itibarıyla, maddi olmayan duran varlıkların üzerinde hiçbir rehin, kısıtlama veya ipotek yoktur.

3G Lisans İhalesi

IMT-2000 / UMTS servis yetkilendirme ihalesi 28 Kasım 2008 tarihinde Türkiye’de faaliyet gösteren üç GSM operatörünün katılımıyla düzenlenmiştir.

Nisan 2009’da 539.332 TL (%18 KDV dahil) tutarındaki lisans ücreti TT Mobil tarafından ödenmiş ve nihai olarak imtiyaz sözleşmesi 30 Nisan 2009 tarihinde imzalanmıştır.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 3G lisansının net defter değeri 249.069 TL’dir (31 Aralık 2017: 272.792 TL).

GSM 900 İlave Frekans Bandı İhalesi

Boşta bulunan 900 MHz frekans bantlarının tahsis edilmesine yönelik ihale 20 Haziran 2008 tarihinde yapılmıştır ve TT Mobil, yıllık kanal ücreti 128 TL (KDV hariç) asgari ücretli C bandını elde etmiştir.

İhale sonucunda 5,5 ek GSM 900 frekans kanalları TT Mobil’ya verilmiştir ve nihayetinde TT Mobil’in toplam GSM 900 frekans kanal sayısı önceki 6,5 kanal ile birlikte 12’ye ulaşmıştır.

İlave kanalların TT Mobil’in GSM lisansı süresi sonuna kadar kullanımı için 14.122 TL (KDV dahil) tutarında ihale bedeli ödenmiş ve bu kapsamda yenilenen imtiyaz sözleşmesi 25 Şubat 2009 tarihinde imzalanmıştır. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla GSM 900 bandı lisansının net defter değeri 5.011 TL’dir (31 Aralık 2017: 5.719 TL).

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

20. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (DEVAMI)

4.5G Lisans İhalesi

Kamuoyunda 4.5G olarak bilinen IMT Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme ihalesi BTK tarafından 26 Ağustos 2015 tarihinde gerçekleştirilmiştir. BTK tarafından yapılan IMT Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme İhalesinde TT Mobil; 800 MHz Frekans bandında 2x10 MHz genişliğindeki frekans paketini 380.000 Avro, 900 MHz Frekans bandında 2x7,6 MHz genişliğindeki frekans paketini 216.819 Avro, 1800 MHz Frekans bandında 2x20 MHz genişliğindeki frekans paketini 310.000 Avro, 2600 MHz Frekans bandında 2x10 MHz genişliğindeki frekans paketini 25.859 Avro, 2600 MHz Frekans bandında 1x15 MHz genişliğindeki frekans paketini 22.000 Avro olmak üzere toplam 954.678 Avro (KDV hariç) bedel ile almaya hak kazanmıştır. IMT Yetkilendirme süresi, 30 Nisan 2029 tarihine kadar olup, operatörler IMT hizmetlerinin sunumuna 1 Nisan 2016 tarihinden itibaren başlanabilecektir ve 900 MHz frekans bandında ve 1.800 MHz frekans bandında hizmet sunumuna 1 Aralık 2015 tarihinden itibaren başlanmıştır.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, konsolide finansal tablolarda, 4.5G lisansının net defter değeri 2.387.733 TL (31 Aralık 2017: 2.618.804 TL) tutarındadır.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

21. BORÇ KARŞILIKLARI***Kısa vadeli borç karşılıkları***

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla diğer kısa vadeli karşılıkların detayları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Dava, BTK cezası, müşteri iade karşılıkları	145.364	433.238
Kredi taahhütlerinde beklenen kredi zararları karşılığı (*)	100.809	–
	246.173	433.238

(*) Grup’un taahhütlü kampanyalar kapsamında Grup müşterilerine satılacak cihaz alımlarının finansmanı için garantör olduğu distribütör firmalara ait kredi borçları için kayıtlara alınan karşılıklardan oluşmaktadır.

Karşılık hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
1 Ocak tarihi itibarıyla	433.238	264.200
Dönem içi ayrılan karşılıklar	88.524	237.225
Ödenen karşılıklar	(370.588)	(68.166)
Ters çevrilen karşılıklar	(5.859)	(520)
Yabancı para çevirim farkı	49	499
31 Aralık itibarıyla yükümlülükler	145.364	433.238

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar		
Personel performans primi karşılıkları	230.191	162.906
	230.191	162.906

Karşılık hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
1 Ocak itibarıyla	162.906	165.862
Dönem içi ayrılan karşılıklar	252.453	245.760
Ödenen karşılıklar	(153.578)	(201.561)
Ters çevrilen karşılıklar	(32.641)	(46.405)
Yabancı para çevirim farkı	1.051	(750)
31 Aralık itibarıyla yükümlülükler	230.191	162.906

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

21. BORÇ KARŞILIKLARI (DEVAMI)***Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar***

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar		
Kıdem tazminatı karşılığı	795.371	711.040
Kullanılmamış izin karşılığı	111.801	102.353
	907.172	813.393

Kıdem tazminatı karşılığı

Türkiye’de mevcut kanunlar çerçevesinde şirketlerin, çalışmaları emeklilik nedeniyle sona eren veya istifaya da herhangi bir geçerli nedene bağlı olmaksızın işine son verilen personele toplu bir ödeme yapması zorunludur. Kıdem tazminatı yükümlülüğü zorunlu olmamasından ötürü, fonlamaya tabi değildir.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla ödenecek kıdem tazminatı, her hizmet yılı için bir aylık maaş üzerinden tam 5.434,42 TL (31 Aralık 2017: tam 4.732,48 TL) tavanına tabidir.

Kıdem tazminatı yükümlülüğünün yanı sıra, Grup’un iş, görev, temsil tazminatı ve yıldönümü hediyeleri gibi diğer bazı uzun dönemli yükümlülükleri de vardır.

i) Kıdem tazminatı yükümlülüklerinin açılış ve kapanış bakiyelerinin mutabakatı:

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
1 Ocak itibarıyla tanımlanan yükümlülükler	711.040	695.953
Hizmet maliyeti	53.364	42.895
Faiz maliyeti	64.738	57.084
Aktüeryal kayıp (*)	126.172	40.417
Grup tarafından yapılan ödemeler	(159.971)	(125.713)
Yabancı para çevirim farkı	28	404
31 Aralık itibarıyla yükümlülükler	795.371	711.040

(*) 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla sona eren dönemde oluşan 126.172 TL tutarındaki aktüeryal kayıp, diğer kapsamlı gelir olarak muhasebeleştirilmiştir (31 Aralık 2017: 40.417 TL).

ii) Kar veya zarar tablosundaki toplam giderler:

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Faiz gideri	64.738	57.084
Cari hizmet maliyeti	53.364	42.895
Konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılan toplam kıdem tazminatı karşılık gideri	118.102	99.979

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

21. BORÇ KARŞILIKLARI (DEVAMI)***Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar (devamı)******Kıdem tazminatı karşılığı (devamı)***

iii) Kullanılan başlıca aktüeryal varsayımlar:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Faiz oranı	% 15	% 11
Maaşlarda beklenen artış oranı	% 10	% 6

İleriki yıllar için Grup’ta kalan çalışanların gönüllü olarak işten ayrılma oranı ortalama %2,36’tür (31 Aralık 2017: %2,57).

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla kıdem tazminatı karşılığı hesaplamasında aşağıdaki önemli varsayımlarda duyarlılık analizi yapılmıştır:

	Faiz Oranı		Maaş Artış Oranı		İşten Ayrılma Oranı	
	%0,25 azalış (%14,75)	%0,25 artış (%15,25)	%0,25 azalış (%9,75)	%0,25 artış (%10,25)	%0,25 azalış	%0,25 artış
Kıdem tazminat yükümlülüğüne net etkisi	11.327	(14.192)	(14.772)	11.866	(5.352)	1.099

Çalışanlara sağlanan kıdem tazminatı harici uzun vadeli karşılıklar

Kullanılmamış izin karşılığı hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
1 Ocak itibarıyla	102.353	87.448
Dönem içi ayrılan karşılıklar	61.227	55.603
Ödenen karşılıklar	(10.131)	(10.525)
Ters çevrilen karşılıklar	(42.351)	(30.569)
Yabancı para çevirim farkı	703	396
31 Aralık itibarıyla yükümlülükler	111.801	102.353

Diğer uzun vadeli borç karşılıkları

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
TFRS Yorum 12 kapsamında giderleştirilecek yatırım karşılığı	8.167	8.035
	8.167	8.035

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

22. SERMAYE VE KAR YEDEKLERİ İLE GEÇMİŞ YIL KARLARI

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla Şirket'in ortakları ve Şirket'teki hisse oranları aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2018		31 Aralık 2017	
	%	TL	%	TL
Hazine	25	875.000	25	875.000
OTAŞ	-	-	55	1.925.000
Levent Yapılandırma Yönetimi A.Ş.	55	1.925.000	-	-
Halka açık kısım	15	525.000	15	525.000
Türkiye Varlık Fonu ("TVF") (*)	5	175.000	5	175.000
		3.500.000		3.500.000
Enflasyon düzeltmesi		(239.752)		(239.752)
		3.260.248		3.260.248

* Bakanlar Kurulu'nca, Şirket'in Hazine Müsteşarlığına ait %6,68 (B Grubu %5, D Grubu %1,68) oranındaki hisselerinin Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketinin Kurulması İle Bazı Kanunlarda Değişiklerin Yapılmasına Dair 19 Ağustos 2016 tarih ve 6741 sayılı Kanun uyarınca TVF'ye devrine karar verilmiştir.

Şirket'in sermayesinin tümü ödenmiştir. Şirketin sermayesi 3.500.000.000 TL olup, her biri 1 Kr (Bir Kuruş) itibari değerinde ve 192.500.000.000 adedi A Grubu; 104.999.999.999 adedi B Grubu; 1 adedi C Grubu ve 52.500.000.000 adedi D Grubu olmak üzere dört gruba ayrılmıştır. D grubu hisseler halka açıktır. LYY, A grubu hisselerinin tamamının; Varlık Fonu, B grubu hisselerin sermayenin yüzde 5'ini temsil eden kısmı ile D grubu hisselerin sermayenin yüzde 1.68'ini temsil eden kısmının; Hazine ise B grubu hisselerin sermayenin yüzde 25'ini temsil eden kısmı ile C grubu hisselerin, sahibidir.

Hazine, yasa gereği İmtiyazlı Hisse'nin ("Altın Hisse"nin) sahibidir. Bu hisse devredilemez ve ekonomi ve güvenlik ile ilgili olarak milli yararların korunması amacıyla Hazine'ye şu belirli hakları tanır: (a) Şirket ana sözleşmesindeki maddelerde önerilen değişiklikler, (b) Şirket'in yönetim kontrolünde değişikliklere neden olacak nama yazılı hisse devirleri ve (c) nama yazılı hisse devirlerinin pay defterine işlenmesi ister Yönetim Kurulu'nda ister Genel Kurul'da oylansın, Altın Hisse'nin olumlu oyu olmaksızın gerçekleştirilemez. Altın Hisse sahibi Hazine, bu hisseyi temsilen yönetim kurulunda bir üye bulundurmaktadır.

Şirket ana sözleşmesinin 8. maddesi uyarınca, Yönetim Kurulu on iki üyeden oluşmaktadır.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

22. SERMAYE VE KAR YEDEKLERİ İLE GEÇMİŞ YIL KARLARI (DEVAMI)

Yönetim Kurulu, Hazine ve LYY tarafından aşağıdaki şekilde aday gösterilecek on iki üyeden oluşur.

(a) A Grubu Hisse sahibi Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere yedi kişiyi aday gösterme hakkına sahiptir;

(b) Hazine B Grubu Hisse sahibi sıfatıyla;

– Şirket sermayesinin %30 veya daha fazlasını elinde tuttuğu müddetçe bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere Sermaye Piyasası düzenlemelerinde tanımlanan bağımsızlık niteliklerini taşıyan 4 kişiyi aday gösterme hakkına sahip olacaktır; veya

– Şirket sermayesinin %15 veya daha fazlasına sahip olması halinde (fakat %30'dan daha az) bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere Sermaye Piyasası düzenlemelerinde tanımlanan bağımsızlık niteliklerini taşıyan 2 kişiyi aday gösterme hakkına sahip olacaktır;

– Yukarıdaki bentlerde belirtilen Şirket sermayesinin %30'unun ve %15'inin hesaplanmasında, Hazine'nin B Grubu Hisselerden ve D Grubu Hisselerden elinde tuttuğu hisse miktarları birlikte hesaba katılacaktır.

(c) Hazine Şirket sermayesinin %15 veya daha fazlasını elinde tuttuğu müddetçe (fakat %30'dan daha az), A Grubu Hisse sahibi Sermaye Piyasası düzenlemelerinde tanımlanan bağımsızlık niteliklerini taşıyan 2 kişiyi bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olarak ve "a" bendinde belirtilen 7 kişiyi Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere aday gösterme hakkına sahip olacaktır.

(d) Hazine C Grubu İmtiyazlı Hisse'yi elinde tuttuğu müddetçe Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere ayrıca C Grubu İmtiyazlı Hisse için bir aday gösterme hakkına sahip olacaktır.

Yönetim Kurulu başkanı, yönetim kurulu üyeleri arasından A grubu hisse sahiplerinin aday gösterdiği Yönetim Kurulu üyeleri tarafından aday gösterilecek ve Yönetim Kurulu toplantısında hazır bulunanların çoğunluk kararı ile seçilecek ve görevden alınacaktır.

Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Yönetim Kurulu Üyeleri arasından B Grubu Hisse sahiplerinin aday gösterdiği Yönetim Kurulu Üyeleri tarafından aday gösterilecektir ve Yönetim Kurulu toplantısında hazır bulunanların çoğunluk kararı ile seçilecek ve görevden alınacaklardır.

Yönetim Kurulu'nun toplantı yeter sayısı, en az bir A Grubu Hisse sahiplerince aday gösterilen Yönetim Kurulu üyesinin ve bir B Grubu Hisse sahiplerince aday gösterilen Yönetim Kurulu üyesinin hazır bulunması şartıyla, Yönetim Kurulu üyelerinin yedisinin toplantıda hazır bulunmasıdır. Eğer toplantı nisabı toplantı için belirlenen saatten sonra yarım saat içinde sağlanamazsa veya mevcut toplantı nisabı bozulursa, hazır olan Yönetim Kurulu üyeleri toplantıyı, en az beş iş günü sonra belli bir yerde ve zamanda toplanmak üzere ertelerler. Ertelenen toplantıda toplantı yeter sayısı, bu toplantının üç iş günü önceden yazılı olarak tüm Yönetim Kurulu üyelerine bildirilmiş olması kaydıyla, Yönetim Kurulu üye sayısının (hangi hissedarın Yönetim Kurulu üyesi oldukları nazara alınmaksızın) yarısından bir fazlasıdır.

Ağırlaştırılmış nisapla alınması gerekli kararlar dışında yönetim kurulu kararları toplantıda hazır bulunan oyların çoğunluğuyla alınır.

25 Ocak 2019 Tarihli Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nda Ana Sözleşmenin 8. Maddesinde yapılan değişiklik ile A, B ve C Grubu Hissedarlar tarafından aday gösterilecek Yönetim Kurulu üye ve bağımsız üye sayıları yeniden düzenlenmiştir (Dipnot 26).

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

22. SERMAYE VE KAR YEDEKLERİ İLE GEÇMİŞ YIL KARLARI (DEVAMI)

Şirket ana sözleşmesinin 30. maddesi uyarınca, Yönetim Kurulu ilgili Yönetim Kurulu toplantısında hazır bulunanların çoğunluğu ile, mâkul karşılıkları ve yedek akçeleri ayırmak ve aşağıdaki şartlara uymak kaydıyla, her mali yıl için kanunen dağıtılabilecek kârın azamisinin dağıtılması için teklifte bulunacaktır.

Eğer aşağıdaki şartlar gerçekleşmezse veya ilgili dağıtım yapıldığında gerçekleşmeyecekse, aşağıdaki paragrafa tabi olmak koşuluyla, Şirket bu şartları ihlal etmeyecek şekilde karının dağıtılabilecek maksimum miktarını dağıtabilir.

Aşağıdaki şartların oluşması halinde ve sermaye piyasası mevzuatına aykırı olmamak kaydıyla net kâr dağıtılabilebilir:

(a) Kar dağıtımını ana sözleşmede tanımlanan Grup şirketlerinden herhangi birisi tarafından herhangi bir alacaklıya yapılan taahhütleri ihlal edecekse veya ilgili Yönetim Kurulu toplantısında hazır bulunanların çoğunluğunun kanaatine göre takip eden on iki ay içinde böyle bir ihlalin meydana gelme ihtimali varsa, veya

(b) Yönetim Kurulu, ilgili yönetim kurulu toplantısında hazır bulunanların çoğunluğu ile dağıtımın aşağıdaki konularla ilgili olarak ana sözleşmede tanımlanan Grup şirketlerinden herhangi birisinin menfaatlerine önemli ölçüde zarar vereceğine karar verirse; (i) iş planında veya bütçede Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış bir yatırım programının uygulanması veya (ii) ana sözleşmede tanımlanan Grup şirketlerinin ticari beklentileri ve Grup şirketlerinin mali durumunu sağlıklı olarak devam ettirmek ihtiyacı varsa.

Türk Ticaret Kanunu’na göre şirketler kar dağıtımından önce yasal yedek ayırmakla yükümlüdür. Yasal yedekler Türk Ticaret Kanunu’na göre ayrılan birinci ve ikinci tertip yasal yedeklerden oluşmaktadır. Birinci tertip yasal yedekler, (enflasyona göre endekslenmemiş) ödenmiş sermayenin beşte birini buluncaya kadar, geçmiş dönem ticari karından yıllık %5 oranında ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler, birinci tertip yasal yedek ve temettülerden sonra, tüm nakdi temettü dağıtımları üzerinden yıllık %10 oranında ayrılır.

Temettüler:

Şirket’in 2017 yılı konsolide net karı Vergi Usul Kanunu hükümleri çerçevesinde hesaplanan ticari karı ile karşılaştırılmış ve konsolide mali tablolara göre oluşan vergi sonrası kar olan 1.135.532 TL net dağıtılabilecek dönem karı olarak belirlenmiştir. Şirket Yönetim Kurulu 8 Şubat 2018 tarihinde aldığı karar ile Şirket ana sözleşmesinin hükümlerine tabi olarak bilanço yapısının daha da güçlendirilmesi amacıyla 1.135.532 TL net karın olağanüstü yedek akçe olarak ayrılmasını kararlaştırmış olup, bu karar 2017 faaliyet yılına ilişkin gerçekleştirilen Olağan Genel Kurul Toplantısı’nda onaylanmıştır.

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla sona eren yıl içinde, 2016 yılı konsolide dönem karı bulunmadığından kar dağıtımına konu edilebileceği bir tutar tespit edilmemiştir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

22. SERMAYE VE KAR YEDEKLERİ İLE GEÇMİŞ YIL KARLARI (DEVAMI)***Diğer fonlar***

Kar veya zarar tablosu ile ilişkilendirilmeyerek doğrudan özkaynaklara aktarılan değer artış/azalışların bilanço tarihleri itibarıyla bakiyeleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Maddi duran varlık yeniden değerlendirme artışları	4.283.816	-
Yabancı para çevirim farkları	417.238	218.920
Kredi riskindeki değişikliğe bağlı kazançlar	64.852	-
Hisse bazlı ödemeler fonu (Dipnot 23)	9.528	9.528
Nakit akış riskinden korunma kayıpları	(185.382)	(88.367)
Yurtdışındaki işletmede bulunan net yatırımın finansal riskten korunma fonu	(350.099)	(211.185)
Opsiyonların zaman değerindeki değişikliklere ilişkin kayıplar	(351.007)	-
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları	(628.350)	(526.583)
İştirak alımından kaynaklanan gerçeğe uygun değer düzeltme farkı	(1.320.942)	(1.320.942)
	1.939.654	(1.918.629)

Yurtdışındaki işletmeye ilişkin yatırım riskinden korunma fonu

Şirket, yurtdışında faaliyet gösteren bağlı ortaklıklarında bulunan net yatırımın finansal riskinden korunması kapsamında ortaya çıkan kur farklarını özsermaye altındaki finansal riskten korunma fonlarında takip etmektedir (Dipnot 15).

Nakit akış riskinden korunma kayıpları

Grup, faiz oranı değişikliklerinden korunmak amacıyla faiz riski korunma işlemine girmiştir. Bu kapsamda etkin olarak değerlendirilen gerçeğe uygun değer farkları özsermaye altındaki finansal riskten korunma fonunda takip edilmektedir (Dipnot 15).

Pay başına kazanç/kayıp

Şirket hisselerinin ağırlıklı ortalaması ve birim hisse başına kar hesaplamaları aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak -31 Aralık 2018	1 Ocak -31 Aralık 2017
Yıl boyunca mevcut olan hisselerin ortalama sayısı	350.000.000.000	350.000.000.000
Şirket hissedarlarına ait net dönem karı/(zararı)	(1.391.261)	1.135.532
Elde edilen hisse başına kar/(zarar) (tam kuruş)	(0,3975)	0,3244

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

23. HİSSE BAZLI ÖDEMELER

26 Aralık 2007 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 12 Aralık 2007 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca 15 Mayıs 2008 tarihinde Şirket’e %45 oranında iştirak eden Hazine’nin Şirket’te sahip olduğu 52.500.000.000 adet hisse senedi (ortaklık payının %15’ine tekabül etmektedir) halka arz yolu ile satılmıştır. Halka arz yolu ile Hazine’nin sahip olduğu hisselerin %15’inin satışı sırasında; 12.299.160.300 adet hisse senedi Şirket ve PTT çalışanları ile küçük yatırımcıya, 5.220.503.800 adedi ise alım gücü yüksek yurt içi yatırımcılara ayrılmış ve söz konusu hisseler ödeme vadesi ve başvuru tarihine göre değişkenlik gösteren indirim oranları dikkate alınarak kurumsal yatırımcıya satılan 34.980.335.900 adet hisseye uygulanan fiyattan daha düşük bir fiyata satılmıştır. Şirket’in halka arz sırasında Şirket çalışanlarına sağlanmış olan indirimler karşılığında, mal ve/veya hizmet elde etmesi nedeniyle, bu uygulama TFRS 2’nin kapsamında muhasebeleştirilmiştir. Bu nedenle Şirket, 31 Aralık 2008 konsolide mali tablolarında, Şirket çalışanlarına sağlanan indirimin gerçeğe uygun değeri olan 9.528 TL’yi giderleştirmiştir ve aynı tutarı özkaynaklar içerisinde hisse bazlı ödemeler fonuna yansıtmıştır.

Halka arz sırasında oluşan hisse satış fiyatı :	4,60 TL
Şirket çalışanlarına uygulanan ortalama hisse satış fiyatı :	4,2937 TL
Şirket çalışanlarına satılan toplam hisse adedi (lot) :	31.104.948
Çalışanlara sağlanan faydanın toplam tutarı :	9.528 TL

Şirket yönetimi, Şirket çalışanları haricindeki diğer gruplara (PTT çalışanları, küçük yatırımcı ve alım gücü yüksek yerli yatırımcı) verilen indirimleri;

a) Şirket’in söz konusu indirimler karşılığında elde ettiği herhangi bir hizmet veya ürün olmadığı ve

b) Hazine’nin söz konusu indirimleri Şirket’in hissedarı olduğu için değil, halka arz yolu ile gerçekleşen tüm diğer özelleştirmelerde olduğu gibi, kamu otoritesi konumunda olduğu için küçük yatırımcıyı teşvik ederek sermayenin tabana yayılmasını gerçekleştirmek amacıyla verilmiş olduğu nedenlerinden yola çıkarak,

TFRS 2 kapsamında değerlendirmemiştir. Diğer gruplara verilen indirimlerin işlemin gerçekleştiği yıl olan 2008 sonu itibarıyla gerçeğe uygun değeri yaklaşık 34.000 TL’dir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Grup tarafından alınan ve verilen diğer teminatlar aşağıda sunulmuştur:

		31 Aralık 2018		31 Aralık 2017	
		Orijinal para birimi	TL	Orijinal para birimi	TL
Alınan teminatlar	ABD Doları	146.157	768.918	148.101	558.621
	TL	837.781	837.781	794.884	794.884
	Avro	31.190	188.016	37.966	171.434
		1.794.715		1.524.939	
Verilen teminatlar (*)	ABD Doları	172.418	907.075	176.395	665.344
	TL	523.470	523.470	407.836	407.836
	Avro	159.114	959.139	212.114	957.801
	Diğer	–	–	43	43
		2.389.684		2.031.024	

(*) Söz konusu tutarın 151.500 ABD Doları tutarındaki kısmı (31 Aralık 2017: 151.500 ABD Doları) TT Mobil’in İmtiyaz Sözleşmesi kapsamında BTK’ya vermiş olduğu garantiden, 12.840 Avro tutarındaki kısmı (31 Aralık 2017: 12.840 Avro) 3G lisansı ihalesi için verilmiş garantiden ve 57.281 Avro tutarındaki kısmı (31 Aralık 2017: 57.281 Avro) 4.5G lisansı ihalesi için verilmiş garantiden oluşmaktadır.

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla Grup’un teminat, rehin ve ipotek (TRİ) pozisyonuna ilişkin tabloları aşağıdaki gibidir:

Şirket tarafından verilen TRİ’ler	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
A.Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİ’lerin toplam tutarı	2.389.684	2.031.024
B.Konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİ’lerin toplam tutarı	1.531.807	1.163.655
C.Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunun temini amacıyla vermiş olduğu TRİ’lerin toplam tutarı	1.278.718	1.985.846
D.Diğer verilen TRİ’lerin toplam tutarı	–	–
i. Ana ortak lehine vermiş olduğu TRİ’lerin toplam tutarı	–	–
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu TRİ’lerin toplam tutarı	–	–
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. kişiler lehine vermiş olduğu TRİ’lerin toplam tutarı	–	–
Toplam	5.200.209	5.180.525

Grup, distribütör firmalar tarafından satın alınarak taahhütlü kampanyalar kapsamında Grup müşterilerine satılacak cihaz alımlarının finansmanı için distribütör firmaların kullanacağı kredi borçlarının 1.278.718 TL tutarındaki kısmına, Borçlar Kanunu’nun 128/1 maddesi uyarınca garantör olmuştur (31 Aralık 2017: 1.985.846 TL). Bu garantilerin sırasıyla 25.489 TL, 215.837 TL, 37.792 TL tutarındaki kısmı Akbank T.A.Ş., Türkiye Garanti Bankası A.Ş. ve Türkiye İş Bankası A.Ş.’ye verilmiştir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

Diğer taahhütler

Grup’un 31 Aralık 2018 itibarıyla sponsorluk, reklam ve sigorta hizmet alımı ile ilgili 6.500 ABD Doları olmak üzere toplam 34.196 TL (31 Aralık 2017: 91.193 TL) tutarında taahhüdü bulunmaktadır. Bu taahhütlerle ilgili ödemeler, sözleşmeler uyarınca 3 yıllık döneme yayılmıştır.

Grup’un 31 Aralık 2018 itibarıyla sabit kıymet alımı ile ilgili 324.899 TL, 85.565 ABD Doları, 14.758 Avro karşılığı olmak üzere toplam 864.009 TL (31 Aralık 2017: 1.124.637 TL) tutarında satın alım taahhüdü bulunmaktadır.

Türk Telekom İmtiyaz Sözleşmesi

İmtiyaz Sözleşmesi, Şirket ve BTK arasında 14 Kasım 2005 tarihinde Şirket’in özelleştirilmesi ve özelleştirmenin sonucu olarak Şirket’teki kamu hisselerinin %50’nin altına düşmesini takiben imzalanmıştır. İmtiyaz Sözleşmesi aşağıdaki konuları kapsamaktadır:

- Sözleşme kapsamındaki telekomünikasyon hizmetlerinin yürütülmesi,
- Gerekli telekomünikasyon tesislerinin kurulması ve işletilmesi, diğer işletmecilerin veya kanun uyarınca talepte bulunan diğer kişi ve kurumların kullanımına sunulması,
- Telekomünikasyon hizmetlerinin pazarlanması ve sunulması.

İmtiyaz Sözleşmesi, sözleşmenin sona ermesi veya yenilenmemesi halinde Şirket’e, sistemin işleyişini etkileyen tüm teçhizatı bütün fonksiyonları ile birlikte çalışır vaziyette ve teçhizatın kurulu bulunduğu, kendi kullanımında olan taşınmazları BTK’ya veya BTK tarafından gösterilecek bir başka kuruluşa bedelsiz olarak devredilmesi yükümlülüğünü getirmektedir.

BTK’ca, Şirket’in İmtiyaz Sözleşmesindeki yükümlülüklerini yerine getirmedeğinin ve verilen süre içerisinde durumu düzeltmediğinin veya Şirket hakkında yargı mercilerince verilmiş iflas veya konkordato kararı olduğunun tespiti halinde, Şirket’e, BTK’nın yazılı bildiriminden itibaren 90 günden az olmamak üzere yükümlülüklerini yerine getirmek üzere süre verilir. Bu süre içerisinde Şirket yukarıdaki yükümlülüklerine ait düzeltici bir programı BTK’ya sunar, BTK, programı kabul ettiği takdirde verilen programın sonunda anlaşmazlık hususları yeniden incelenir. Programın kabul edilmediği durumda BTK, Şirket’e verilen sürenin sonunda İmtiyaz Sözleşmesi’ni feshedebilir.

İmtiyaz Sözleşmesi, telekomünikasyon hizmetlerinin sağlanması ile ilgili olarak Şirket’e hizmet sunumuna ilişkin bir takım yükümlülükler getirmektedir.

İmtiyaz Sözleşmesi, İmtiyaz Sözleşmesi’nden ve telekomünikasyon şebekesinin kurulması ve işletilmesinden doğan, yürürlükteki yasalar ya da Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından yapılmış olan anlaşmalar gereği tahakkuk ettirilen tüm ödemelerin Şirket tarafından yapılmasını gerekli kılar. Bu ödemeler özellikle, frekansların kullanımı için ödenen ruhsat ve kullanım ücretlerini içerir. Ayrıca, Şirket’in elde edeceği yıllık net satışlarının %0,35’ini BTK’nın masraflarına katkı payı olarak BTK’ya ödemesi gerekmektedir.

İmtiyaz Sözleşmesi’ne göre, altyapıya ilişkin erişim talepleri teknik imkanlar dahilinde ve ayırım gözetmeden karşılanır. Buna ek olarak, Şirket’in BTK tarafından onaylanan referans erişim ve arabağlantı teklifleri yayınlaması gerekmektedir. İmtiyaz Sözleşmesi Şirket’e ayrıca, evrensel hizmet yükümlülüğü getirmektedir. Şirket, 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu’nun “Evrensel Hizmetin Gelirleri” başlıklı altıncı maddesi uyarınca, Şirket, net satış hasılatının %1’ini, izleyen yılın Nisan ayı sonuna kadar, evrensel hizmet katkı payı olarak BTK hesabına yatırır ve Kurum taktit eden ayın sonuna kadar Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı’na bildirir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

Türk Telekom İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

Bu meblağ aynı süre içerisinde Bakanlığın merkez saymanlık müdürlüğü hesabına aktarılır ve bütçeye "Evrensel Hizmet Gelirleri" adı altında gelir kaydedilir.

Şirket tarafından uygulanacak tarifeler BTK düzenlemelerinde açıkça belirtilmediği müddetçe BTK'nın onayına tabidir.

Müşteri faturalarının içeriği, ilgili yasa ve yönetmelikler çerçevesinde belirlenir. Her bir hizmet için ayrı ayrı fatura düzenlenebileceği gibi bir aboneye verilen birden fazla hizmet için tek fatura düzenlenebilir. Birden fazla hizmet için tek fatura düzenlenmesi halinde faturada hizmetlerin bedeli ayrı ayrı gösterilir. Abonelere, talep etmeleri durumunda, teknik imkanlar dahilinde ve ücret mukabilinde detaylı fatura gönderilir.

İmtiyaz Sözleşmesi'nin diğer hükümleri iletişimin gizliliğinin sağlanması ve müşteri şikâyetlerinin giderilmesi için etkin yöntemler kurulmasına ilişkindir.

TT Mobil GSM ve IMT-2000/UMTS İmtiyaz Sözleşmeleri ve IMT Yetki Belgesi

Şirket'in GSM ve IMT-2000/UMTS İmtiyaz Sözleşmeleri ve IMT Yetki Belgesi uyarınca, Şirket lisans bedellerinin ve kullanım hakkı ücretinin %6'sı oranındaki kesin teminat tutarları nakit ve/veya banka teminat mektubu ile sağlanmaktadır. Herhangi bir zamanda, Şirketin sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmedeği tespit edilirse, BTK teminatları irat olarak kaydetme hakkına sahip olacaktır.

GSM 1800 Sayısal Hücreli Mobil Telefon Sistemi Kurulması ve İşletilmesi ile İlgili Lisans Verilmesine İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi

GSM 1800 Sayısal Hücreli Mobil Telefon Sistemi Kurulması ve İşletilmesi, TT Mobil ve BTK arasında 12 Ocak 2005 tarihinde, daha önce Aycell ve Aria ile yapılan GSM 1800 imtiyaz sözleşmelerine karşılık gelmek üzere kararlaştırılmış; 20 Haziran 2008'de BTK tarafından yapılan GSM 900 İlave Frekans Bandı ihalesi sonrasında bazı değişiklikler yapılmış, 26 Ağustos 2015 tarihinde BTK tarafından yapılan IMT Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme İhalesi sonrasında sözleşme (TT Mobil İmtiyaz Sözleşmesi) yeniden düzenlenmiştir.

TT Mobil İmtiyaz Sözleşmesinin konusu, GSM 1800 standartlarında bir mobil telefon sisteminin kurulması, geliştirilmesi, işletilmesi ve sistemin sözleşme süresi sonunda BTK'ya veya BTK'nın göstereceği kuruluşa çalışır vaziyette devredilmesidir.

TT Mobil İmtiyaz Sözleşmesi ile TT Mobil'e 1800 MHz bandında 75 kanal ve 900 MHz bandında 12 kanal tahsis edilmiştir. TT Mobil İmtiyaz Sözleşmesi'nin süresi 11 Ocak 2001'den itibaren 25 yıldır.

TT Mobil, TT Mobil İmtiyaz Sözleşmesi'nin süresinin bitiminden 24 ve 6 ay önceki tarihler arasında Kurum'a, lisansın yenilenmesi için belgelerle başvurabilir. Kurum yenileme talebini o tarihteki mevzuat uyarınca değerlendirerek, işletmecinin lisansını yenileyebilir. Sözleşme uzatılmadığı takdirde lisans süresinin bitiminde kendiliğinden sonra erer. Bu durumda TT Mobil, GSM 1800 sistemine ait merkezi işletme birimleri olan Şebeke Yönetim Merkezi (Network Management Center), Gateway santralleri ve merkezi abone işleri sistemi (her türlü teknik donanımı dahil) ile sistemin işleyişi etkileyici tüm teçhizatı ve bu teçhizatın kurulu bulunduğu TT Mobil'in kullanımında olan taşınmazları Kurum'a veya Kurum'un göstereceği kuruluşlara bedelsiz olarak devredecektir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

GSM 1800 Sayısal Hücreli Mobil Telefon Sistemi Kurulması ve İşletilmesi ile İlgili Lisans Verilmesine İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

TT Mobil, işlettiği şebekeleri ve vermekte olduğu hizmetleri teknolojik gelişmelere ve varsa hizmetle ilgili uluslararası anlaşmalara uygun olarak verecek ve yenileyecektir. TT Mobil, Sözleşme kapsamındaki tesisleri sözleşme süresinin sonuna kadar, iyi ve çalışır durumda bulunduracaktır.

Lisans ücreti, TT Mobil tarafından İmtiyaz Sözleşmesinin imzalanması öncesinde ödenmiştir.

TT Mobil, 151.500 ABD Doları tutarında kesin teminat vermiştir. TT Mobil, bu teminata ilave olarak, 20 Haziran 2008'de BTK tarafından yapılan GSM 900 İlave Frekans Bandı ihalesi sonrasında ihale bedelinin %6'sına tekabül eden 760 TL miktarında kesin teminat vermiştir. TT Mobil'in sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmedikçe Kurum, teminatı irat kaydedecektir.

TT Mobil, BTK'nın onayı ve ilgili Yönetmelik'te yer alan hükümler çerçevesinde sözleşme konusu lisansını devredebilir. Ancak, Türkiye'de GSM 900 veya GSM 1800 lisansı bulunan şirketlere, bu şirketlerin ortaklarına veya bu şirketlerin veya ortaklarının doğrudan veya dolaylı bir biçimde hisse sahibi oldukları ya da başka yollarla kontrolleri altında bulundurdukları şirketlere ve iştiraklerine ve bunların tamamının yöneticileri ile birinci ve ikinci dereceden kan ve sıhri hısımlarına hangi surette olursa olsun devredemez. Böyle bir devir tespit edildiği durumda, kendilerine verilmiş olan GSM 1800 lisansı BTK tarafından iptal edilir.

Hisse devrine mer'î mevzuat hükümleri uygulanacaktır. Kontrol mekanizmasının değişmesi sonucunu doğuracak olan devralmalarda Rekabet Kurumu'nun onayı da alınacaktır.

Hazine'ye ödenecek pay

TT Mobil, süresinde ödenmeyen bedeller için abonelerine tahakkuk ettirdikleri gecikme faizi ile vasıtalı vergiler, harç ve resim gibi mali yükümlülükler ve raporlama amacıyla muhasebeleştirdikleri tahakkuk tutarları hariç olmak üzere, aylık brüt satışlarının %15'ini Hazine payı olarak ödeyecektir.

BTK masraflarına katkı payı

TT Mobil, elde edeceği yıllık net satışlarının %0,35'ini Kurum masraflarına katkı payı olarak, elde ettiği yılı takip eden yılın Nisan ayının son iş gününe kadar BTK'ya ödemektedir.

Kapsama alanı

TT Mobil, 11 Ocak 2001'den itibaren 3 yıl içinde Türkiye nüfusunun en az %50'sini ve 11 Ocak 2001'den itibaren 5 yıl içinde Türkiye nüfusunun en az %90'ını kapsama alanı içine (bina dışında 2 Watt'a kadar) alacaktır. Nüfusu 10.000'den az olan yerleşim birimleri hesaplamaya alınmaz. Bu alanlar TT Mobil'in tek başına kapsaması gereken alanlar olup sözleşmede tanımlanan roaming ile sağlanmayacaktır. BTK'nın istemi üzerine yılda en çok iki adet yerleşim yeri TT Mobil tarafından öncelikli olarak kapsama alanı içine alınacaktır.

31 Aralık 2004 tarihi itibarıyla TT Mobil kapsama alanı ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirmiştir.

Verilecek hizmetler

TT Mobil, GSM Association tarafından uygulanan GSM MoU çerçevesinde öngörülen hizmetleri, GSM lisans anlaşmasında sayılanlarla (temel GSM hizmetleri, telefon, abonelerin acil yardım çağrıları için ücretsiz hizmet gibi) sınırlı olmamak üzere verecektir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

GSM 1800 Sayısal Hücresel Mobil Telefon Sistemi Kurulması ve İşletilmesi ile İlgili Lisans Verilmesine İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

Hizmet kalitesi

TT Mobil, GSM 1800 uluslararası standartlarında ITU-T'nin (Uluslararası Telekomünikasyon Birliği – Telekomünikasyon Standartlaştırma Birimi) önerilerinde belirtilen telefon hizmeti ile ilgili kalite standartlarına uyacaktır. Kapsama alanı içindeki alanlarda lisanslı şebeke içi arama blokaj oranı %5'ten, arama başarısızlık oranı ise %2'den fazla olmayacaktır.

Tarifeler

TT Mobil, BTK düzenlemelerine aykırı olmamak koşuluyla kendi tarifelerini serbestçe belirleyebilir.

Acil durumlar

TT Mobil, acil durumlarda abone ve kullanıcıların ihtiyaçlarını giderecek gereken önlemleri alacak ve bu durumlara öncelik verecektir. Ancak, sağlık, yangın, afet ve güvenlik gibi olayların gerektirdiği hallerde kamu kurum ve kuruluşlarına öncelik tanıyacaktır. TT Mobil, acil durumlarda Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın istemi üzerine kullanılmak üzere, en az 2 adet mobil baz istasyonu bulunduracaktır.

Yatırım planları

TT Mobil Yönetmelik uyarınca, her yıl 1 Aralık gününe kadar, takip eden takvim yıllarına ilişkin yatırım planını BTK'ya sunacaktır. Bu planlar 3 yıllık olarak hazırlanacak ve dinamik talep tahminleri ile birlikte kurulacak santral, baz istasyonları ve baz kontrol istasyonlarının sayısı ve yerleri ve çalışma süresi, yatırım bedelleri hakkında bilgi içerecektir. Yatırım planının alınmasından itibaren 120 gün içinde BTK, planların Sözleşme'nin 6'ncı maddesine uygunluğunu onaylayacaktır. Sözleşmenin 6'ncı maddesindeki yükümlülüklerin karşılanmasını müteakip yatırım planları bilgilendirme amacıyla BTK'ya sunulacaktır.

Ulusal dolaşım

TT Mobil, ulusal roaming yapabilmek amacıyla, Türkiye'deki diğer lisanslı GSM şebekeleri ile sözleşme yapabilir. Roaming anlaşması ve bununla ilgili ekonomik koşullar, imzadan önce görüşü alınmak üzere BTK'ya sunulacaktır.

İşletmenin askıya alınması

BTK, savaş, genel seferberlik vb. durumlarda, kamu güvenliği ve ulusal savunma için gerekli gördüğü takdirde, sınırlı veya sınırsız bir süreyle TT Mobil'in faaliyetlerinin tamamını veya bir kısmını askıya alabilir ve doğrudan doğruya şebekeyi işletebilir. Bu durumda geçecek süre, lisans süresine eklenir ve bu dönemde elde edilen gelir TT Mobil'e ait olur.

BTK tarafından sözleşmenin feshi

BTK aşağıdaki nedenlerden dolayı lisansı iptal ve lisans sözleşmesini feshedebilir:

- i) TT Mobil hakkında yargı mercilerince verilmiş iflas veya konkordato kararı olması,
- ii) TT Mobil'in sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmediğinin ve verilen süre zarfında durumu düzeltmediğinin saptanması,
- iii) TT Mobil'in kendisine tahsis edilen frekanslar veya GSM 1800 sisteminde kullanılması için BTK'nın TT Mobil'e tahsis edeceği diğer frekanslar dışında faaliyet gösterdiğinin belirlenmesi, verilen süre içinde bu faaliyetine son vermemesi,

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

GSM 1800 Sayısal Hücreli Mobil Telefon Sistemi Kurulması ve İşletilmesi ile İlgili Lisans Verilmesine İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

BTK tarafından sözleşmenin feshi (devamı)

iv) TT Mobil'in lisans ücretini ödememesi.

Ancak yukarıdaki nedenlerden (iv) bendi hariç olmak üzere, TT Mobil'e, BTK'nın yazılı bildiriminden itibaren 90 günden az olmamak üzere yükümlülüğünü yerine getirme olanağı tanınacaktır. Bu süre zarfında, TT Mobil, sözleşmedeki yükümlülüklerine ait düzeltici bir programı BTK'ya sunar. Eğer bu program BTK tarafından kabul edilirse, verilen programın sonunda anlaşmazlık hususları yeniden incelenir. Programın kabul edilmediği durumda BTK, TT Mobil'e verilen sürenin sonunda sözleşmeyi feshedebilir. Sözleşmenin feshi halinde, TT Mobil, GSM1800 sistemini oluşturan teçhizatın tümünü bedelsiz olarak BTK'ya devredecektir.

Sigorta

TT Mobil, kurduğu ve işlettiği telekomünikasyon tesis ve hizmetleri için lisans süresi boyunca tüm risklere karşı sigorta yaptıracaktır.

IMT-2000/UMTS Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi

TT Mobil, 30 Nisan 2009 tarihinde BTK ile İmtiyaz Sözleşmesi'ni imzalayarak KDV hariç 214 milyon Avro değerindeki 3G lisansını almıştır. Lisans süresi, sözleşmenin taraflarca imzalandığı tarihten itibaren 20 yıl olup; 3G hizmetleri, 30 Temmuz 2009 tarihi itibarıyla sunulmaya başlanmıştır. 26 Ağustos 2015 tarihinde BTK tarafından yapılan IMT Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme İhalesi sonrasında sözleşme (TT Mobil İmtiyaz Sözleşmesi) yeniden düzenlenmiştir.

Sözleşmeye göre;

- TT Mobil, abone ve kullanıcıların kamu güvenlik kuruluşları ve diğer kamu kurumlarına yönelik 112 ve diğer acil durum hizmetlerine ilişkin çağrılarını ve aranan kurumlar tarafından bu çağrıların başka birime yönlendirilmesi maliyetine katlanmak suretiyle ücretsiz olarak sağlamakla yükümlüdür.
- TT Mobil, acil durumlarda Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın istemi üzerine kullanılmak üzere, en az 2 adet IMT-2000/UMTS mobil baz istasyonu bulunduracaktır.
- TT Mobil, sözleşmenin imza tarihinden itibaren ilk 5 yıl içinde, TT Mobil hisselerinin mevcut hissedarlar ve hissedarların iştirakleri dışındaki kişi ve kurumlara %10'u aşan her devrinde BTK'nın onayını alacaktır. Kontrol unsurunun el değiştirmesine yol açan her nevi hisse devri BTK onayına tabidir.
- TT Mobil, lisans ücretinin %6'sı oranındaki 12.840 Avro tutarındaki banka teminat mektubunu kesin teminat olarak vermiştir. TT Mobil'in sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmediğinin saptanması halinde BTK, teminatı irat kaydedecektir. İşletmeci, teminatın irat kaydedilmesi durumunda 30 gün içinde yeni kesin teminat verecektir. Söz konusu sürede kesin teminatın getirilmemesi durumunda sözleşme BTK tarafından feshedilebilecektir.
- TT Mobil, Yönetmelik uyarınca her yıl 1 Aralık gününe kadar, takip eden takvim yılına ilişkin yatırım planını sözleşmenin imzalanmasını müteakip sözleşme süresince BTK'ya sunacaktır. Bu plan, üç yıllık olarak hazırlanacak ve kurulacak santral, baz istasyonları ve kontrol istasyonlarının sayısını, yerlerini, kapsama alanı bilgilerini, yatırım bedellerini ve bir önceki yatırım planının gerçekleştirme oranları ile varsa sapma nedenleri vb. hususlarını içerecektir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

İMT-2000/UMTS Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

- TT Mobil, süresinde ödenmeyen bedeller için abonelerine tahakkuk ettirdiği gecikme faizi ile vasıtalı vergiler, harç ve resim gibi mali yükümlülükler ve raporlama amacıyla muhasebeleştirildiği tahakkuk tutarları hariç olmak üzere, aylık brüt satışlarının %15'ini Hazine payı olarak öder.
- TT Mobil, elde edeceği yıllık net satışlarının %0,35'ini Kurum masraflarına katkı payı olarak, elde ettiği yılı takip eden yılın Nisan ayının son iş gününe kadar BTK'ya ödemektedir.

Kapsama alanı yükümlülüğü:

TT Mobil, İmtiyaz Sözleşmesinin imzalanmasını takiben;

- 3 yıl içerisinde büyükşehir belediyeleri sınırları içinde kalan nüfusu,
- 6 yıl içinde tüm il ve ilçe belediye sınırları içinde kalan nüfusu,
- 8 yıl içinde nüfusu 5.000'in üzerinde olan tüm yerleşim alanları içinde kalan nüfusu,
- 10 yıl içinde nüfusu 1.000'in üzerinde olan tüm yerleşim alanları içinde kalan nüfusu,

kapsama alanı içine alacaktır.

Bu alanlar TT Mobil'in tek başına kapsaması gereken alanlar olup dolaşım (roaming) ile sağlanmayacaktır.

TT Mobil, kapsama alanında BTK düzenlemelerine, ETSI (Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü) standartlarına ve ITU (Uluslararası Telekomünikasyon Birliği) standart, karar ve tavsiye kararlarına uygun hizmet kalitesini sağlamakla yükümlüdür.

BTK'nın istemi üzerine yılda en fazla iki adet alan (yerleşim yeri) TT Mobil tarafından öncelikli olarak kapsama alanı içine alınacaktır.

Mücbir sebepler dışında kapsama alanı yükümlülüğünün yerine getirilmesinin geciktirilmesi halinde; ilgili Mevzuat çerçevesinde idari para cezası uygulanacaktır. Kapsama yükümlülüğünün yerine getirilmesinin iki yıldan fazla geciktirilmesi halinde sözleşme BTK tarafından feshedilebilecektir.

Elektronik haberleşme şebekesinde kullanılan donanım ve yazılımlara ilişkin yatırımlar:

TT Mobil, her yıl, yer kiralama, kule, direk, boru, konteyner, kanal, enerji nakil hatları vb. altyapı niteliğindeki tesislere yaptığı yatırımlar hariç olmak üzere elektronik haberleşme şebekesine ilişkin yatırımlarının (donanım, yazılım gibi);

- a) En az %40'ını Sözleşme'nin imzalanmasından itibaren birinci yıl en az 200, ikinci yıl en az 300, üçüncü ve sonraki yıllar için en az 500 mühendisin çalıştığı, bilgi ve iletişim teknolojileri alanında Ar-Ge projeleri geliştirmek üzere Türkiye'de kurulmuş Ar-Ge Merkezi bulunan tedarikçi şirketlerden veya Sözleşme'nin imzalanmasından itibaren birinci yıl en az 150, ikinci yıl en az 250, üçüncü ve sonraki yıllar için en az 350 mühendisin çalıştığı bu Ar-Ge merkezi ile birlikte birinci yıl en az 50, ikinci yıl en az 100, üçüncü ve sonraki yıllar için en az 150 mühendisin çalıştığı Teknik Destek Merkezi bulunan tedarikçi şirketlerden sağlayacaktır.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

İMT-2000/UMTS Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

Elektronik haberleşme şebekesinde kullanılan donanım ve yazılımlara ilişkin yatırımlar: (devamı)

Bir tedarikçi şirket, Ar-Ge ve Teknik Destek Merkezleri'ni başka bir tedarikçi şirketle birlikte kuramaz; ancak Türkiye'de yerleşik bir şirket, kurum veya kuruluşla kurabilir. Tedarikçi şirketin bu merkezlerde en az %50 (yüzde elli) ortaklığı bulunmalıdır. Türkiye'de yerleşik söz konusu şirket, kurum veya kuruluşların başka bir tedarikçi şirket ile birlikte kurdukları bilgi ve iletişim teknolojileri alanında faaliyet gösteren Ar-Ge ve Teknik Destek Merkezleri bulunmamalıdır.

Tedarikçi şirket tarafından çalıştırılacak mühendisler içerisinde mevzuat çerçevesinde kısmi zamanlı çalışacak üniversite öğretim elemanları da yer alabilir. Öğretim elemanları sayısı, yukarıda belirtilen toplam çalışan mühendis sayısının %5'inden fazla olamaz.

TT Mobil, elektronik haberleşme şebekesine ilişkin yatırımlarını tedarikçi şirketlerin yukarıda ifade edilen şartları sağlayıp sağlamadıklarını kontrol ve tespit ederek gerçekleştirmekle yükümlüdür.

b) En az %10'unu da Türkiye'de ürün veya sistem geliştirmek üzere kurulmuş olan KOBİ niteliğindeki tedarikçilerden sağlayacaktır.

TT Mobil'in şebekesinde kullanacağı tüm bağımsız yazılım ve donanım birimleri, birbirleri ile açık arayüzler ile bağlantılı olacaktır.

BTK, bu maddenin uygulanmasına yönelik, gerekli gördüğünde denetim yapabilir veya uygun gördüğü kurum veya kuruluşla denetim yaptırabilir. Denetimin masrafları TT Mobil tarafından karşılanır.

TT Mobil'in, yukarıda yer alan hükümlere aykırı olarak mal ve hizmet tedarik ettiğinin tespit edilmesi durumunda; TT Mobil'e bir önceki takvim yılındaki cirosunun %1'ine kadar para cezası uygulanır.

TT Mobil'in söz konusu yükümlülükleri yerine getirmemesi durumunda, her yıl için ayrı ayrı değerlendirilmek üzere TT Mobil'e, yer kiralama, kule, direk, boru, konteyner, kanal, enerji nakil hatları vb. altyapı niteliğindeki tesislere yaptığı yatırımlar hariç olmak üzere şebekeye ilişkin yatırımlarının (donanım, yazılım gibi) toplam tutarının %40'ı oranında ceza ayrıca tahakkuk ettirilir. Bu hüküm İmtiyaz Sözleşmesi'nin imzalanmasını takiben ilk üç yıl için geçerli olup, yıllık süreler imtiyaz sözleşmesinin imzalanması ile başlar.

Sözleşmenin BTK tarafından feshi:

BTK aşağıdaki sebeplerle sözleşmeyi feshedebilir:

- TT Mobil hakkında yargı mercilerince verilmiş iflas veya konkordato kararı olması,
- TT Mobil'in sözleşmedeki yükümlülüklerinden herhangi birini yerine getirmediğinin ve verilen süre içinde durumu düzeltmediğinin saptanması,
- TT Mobil'in kendisine tahsisli frekanslar dışında faaliyet gösterdiğinin belirlenmesi, verilen süre içerisinde bu faaliyetlerine son vermemesi
- TT Mobil'in BTK tarafından belirlenen şartlarda ulusal dolaşım yükümlülüğüne uymaması,
- TT Mobil'in daha önce imzalamış olduğu diğer imtiyaz sözleşmesinin feshedilmesi

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

IMT-2000/UMTS Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

Elektronik haberleşme şebekesinde kullanılan donanım ve yazılımlara ilişkin yatırımlar: (devamı)

Bu hallerde TT Mobil'e, BTK'nın yazılı bildiriminden itibaren 90 günden az olmamak üzere yükümlülüğünü yerine getirme olanağı tanınacaktır. TT Mobil'in, verilen süre içinde yükümlülüklerinin tamamını yerine getirmemesi durumunda sözleşme BTK tarafından feshedilecektir. Sözleşmenin herhangi bir şekilde feshi halinde lisans ücreti dahil TT Mobil tarafından herhangi bir ücret talep edilemez. Sözleşmenin BTK tarafından feshi halinde TT Mobil, sistemi oluşturan ve sistemin işleyişini etkileyen her türlü yazılımı, teçhizatı (kule, direk, boru, konteyner, kanal, enerji nakil hatları, anten vs dahil), bu teçhizatın kurulu bulunduğu TT Mobil'in kullanımında olan her türlü bilgi ve belgeyi BTK ya da BTK'nın göstereceği kuruluşa, her türlü rehin, ipotek, haciz ve benzeri hukuki takyidattan ari, bedelsiz ve bütün fonksiyonları ile çalışır durumda devredecektir.

26 Ağustos 2015 tarihinde BTK tarafından IMT Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme İhalesi gerçekleştirilmiştir.

TT Mobil 27 Ekim 2015 tarihi itibarıyla Sayısı Sınırlandırılmış Kullanım Hakkı Yetki Belgesi ile IMT hizmeti sunmak üzere yetkilendirilmiştir.

Yetki Belgesi'ne göre;

- TT Mobil, acil yardım çağrı hizmetlerini her halükarda maliyetine de katlanmak suretiyle Kurum düzenlemeleri çerçevesinde ücretsiz olarak sağlamakla ve bu konudaki Kurum düzenlemelerine uymakla yükümlüdür.
- TT Mobil, Bakanlığın istemi üzerine afet ve acil durum hallerinde IMT hizmetlerinin sunulması amacıyla kullanılmak üzere, en az 2 adet mobil baz istasyonu bulundurmakla yükümlüdür.
- TT Mobil, yetkilendirilmesinden itibaren ilk beş (5) yıl içinde, şirket hisselerinin mevcut hissedarlar ve hissedarların iştirakleri dışındaki kişi ve kurumlara %10'u aşan her devrinde Kurumun onayını alacaktır. Kontrol unsurunun el değiştirmesine yol açan her devir Kurum onayına tabidir.
- TT Mobil, kullanım hakkı ücretinin yüzde altı (%6)'sı oranındaki toplam 57,3 milyon Avro cinsinden banka teminat mektubunu kesin teminat olarak vermiştir. TT Mobil'in bu yetkilendirmesinden doğan yükümlülüklerini yerine getirmediğinin saptanması halinde, Kurum teminatı irat kaydedecektir. İşletmeci teminatın irat kaydedilmesi durumunda otuz (30) gün içinde yeni kesin teminat verecektir. Söz konusu sürede kesin teminatın getirilmemesi durumunda yetkilendirme BTK tarafından iptal edilebilecektir.
- TT Mobil, süresinde ödenmeyen bedeller için abonelerine tahakkuk ettirdiği gecikme faizi ile vasıtalı vergiler, harç ve resim gibi malî yükümlülükler ve raporlama amacıyla muhasebeleştirdiği tahakkuk tutarları hariç olmak üzere, aylık brüt satışlarının %15 (yüzdeonbeş)'ini hazine payı olarak öder.
- TT Mobil, Kurum tarafından ilgili mevzuata göre belirlenen oranda ve usule göre idari ücreti Kuruma öder.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

IMT-2000/UMTS Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

Kapsama alanı yükümlülüğü

TT Mobil, Yetki Belgesi'nin verilmesini takiben,

- 8 yıl içerisinde ve sonrasında Türkiye nüfusunun en az % 95'ini
- 8 yıl içerisinde ve sonrasında tüm il ve ilçelerin her birinde nüfusun en az % 90'ını
- 3 yıl içerisinde otoyollar, hızlı ve yüksek hızlı tren hatları ve 1 (bir) kilometre uzunluğun üzerindeki tüm tünellerin en az %99'unu
- 6 yıl içerisinde bölünmüş karayollarının en az %95'ini
- 10 yıl içerisinde konvansiyonel tren hatlarının en az %90'ını

kapsama alanı içine alacaktır. Ayrıca TT Mobil; yetkilendirmeyi müteakip ayrıca; birinci yılın sonundan itibaren ilave otoyol, hızlı ve yüksek hızlı tren hatları ve 1 (bir) kilometre uzunluğun üzerindeki tünellerin hizmete açılmasını müteakip iki (2) yıl içerisinde en az %99'unu, dördüncü yılın sonundan itibaren ilave bölünmüş karayollarının, hizmete açılmasını müteakip iki (2) yıl içerisinde en az %95'ini ve sekizinci yılın sonundan itibaren ilave konvansiyonel tren hatlarının, hizmete açılmasını müteakip iki (2) yıl içerisinde en az %90'ını kapsama alanı içine alacaktır.

TT Mobil'in IMT-2000/UMTS İmtiyaz Sözleşmesi uyarınca kapsadığı alanlar, hizmet kalitesi maddesindeki kriterleri sağladığı takdirde bu yetkilendirme kapsamında da kapsanmış kabul edilir. Ayrıca TT Mobil'in IMT hizmetleri sunmak üzere bu yetkilendirme kapsamında kapsadığı alanlar da, IMT-2000/UMTS hizmetlerine ilişkin kapsama yükümlülüğünün tespitinde kapsanmış olarak kabul edilir.

Kapsama alanı yükümlülüğü, TT Mobil'in tek başına sağlaması gereken bir yükümlülük olup, ulusal dolaşım (roaming) ile sağlanmayacaktır. Bununla birlikte TT Mobil kapsama yükümlülüğü bulunan alanlarda telsiz erişim şebekesi paylaşımı yapabilecektir.

BTK'nın istemi ve bu alanlar için belirleyeceği hizmet kalitesi standartları çerçevesinde, yılda en fazla iki adet yerleşim yeri TT Mobil tarafından öncelikli olarak kapsama alanı içine alınacaktır.

Mücbir sebepler dışında kapsama alanı yükümlülüğünün yerine getirilmesinin geciktirilmesi halinde; İlgili Mevzuat çerçevesinde idari para cezası uygulanır. Kapsama yükümlülüğünün yerine getirilmesinin iki (2) yıldan fazla geciktirilmesi halinde ise yetkilendirme BTK tarafından iptal edilebilecektir.

Hizmet kalitesi yükümlülüğü

TT Mobil, kapsama yükümlülüğü bulunan alanlarda kullanıcı başına %95 olasılıkla asgari 2 Mbit/sn veri indirme hızını sağlayacaktır. Bu yükümlülüğün denetimine ilişkin hususlar BTK tarafından belirlenir.

Bu veri iletim hızları asgari değerler olup, Kurum ETSI standartları, ITU standart, karar ve tavsiye kararları, ülkemizin kalkınma planındaki hedefleri, teknolojik gelişmeler ve kullanıcı ihtiyaçları gibi hususları dikkate alarak TT Mobil'in sağlaması gereken hizmet kalitesi yükümlülüklerini düzenler.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

IMT-2000/UMTS Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

Telsiz erişim şebekesinin paylaşımı;

İlgili mevzuat hükümlerine aykırı olmamak şartıyla TT Mobil, IMT hizmetlerinin verilmesi için kurulacak olan telsiz erişim şebekesini IMT hizmetleri sunmak üzere yetkilendirilmiş diğer işletmeciler ile birlikte kurup kullanabilecek, ayrıca telsiz erişim şebekesi içerisindeki bağlantıları gerçekleştirebilmek için gerekli iletim hatlarını bu konuda yetkilendirilmiş işletmecilerden kiralayabilecektir.

Bu hak, TT Mobil'in yetkilendirme kapsamındaki yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz ve söz konusu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi için dayanak teşkil etmez. TT Mobil, paylaşımdan kaynaklanan sorunlar sebebiyle yetkilendirme kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmekten kaçınmaz. TT Mobil, paylaşım yapması halinde yetkilendirmesi kapsamında verdiği hizmetin kesintiye uğramaması için gerekli tüm tedbirleri almakla yükümlüdür.

TT Mobil, yetkilendirmeyi müteakip nüfusu 10.000 (onbin)'in altında olan tüm yerleşim yerlerinde;

- Bu yetkilendirme kapsamında yeni kuracağı anten tesislerini (bina içi anten tesisleri hariç olmak üzere) diğer işletmeciler ile aktif telsiz erişim şebekesi paylaşımına imkan verecek şekilde kurmakla ve paylaşmakla,
- Bu yetkilendirme kapsamında yeni kuracağı anten tesisleri için, yetkilendirmeyi müteakip söz konusu yerleşim yerlerinde diğer işletmeciler tarafından yeni kurulan anten tesisi bulunması halinde bu anten tesisini aktif telsiz erişim şebekesi paylaşımı yaparak kullanmakla,

yükümlüdür. Bu yetkilendirmeyi müteakip IMT-2000/UMTS İmtiyaz Sözleşmeleri kapsamında yeni kurulan anten tesisleri de bu fıkrada getirilen yükümlülük kapsamındadır.

TT Mobil, yetkilendirmeyi müteakip otoyollar, hızlı ve yüksek hızlı tren hatları, bölünmüş karayolları, tüneller ile konvansiyonel tren hatları kapsamı için bu yetkilendirme kapsamında yeni kuracağı anten tesislerinde aktif telsiz erişim şebekesi paylaşımı yapmakla yükümlüdür. Bu yetkilendirmeyi müteakip IMT-2000/UMTS İmtiyaz Sözleşmeleri kapsamında yeni kurulan anten tesisleri de söz konusu yükümlülük kapsamındadır.

Şebekede ve haberleşme hizmetlerinde kullanılan donanım ve yazılımlara ilişkin yatırımlar

TT Mobil her yıl yer kiralama, kule, direk, boru, konteyner, kanal, enerji nakil hatları ve benzeri altyapı niteliğindeki tesislere yaptıkları yatırımlar hariç olmak üzere, şebekeye ve haberleşme hizmetlerine ilişkin yatırımlarının (donanım, yazılım gibi);

En az %40'ını, yetkilendirmeyi müteakip;

İki (2) yıl içinde en az 500 mühendis ve 100 araştırmacının çalıştığı bilgi ve iletişim teknolojileri alanında Ar-Ge projeleri geliştirmek üzere Türkiye'de kurulmuş Ar-Ge Merkezi bulunan, dört (4) yıl içerisinde 500 mühendis ve 250 araştırmacının çalıştığı Ar-Ge Merkezi bulunan tedarikçi şirketlerden sağlamakla veya,

İki (2) yıl içinde en az 350 mühendis ve 100 araştırmacının çalıştığı bilgi ve iletişim teknolojileri alanında Ar-Ge projeleri geliştirmek üzere Türkiye'de kurulmuş Ar-Ge Merkezi ile birlikte ayrıca iki (2) yıl içinde en az 150 mühendisin çalıştığı Teknik Destek Merkezi bulunan, dört (4) yıl içerisinde 350 mühendis ve 250 araştırmacının çalıştığı Ar-Ge Merkezi ile birlikte ayrıca dört (4) yıl içinde en az 150 mühendisin çalıştığı Teknik Destek Merkezi bulunan tedarikçi şirketlerden sağlamakla yükümlüdür.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

İMT-2000/UMTS Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

Şebekede ve haberleşme hizmetlerinde kullanılan donanım ve yazılımlara ilişkin yatırımlar (Devamı)

En az %10'unu da Türkiye'de ürün veya sistem geliştirmek üzere kurulmuş olan KOBİ niteliğindeki tedarikçiler tarafından Türkiye'de üretilen ürünlerden sağlamakla yükümlüdür.

TT Mobil'in kendi bünyesinde ayrı bir birim şeklinde örgütlediği veya bütün hisselerine sahip olmak kaydıyla bilgi ve iletişim teknolojileri alanında Ar-Ge projeleri geliştirmek üzere ayrı bir şirket olarak kurduğu Ar-Ge merkezinde araştırmacı statüsünde çalışan personelin; yetkilendirmeyi müteakip iki yıl içerisinde en fazla 60'ı ve dört yıl içerisinde en fazla 150'si de bu fıkranın (a) bendinde yer alan araştırmacı sayılarına ilişkin yükümlülük kapsamında dikkate alınır.

Tedarikçi şirket ve/veya TT Mobil tarafından Ar-Ge merkezlerinde çalıştırılacak araştırmacılar içerisinde mevzuat çerçevesinde Ar-Ge merkezinde kısmi zamanlı çalışan veya üniversitede bulunup tedarikçi şirketin ve/veya TT Mobil'in talep ettiği konularda akademik çalışmalar yürüten üniversite öğretim elemanları da yer alabilir. Öğretim elemanları sayısı, bu fıkranın (a) bendinde belirtilen toplam çalışan araştırmacı sayısının %10'undan fazla olamaz.

Bir tedarikçi şirket, Ar-Ge ve teknik destek merkezlerini diğer tedarikçi şirketler hariç olmak üzere bilgi ve iletişim teknolojileri alanında faaliyet gösteren ve diğer tedarikçi şirketlerle birlikte kurduğu Ar-Ge ve teknik destek merkezleri bulunmayan, Türkiye'de yerleşik bir şirket, kurum veya kuruluşla beraber kurabilir. Tedarikçi şirketlerin söz konusu merkezlerde en az %50 ortaklığı bulunmalıdır.

TT Mobil'in şebekesinde kullanacağı tüm bağımsız yazılım ve donanım birimleri, birbirleri ile açık arayüzler ile bağlantılı olacaktır. TT Mobil şebekeye ilişkin yatırımlarını (donanım, yazılım gibi), tedarikçi şirketlerin ve KOBİ'lerin yukarıda ifade edilen şartları sağlayıp sağlamadıklarını kontrol ve tespit ederek gerçekleştirmekle yükümlüdür.

TT Mobil, her yıl yer kiralama, kule, direk, boru, konteyner, kanal, enerji nakil hatları ve benzeri altyapı niteliğindeki tesislere yaptıkları yatırımlar hariç olmak üzere, şebekeye ilişkin yatırımlarının (baz istasyonu, anahtarlar, yönlendirici gibi ürünlerle sınırlı olmaksızın şebekeye ve haberleşme hizmetlerine ilişkin donanım ve yazılım ürünleri); yetkilendirilmesini müteakip birinci yıl içinde en az %30, ikinci yıl içinde en az % 40, üçüncü ve devam eden yıllar içinde en az % 45'ini 4734 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat kapsamında yerli malı olduğu belirlenen ürünlerden sağlamakla yükümlüdür. Tedarikçi şirketlerin ve KOBİ'lerin TT Mobil'e sağladığı ürünlerin yerli malı olduğu belirlenen kısımları da bu yükümlülük kapsamında dikkate alınır. Bununla birlikte; yerli malı olduğu belirlenen ürünlerin piyasada bulunma durumu, üreticilerin arz kapasitesi ve diğer koşullar nedeniyle bu fıkra da yer alan yükümlülüklerini yerine getiremeyeceğini öngören TT Mobil, gerekçeleri ile birlikte yükümlülük dönemi bitmeden en az altı (6) ay öncesinden Kuruma başvurur. Kurum gerekli görürse söz konusu yükümlülüğü anılan dönem itibarıyla azaltabilir veya kaldırabilir.

Ayrıca bir önceki paragraftaki yükümlülüklerle ilaveten Avea; söz konusu fıkra da belirtilen şebekeye ve haberleşme hizmetlerine ilişkin yatırımlarının dörder yıllık süreler için ölçülmek üzere, yetkilendirmeyi müteakip ilk dört yılda ortalama en az % 30'unu, ikinci dört yılda ortalama en az %40'ını ve üçüncü dört yılda ortalama en az %45'ini 4734 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat kapsamında yerli malı olduğu belirlenen ürünlerden olacak şekilde sağlamakla yükümlüdür. Tedarikçi şirketlerin ve KOBİ'lerin TT Mobil'e sağladığı ürünlerin yerli malı olduğu belirlenen kısımları da bu yükümlülük kapsamında dikkate alınır.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

IMT-2000/UMTS Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

Şebekede ve haberleşme hizmetlerinde kullanılan donanım ve yazılımlara ilişkin yatırımlar (Devamı)

Bununla birlikte, yerli malı olduğu belirlenen ürünlerin piyasada bulunma durumu, üreticilerin arz kapasitesi ve diğer koşullar nedeniyle bu fıkrada yer alan yükümlülüklerini yerine getiremeyeceğini öngören TT Mobil, gerekçeleri ile birlikte yükümlülük dönemi bitmeden en az altı (6) ay öncesinden Kuruma başvurur. Kurum söz konusu yükümlülüğü, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının görüşünü almak kaydıyla, anılan dönem itibarıyla azaltabilir veya kaldırabilir. Bu paragrafta ifade edilen yükümlülük ile bir önceki paragraftaki yükümlülükler birbirinden ayrı olarak değerlendirilir.

Bu madde kapsamındaki yükümlülüklerin karşılanıp karşılanmadığı, TT Mobil'in IMT-2000/UMTS İmtiyaz Sözleşmesinin şebekede kullanılan donanım ve yazılımlara ilişkin yatırımlara dair maddesi kapsamındaki yükümlülükleri ile birlikte değerlendirilir.

Yetkilendirmenin iptali:

BTK, aşağıdaki sebeplerle yetkilendirmeyi iptal edebilir.

- TT Mobil hakkında yargı mercilerince verilmiş iflas veya konkordato kararı olması,
- TT Mobil'in bu yetkilendirme kapsamındaki yükümlülüklerinden herhangi birini yerine getirmediğinin ve verilen süre içinde durumu düzeltmediğinin saptanması,
- TT Mobil'in kendisine tahsisli ya da kullanımına izin verilen frekanslar dışında faaliyet gösterdiğinin belirlenmesi, verilen süre içerisinde bu faaliyetine son vermemesi,
- TT Mobil'in, daha önce imzalamış olduğu imtiyaz sözleşmelerinden birinin feshedilmesi,
- TT Mobil'in, haberleşmenin gizliliği, milli güvenlik ve kamu düzenine ilişkin madde kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmemesi.

Bu hallerde, TT Mobil'e, BTK'nın yazılı bildiriminden itibaren doksan (90) günden az olmamak üzere yükümlülüğünü yerine getirme olanağı tanınır. TT Mobil'in, verilen süre içerisinde yükümlülüklerinin tamamını yerine getirmemesi durumunda yetkilendirmesi BTK tarafından iptal edilecektir. Bu yetkilendirmenin herhangi bir şekilde iptali halinde, kullanım hakkı ücreti dâhil TT Mobil tarafından herhangi bir ücret talep edilemez.

Yetkilendirmenin herhangi bir nedenle iptali veya sona ermesi durumunda TT Mobil, sistemi oluşturan ve sistemin işleyişini etkileyen her türlü yazılımı, teçhizatı (kule, direk, boru, konteyner, kanal, enerji nakil hatları, anten vs. dâhil), bu teçhizatın kurulu bulunduğu TT Mobil'in kullanımında olan taşınmazları ve bunlarla ilgili her türlü bilgi ve belgeyi BTK veya BTK'nın göstereceği kuruluşa, her türlü rehin, ipotek, haciz ve benzeri hukuki takyidattan arı, bedelsiz ve bütün fonksiyonları ile çalışır durumda devredecektir.

Türk Telekom ile ilgili kanuni takibatlar

Belediyeler ile olan ihtilaflar

Belediyeler tarafından, çeşitli dönemlere ait altyapı yatırım fonu ve belediye payı bedeli olarak belirlenen tutarın ödenmesi talebi ile Şirket aleyhine açılan davalar ile ilgili 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla anapara ve faizi ile ilgili olarak toplam 51.059 TL (31 Aralık 2017: 50.258 TL) karşılık ayrılmıştır.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

Grup'un BTK ile arasında olan ihtilaflar

Şirket'in BTK'ya karşı açmış olduğu çeşitli davalar bulunmaktadır. Bu davalar genel olarak sektörel ve tarife düzenlemeleri ve sektördeki diğer operatörlere ilişkin açıklanan düzenlemelere ilişkindir. Sektörel ihtilaflar genellikle BTK'nın arabağlantı, telekomünikasyon hizmetleri ve altyapı ile ilgili aldığı karar ve hükümlere itiraz suretiyle oluşmaktadır. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla BTK cezaları ve BTK kararları gereği müşteriye yapılması gereken iadeler için 37.359 TL karşılık ayrılmıştır (31 Aralık 2017: 23.131 TL).

TT Mobil Hazine Payı incelemesi

7061 sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 05.12.2017 tarih ve 30261 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Anılan Kanun kapsamında, 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununa geçici madde eklenerek, ihtilaflı veya inceleme aşamasında bulunan hazine payı, evrensel hizmet katkı payı, kurum masraflarına katkı payı, idari ücret, telsiz ücretleri, cezai şart ve bunların ferilerine yönelik konularda yapılandırma hükümlerine yer verilmiştir. Söz konusu geçici madde kapsamında, Şirket, incelenmiş ve davalara konu olan hazine payı, evrensel hizmet katkı payı, kurum masraflarına katkı payı, idari ücret, telsiz ücretleri, cezai şart ve bunların ferilerine yönelik konularda yapılandırma hükümlerinden faydalanılmasına karar vermiştir.

Şirket, 24 Ocak 2018 tarihinde yapılandırma başvurularını yapmış ve konuya ilişkin tüm ihtilafları feragat/kabul ederek sonlandırmıştır.

Yapılandırma hükümleri kapsamında hesaplanan tutar, anapara için 210.463 TL, Yİ-ÜFE faiz için 101.718 TL olmak üzere toplam 312.181 TL'dir. Ödeme ilk taksiti 2018 yılının Ocak ayından başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde altı eşit taksitte (vade farkı eklenerek) yapılmıştır. Son taksit 30 Kasım 2018 tarihinde ödenmiştir.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı idari para cezası

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Müfettişleri tarafından TT Mobil üzerinden kullanıcılara sunulan katma değerli hizmetler üzerinde gerçekleştirilen denetim neticesinde mesafeli satış kurallarına uyulmadığı gerekçesiyle İstanbul Valiliği Ticaret İl Müdürlüğü tarafından TT Mobil aleyhine 138.173 TL tutarında idari para cezası uygulandığına dair bildirim tebliğ edilmiştir. Söz konusu ceza tertibi üzerine; idari para cezasına yönelik uzlaşma için T.C. Ticaret Bakanlığı'na başvuruda bulunulmuş, sonrasında da idari işlemin geri alınması başvurusu yapılmıştır. İdari işlemin geri alınması başvurumuz reddedilmiş olup uzlaşma sürecinde TT Mobil tarafından uzlaşma kabul edilmemiştir. Talep edilen tutarlar için yürütmeyi durdurma talepli iptal davası açılmıştır.

Yönetimin görüşüne göre, yükümlülüğün yerine getirilmesi için, önemli ölçüde ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkma ihtimalinin muhtemel olmaması nedeni ile 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla hazırlanan konsolide finansal tablolarda herhangi bir karşılık ayrılmamıştır.

Diğer konular

Grup avukatlarının olumsuz bir karar çıkmasını muhtemel gördükleri diğer davalar için konsolide finansal tablolarda 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 56.946 TL tutarında (31 Aralık 2017: 47.668 TL) karşılık ayrılmıştır. Kalan diğer davalar için Grup avukatları, iddiaların gerekçelerinin olmadığını veya davalara itiraz edilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Dolayısıyla, bu tip davalarla ilgili olarak konsolide finansal tablolarda herhangi bir karşılık ayrılmamıştır.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

25. NAKİT AKIŞ TABLOSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

Diğer açıklamalar

Finansman faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları ile yükümlülüklerdeki hareketlerin mutabakatı

	31 Aralık 2017	Nakit hareketler	Nakit olmayan hareketler			31 Aralık 2018
			Girişler	Kur farkı değişimi	Diğer nakit olmayan hareketler	
Finansal yükümlülükler	16.489.139	(3.454.010)	1.040.703	6.134.272	(291.280)	19.918.824
Kiralama yükümlülükleri (Dipnot 7)	2.599	(826)	--	821	--	2.594
Türev yükümlülükler (Dipnot 15)	309.441	(1.572)	--	--	425.069	732.938
Finansman faaliyetlerinden kaynaklanan toplam yükümlülükler	16.801.179	(3.456.408)	1.040.703	6.135.093	133.789	20.654.356

Konsolide nakit akış tablosunda işletme faaliyetlerinden sağlanan net nakit içinde gösterilen “Diğer nakit girişleri/(çıkışları)” satırı bloke nakit tutarlarındaki değişimi göstermektedir. Bloke nakit tutarları Dipnot 4’da gösterilmiştir. Finansman faaliyetlerinden sağlanan nakit içinde gösterilen “Diğer nakit çıkışları” satırı diğer finansman ödemeleri tutarlarındaki değişimi göstermektedir. Dönem net karı mutabakatının altında gösterilen “Nakit dışı kalemlere ilişkin diğer düzeltmeler” satırı TFRS Yorum 12 tutarlarındaki değişimi göstermektedir.

661.273 TL tutarındaki aktifleştirilmiş abone edinim ve tutma maliyetleri, konsolide nakit akış tablosunda “maddi ve maddi olmayan duran varlık alımından kaynaklanan nakit çıkışları” içerisinde gösterilmiştir.

26. BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Türk Telekom Yönetim Kurulu, Sermaye Piyasası Kanunu'nun 31. maddesinin 3. fıkrası ve Türk Telekom Esas Sözleşmesinin 7. Maddesi gereğince yetkisini kullanarak; Sermaye Piyasası Kurulu mevzuatı başta olmak üzere ilgili mevzuata uygun olarak gerekli prosedürlerin yerine getirilmesi ve tamamlanması kaydıyla, tahvil ve/veya sukuk yapısında, toplam tutarı azami 500 Milyon ABD Doları eşdeğerine kadar (500 Milyon ABD Doları tutar eşdeğeri de dâhil olmak üzere), yabancı para ve/veya Türk Lirası cinsinden bir veya birden fazla yurt dışı sermaye piyasası borçlanma aracı ihracının Sermaye Piyasası Kurulu'nun bu konuda vereceği karar tarihinden itibaren bir yıl içinde halka arz edilmeksizin yurt dışında gerçekleştirilmesini kararlaştırmıştır. Bu karar kapsamında Sermaye Piyasası Kurulu'na gerekli izin başvurusu 7 Ocak itibarıyla yapılmıştır.

25 Ocak 2019 Tarihli Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nda Ana Sözleşmenin 8. Maddesinde yapılan değişiklik ile A, B ve C Grubu Hissedarlar tarafından aday gösterilecek Yönetim Kurulu üye ve bağımsız üye sayıları yeniden düzenlenmiştir. Buna göre;

Yönetim Kurulu, Hissedarlar tarafından aşağıdaki şekilde aday gösterilecek dokuz (9) üyeden oluşur.

(a) A Grubu Hisse sahibi Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere beş (5) kişiyi aday gösterme hakkına sahiptir;

(b) Hazine ve Türkiye Varlık Fonu, B Grubu Hisse sahibi sıfatıyla;

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

26. BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR (DEVAMI)

- Şirket sermayesinin %30 veya daha fazlasını elinde tuttuğu müddetçe Bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere Sermaye Piyasası düzenlemelerinde tanımlanan bağımsızlık niteliklerini taşıyan üç (3) kişiyi aday gösterme hakkına sahip olacaktır; veya

- Şirket sermayesinin %15 veya daha fazlasına sahip olması halinde (fakat %30’dan daha az) Bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere Sermaye Piyasası düzenlemelerinde tanımlanan bağımsızlık niteliklerini taşıyan iki (2) kişiyi aday gösterme hakkına sahip olacaktır. ;

- Yukarıdaki bentlerde belirtilen Şirket sermayesinin %30’unun ve %15’inin hesaplanmasında, Hazine’nin ve Türkiye Varlık Fonu’nun B Grubu Hisselerden ve D Grubu Hisselerden elinde tuttuğu hisse miktarları birlikte hesaba katılacaktır.

(c) Hazine ve Türkiye Varlık Fonu Şirket sermayesinin %15 veya daha fazlasını elinde tuttuğu müddetçe (fakat %30’dan daha az), A Grubu Hisse sahibi Sermaye Piyasası düzenlemelerinde tanımlanan bağımsızlık niteliklerini taşıyan bir (1) kişiyi bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi olarak ve beş (5) kişiyi Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere aday gösterme hakkına sahip olacaktır.

(d) Hazine C Grubu İmtiyazlı Hisse’yi elinde tuttuğu müddetçe Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere ayrıca C Grubu İmtiyazlı Hisse için bir (1) aday gösterme hakkına sahip olacaktır.

27. HASILAT

	1 Ocak 2018 - 31 Aralık 2018	1 Ocak 2017 - 31 Aralık 2017
Mobil	7.534.284	6.638.683
Geniş bant	5.532.700	4.899.033
Sabit ses	2.603.183	2.603.435
Kurumsal data	1.690.211	1.492.416
Uluslararası gelirler	926.220	639.019
TFRS yorum 12 gelirleri	771.141	704.315
Tv	305.669	228.135
Diğer	1.067.492	934.518
	20.430.900	18.139.554

28. FAALİYET GİDERLERİ

	1 Ocak 2018 - 31 Aralık 2018	1 Ocak 2017 - 31 Aralık 2017
Satışların maliyeti (-)	(11.249.445)	(10.029.082)
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri (-)	(2.409.985)	(2.404.461)
Genel yönetim giderleri (-)	(1.784.341)	(1.706.962)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	(147.779)	(124.737)
	(15.591.550)	(14.265.242)

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

29. NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

	1 Ocak 2018 - 31 Aralık 2018	1 Ocak 2017 - 31 Aralık 2017
Personel giderleri	(3.018.853)	(2.861.189)
Vergiler	(2.004.943)	(1.635.517)
Yurtiçi bağlantı giderleri	(1.270.446)	(1.202.488)
Tamir ve bakım giderleri	(836.017)	(721.877)
TFRS Yorum 12 kapsamında giderleşen sabit kıymet alımları ve yatırım karşılık gideri	(682.426)	(623.288)
İlan ve reklam giderleri	(637.419)	(597.423)
Yurtdışı bağlantı giderleri	(636.511)	(425.480)
Elektrik, su ve gaz giderleri	(578.716)	(407.888)
Kira giderleri	(562.822)	(500.661)
Teknoloji şirketi satış maliyeti ve ekipman satış maliyeti	(502.519)	(468.631)
Diğer giderler	(1.125.684)	(1.801.568)
Toplam faaliyet giderleri (amortisman ve itfa payları hariç)	(11.856.356)	(11.246.010)
Amortisman gideri, itfa payları	(3.717.763)	(2.906.444)
Değer düşüklüğü karşılığı giderleri	(17.431)	(112.788)
Giderler toplamı	(15.591.550)	(14.265.242)

30. ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER / (GİDERLER)

	1 Ocak 2018 - 31 Aralık 2018	1 Ocak 2017 - 31 Aralık 2017
Faiz ve reeskont gelirleri	140.221	127.972
Kira gelirleri	35.616	26.743
Tazminat gelirleri	21.649	31.048
Kur farkı gelirleri	3.318	44.869
Diğer	30.565	60.491
Diğer faaliyetlerden gelirler	231.369	291.123
Kur farkı giderleri	(298.763)	(135.723)
Dava, tazminat ve ceza giderleri	(92.345)	(248.852)
Kıdem tazminat karşılığı faiz maliyeti (Dipnot 21)	(64.738)	(57.084)
Faiz ve reeskont giderleri	(34.399)	(72.195)
Diğer	(2.229)	(27.116)
Diğer faaliyetlerden giderler (-)	(492.474)	(540.970)

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

31. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER / (GİDERLER)

	1 Ocak 2018 - 31 Aralık 2018	1 Ocak 2017 - 31 Aralık 2017
Hurda satış karları	105.503	112.307
Sabit kıymet satış karları	24.785	18.091
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	130.288	130.398
Sabit kıymet satış zararları	(12.960)	(5.610)
Yatırım faaliyetlerinden giderler (-)	(12.960)	(5.610)

32. FİNANSAL GELİRLER / (GİDERLER)

	1 Ocak 2018 - 31 Aralık 2018	1 Ocak 2017 - 31 Aralık 2017
Vadeli piyasa işlem karları	444.713	420.785
Mevduat faiz geliri ve gecikme faizi geliri	270.547	181.787
Kur farkı gelirleri	575.308	119.389
İhraç edilmiş tahvil, bono ve senetlerin gerçeğe uygun değer değişim karı	131.538	-
Diğer	393	346
Finansal gelirler	1.422.499	722.307
Kur farkı zararları	(5.821.839)	(1.510.419)
Faiz giderleri	(1.050.389)	(563.762)
Vadeli piyasa işlem zararları	(884.451)	(393.165)
Diğer	(115.640)	(57.772)
Finansal giderler	(7.872.319)	(2.525.118)
Finansal giderler,net	(6.449.820)	(1.802.811)

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

33. VERGİLER

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Ödenecek kurumlar vergisi:		
Kurumlar vergisi karşılığı	22.725	651.405
Peşin ödenmiş vergi ve fonlar (-)	(16.260)	(627.061)
Ödenecek vergiler	6.465	24.344

	1 Ocak 2018 - 31 Aralık 2018	1 Ocak 2017 - 31 Aralık 2017
Vergi gideri:		
Kurumlar vergisi gideri		
Cari kurumlar vergisi gideri	(22.725)	(671.216)
Önceki dönem vergileri ile ilgili olarak yapılan düzeltmeler	2.245	(25.576)
Ertelenmiş vergi geliri (Dipnot 11)		
Ertelenmiş vergi geliri	651.500	353.997
	631.020	(342.795)

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla sona eren yıla ait konsolide finansal tablolarda 365.034 TL (31 Aralık 2017: 19.810 TL gelir) tutarında ertelenmiş vergi gideri diğer kapsamlı gelir altında muhasebeleştirilmiştir.

Şirket ve Türkiye’de yerleşik bağlı ortaklıkları, Türkiye’de yürürlükte bulunan vergi mevzuatı ve uygulamalarına tabidir. Kurumlar vergisi, ilgili olduğu hesap döneminin sonunu takip eden dördüncü ayın yirmi beşinci günü akşamına kadar beyan edilmekte ve ilgili ayın sonuna kadar tek taksitte ödenmektedir.

Türkiye’de, kurumlar vergisi oranı 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla %22’dir (2017: %20). Ancak, 5 Aralık 2017 tarihli ve 30261 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7061 sayılı “Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”un 91inci maddesi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu’na eklenen geçici 10’uncu madde uyarınca kurumların 2018, 2019 ve 2020 vergilendirme dönemlerine ait kazançları üzerinden ödenmesi gereken kurumlar vergisinin %22 oranıyla hesaplanması ve sonrasında tekrardan %20 oranı ile vergilendirilmeye devam edilmesi öngörülmektedir. Bu süre zarfında Bakanlar Kurulu’na %22 oranını %20 oranına kadar indirme yetkisi verilmiştir.

31 Aralık 2018 tarihinde sona eren dönem itibarıyla, vergi mevzuatı uyarınca üçer aylık dönemler itibarıyla oluşan kazançlar üzerinden %22 (2017: %20) oranında geçici vergi hesaplanarak ödenmekte ve bu şekilde ödenen tutarlar yıllık kazanç üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilmektedir. Yapılan kanun değişikliği ile 2018, 2019 ve 2020 yılları için bu oran %22 olarak belirlenmiştir.

Türkiye’de vergi mevzuatı, Şirket ve bağlı ortaklıklarının konsolide vergi beyannamesi doldurmasına izin vermemektedir. Bu yüzden mali tablolara yansıtılan vergi karşılığı, şirket bazında ayrı ayrı hesaplanmıştır.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

33. VERGİLER (DEVAMI)

Kurumlar Vergisi Kanunu’na göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönemin kurumlar vergisi matrahından indirilebilir. Beyanlar ve ilgili muhasebe kayıtları vergi dairesince beş yıl içerisinde incelenebilmekte ve vergi hesapları revize edilebilmektedir.

Türkiye’de mukim anonim şirketlerden, kurumlar vergisi ve gelir vergisinden sorumlu olmayanlar ve muaf tutulanlar haricindekilere yapılanlarla Türkiye’de mukim olan ve olmayan gerçek kişilere ve Türkiye’de mukim olmayan tüzel kişilere yapılan temettü ödemeleri %15 gelir vergisine tabidir.

Türkiye’de mukim anonim şirketlerden yine Türkiye’de mukim anonim şirketlere yapılan temettü ödemeleri gelir vergisine tabi değildir. Ayrıca karın dağıtılmaması veya sermayeye eklenmesi durumunda gelir vergisi hesaplanmamaktadır.

Kurumların tam mükellefiyete tabi bir başka kurumun sermayesine iştiraktan elde ettikleri temettü kazançları (yatırım fonlarının katılma belgeleri ile yatırım ortaklıkları hisse senetlerinden elde edilen kar payları hariç) kurumlar vergisinden istisnadır. Ayrıca, kurumların en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan iştirak hisseleri ile aynı süreyle sahip oldukları gayrimenkullerinin (taşınmazlarının), kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan haklarının satışından doğan kazançların %75’lik kısmı 31 Aralık 2018 itibarıyla kurumlar vergisinden istisnadır. Bununla birlikte, 7061 sayılı kanunla yapılan değişiklikle bu oran taşınmazlar açısından %75’ten %50’ye indirilmiş ve 2018 yılından itibaren hazırlanacak vergi beyannamelerinde bu oran taşınmazlar için %50 olarak kullanılacaktır.

İstisnadan yararlanmak için söz konusu kazancın pasifte bir fon hesabında tutulması ve 5 yıl süre ile işletmeden çekilmemesi gerekmektedir. Satış bedelinin satışın yapıldığı yılı izleyen ikinci takvim yılı sonuna kadar tahsil edilmesi gerekir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

33. VERGİLER (DEVAMI)

Vergi gideri ile vergi öncesi karın vergi oranı ile çarpılması sonucu çıkan vergi giderinin mutabakatı aşağıda belirtilmiştir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Vergi öncesi kar / (zarar)	(2.022.281)	1.478.327
Hesaplanan vergi (gideri) / geliri (22%)	444.902	(295.665)
Vergi etkisi:		
- Kanunen kabul edilmeyen giderlerin etkisi	(42.663)	(36.023)
- Bağlı ortaklıkların vergi oranı farklarının etkisi	2.999	744
-Nakit sermaye artışından kaynaklanan ertelenmiş vergi aktifinin kayıtlara alınması	60.907	36.734
- Bağlı ortaklıkların mali zararlarından kaynaklanan ertelenmiş vergi aktifinin kayıtlara alınması / (kayıtlardan çıkarılması)	113.845	43.825
-Kurumlar vergisi oranının %20 den %22 ye yükselmesi durumunda oluşan oran değişikliği etkisi	–	(22.190)
- Bağlı ortaklıkların ertelenmiş vergiye konu edilmeyen vergi zararı ve düzeltme kayıtlarının etkisi	51.030	(70.220)
Vergi gideri	631.020	(342.795)

Yatırım İndirimi

TT Mobil, ilgili devlet kurumlarından önemli yatırım harcamalarına ilişkin aşağıdaki kapsamlarda yatırım indirimi teşviki almıştır:

- Makine ve ekipman ithalatlarında %100 muafiyet,
- Onaylanan yatırım harcamalarında %100 yatırım indirimi.

(b) maddesinde bahsi geçen yatırım indirimi cari yıl ve gelecekte oluşabilecek kurumlar vergisine tabi kardan indirilebilir olmakla beraber söz konusu yatırım indirimi stopaj vergisine konu olacaktır. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, TT Mobil’in kullanılabilir yatırım indirimi 9.542.318 TL’dir (31 Aralık 2017: 7.633.791 TL) ve bu kapsamda kayda alınmamış ertelenmiş vergi alacağı 121.145 TL’dir (31 Aralık 2017: 91.637 TL).

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri; 24 Nisan 2003 tarihinden önce yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında olan ve düzeltilen Gelirler Vergisi Kanunu’nun (4842 no’lu Kanun ile düzeltilen) 19’uncu madde kapsamında 31 Aralık 2005 tarihinden önce başlanan yatırımlarını, sadece 2006, 2007 ve 2008 yıllarına ait kazançlarından indirebilmekteydiler.

15 Ekim 2009 tarihinde, Anayasa Mahkemesi yatırım indirimlerinin 2008 yılından sonra kullanılmayacağı ve yatırım indirimi teşvikini 2006, 2007 ve 2008 yılları ile sınırlayan ifadeleri iptal etmiştir. Anayasa Mahkemesi’nin verdiği iptal kararı 8 Ocak 2010 tarihinde yayımlanan 27456 no’lu Resmi Gazete tarihinden itibaren geçerlidir. Buna göre Grup kullanılmamış yatırım teşviklerini ileriki dönemlerde kullanma hakkına sahiptir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

34. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI

Grup’un finansal risk politikaları merkezi olarak yönetilmektedir ve Şirket yönetimine bu konuda bir komite destek olmaktadır. Tüm Grup şirketleri, Yönetim Kurulları’nda onaylanan iş planlarındaki nakit ihtiyaçlarını, merkezi yönetimin yönlendirmesi ile kredi kullanımı veya sermaye artırımıyla karşılar. Grup finansman ihtiyaçlarına ve piyasa öngörülerine göre uzun veya kısa vadeli borçlanabilmektedir.

Grup’un risk yönetim politikaları, Grup’un karşılaştığı riskleri tespit ve analiz etmek, uygun risk limitleri ve kontrolleri belirleyerek bu limitlere bağlılığını gözlemlemek üzere kurulmuştur. Risk yönetim politika ve sistemleri, Şirket’in faaliyetleri ve piyasa koşullarındaki değişimleri yansıtacak şekilde sürekli gözden geçirilmektedir.

Grup denetim komitesi yönetimi, Grup’un risk yönetimi, politika ve prosedürlerine uygunluğunu açısından denetlemekte ve Grup’un karşılaştığı risklere bağlı olarak risk yönetimi çerçevesinin yerine getirmesi esnasında destek vermektedir. İç denetim bölümü, risk yönetimi politika prosedürlerinin düzenli ve özel olarak değerlendirilmelerini yapar ve sonuçları denetim komitesine raporlar.

Finansal risk faktörleri

Grup’un başlıca finansal enstrümanları, vadeli piyasa işlemleri, banka kredileri, ihraç edilmiş tahvil, bono ve senetler, nakit ve kısa vadeli mevduatlardan oluşmaktadır. Finansal enstrümanların asıl kullanım amacı Grup operasyonları için fon artırımını sağlamak ve faiz oranı riskinden korunmaktır. Grup, operasyonlarından direkt olarak kaynaklanan ticari alacaklar ve borçlar gibi çeşitli diğer finansal varlıklara ve yükümlülüklerle sahiptir. Grup’un finansal enstrümanlarından kaynaklanan ana riskleri, likidite riski, yabancı para riski, faiz oranı riski ve kredi riskidir. Yönetim kurulu bu riskleri izlemek ve yönetmek için gerekli prosedürlerden sorumludur.

Kredi riski

	Alacaklar						
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar		Bankalardaki mevduat	Türev araçlar	Diğer
	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf			
31 Aralık 2018							
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E)	10.489	5.268.309	-	105.914	4.494.393	237.402	-
- Azami riskin teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	37.073	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	10.489	3.922.429	-	105.914	4.494.393	237.402	-
B. Koşulları yeniden görülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	1.345.880	-	-	-	-	-
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	(3.241.202)	-	(42.759)	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	3.241.202	-	42.759	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-	-

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

34. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Kredi riski (devamı)

	Alacaklar						
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar		Bankalardaki mevduat	Türev araçlar	Diğer
31 Aralık 2017	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf			
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E)	23.707	4.884.031	-	91.731	4.099.906	616.718	-
- Azami riskin teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	17.232	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	23.707	3.546.112	-	91.731	4.099.906	616.718	-
B. Koşulları yeniden görülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	1.337.919	-	-	-	-	-
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	2.840.298	-	24.186	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(2.840.298)	-	(24.186)	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-	-

Bir müşterinin ya da karşı tarafın finansal varlıklarla ilgili sözleşmenin şartlarını yerine getirememesi sonucu Grup’un alacakları ve finansal varlıklarında oluşabilecek finansal zararlar, kredi riskini oluşturmaktadır.

Bilanço tarihi itibarıyla maruz kalınan kredi riski tutarının belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların yaşlarına ilişkin açıklamaya Dipnot 6’da yer verilmiştir.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, Şirket’in maruz kaldığı azami kredi riski, finansal varlıkların tümünün bilançoda kayıtlı değerleriyle gösterilmesiyle yansıtılmıştır.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

34. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Likidite riski

Likidite riski, Grup'un ileri tarihlerdeki finansal yükümlülüklerini karşılayamaması riskidir.

Grup'un amacı ödeme planlarını yakından takip ederek ve nakit projeksiyonlarıyla dönen varlıklar ve cari borçlar arasında denge sağlamaktadır.

Grup'un mevcut ve ileriye yönelik finansman ihtiyaçları uygun fon kaynakları, öncelikli olarak hissedarlardan olmak üzere, bankalar, finans kuruluşları ve tedarikçilerle yapılan kredi sözleşmeleri doğrultusunda sağlanmaktadır. Borçlanma kaynakları, bütçelenen ve gerçekleşen nakit akımlarının devamlı gözlemlenmesi ve finansal varlık ve yükümlülüklerin vade profilleri eşleştirilmesi yöntemleriyle yönetilmektedir.

Aşağıda sunulan tablo Grup'un 31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla finansal yükümlülüklerinin sözleşmeye dayalı iskonto edilmemiş ödemelerin (tahakkuk eden faizler dahil) vadelerine göre durumunu göstermektedir.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri ve ihraç edilmiş tahvil, bono ve senetler	19.918.824	23.245.870	315.164	7.088.059	14.985.281	857.366
Finansal kiralama yükümlülükleri	2.594	2.599	158	476	1.965	-
Ticari borçlar	3.845.124	3.845.124	3.732.338	112.786	-	-
Diğer borçlar (*)	1.417.484	1.452.543	1.190.109	-	262.434	-
İlişkili kuruluşlara ticari borçlar	110	110	110	-	-	-
Türev finansal yükümlülükler (net)	732.938	737.926	79.697	364.471	325.707	(31.949)

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri ve ihraç edilmiş tahvil, bono ve senetler	16.489.139	19.062.316	253.002	2.717.940	12.493.807	3.597.567
Finansal kiralama yükümlülükleri	2.599	2.602	154	465	1.983	-
Ticari borçlar	4.066.558	4.066.870	3.739.500	327.370	-	-
Diğer borçlar (*)	1.300.601	1.322.274	947.043	-	375.231	-
İlişkili kuruluşlara ticari borçlar	2.326	2.326	-	2.326	-	-
Türev finansal yükümlülükler (net)	309.441	309.441	6.069	23.766	104.747	174.859

(*) Diğer borçlar kalemi; diğer borçlar, çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar ve diğer kısa vadeli yükümlülüklerden oluşmaktadır. Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar içerisinde yer alan vergiler ile diğer borçlar içerisinde yer alan avans tutarları dahil edilmemiştir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

34. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Piyasa Riski

Döviz pozisyonu tablosu

	31 Aralık 2018					31 Aralık 2017				
	TL karşılığı	ABD Doları	Avro	İngiliz Sterlini	Diğer	TL karşılığı	ABD Doları	Avro	İngiliz Sterlini	Diğer
1. Ticari alacaklar	315.683	22.861	28.884	3	15.201	248.843	25.209	34.052	–	–
2a. Parasal finansal varlıklar (Kasa, banka hesapları dahil)	3.286.197	336.639	250.863	17	2.040	2.023.846	366.988	141.646	–	–
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
3. Diğer	108.766	922	17.232	–	29	111.129	5.452	20.056	–	–
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	3.710.646	360.422	296.979	20	17.270	2.383.818	397.649	195.754	–	–
5. Ticari alacaklar	–	–	–	–	–	1.660	440	–	–	–
6a. Parasal finansal varlıklar	36.481	6.934	–	–	–	59.006	15.643	–	–	–
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
7. Diğer	–	–	–	–	–	677	2	149	–	–
8. Duran varlıklar (5+6+7)	36.481	6.934	–	–	–	61.343	16.085	149	–	–
9. Toplam varlıklar (4+8)	3.747.127	367.356	296.979	20	17.270	2.445.161	413.734	195.903	–	–
10. Ticari borçlar	2.044.960	302.973	70.387	–	19.113	1.629.635	327.159	87.558	50	3
11. Finansal yükümlülükler	6.707.528	917.725	311.789	–	–	2.419.330	354.105	239.991	–	–
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	9.561	201	1.411	–	–	14.929	199	3.140	–	–
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
13. Kısa vadeli yükümlükler (10+11+12)	8.762.049	1.220.899	383.587	–	19.113	4.063.894	681.463	330.689	50	3
14. Ticari borçlar	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
15. Finansal yükümlülükler	13.159.080	1.798.103	613.709	–	–	13.988.494	2.643.710	889.533	–	–
16 a. Parasal olan diğer yükümlülükler	85.271	16.095	99	–	–	216.834	31.252	21.914	–	–
16 b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	13.244.351	1.814.198	613.808	–	–	14.205.328	2.674.962	911.447	–	–
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	22.006.400	3.035.097	997.395	–	19.113	18.269.222	3.356.425	1.242.136	50	3
19. Bilanço dışı döviz cinsinden türev araçların net varlık / (yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	10.070.310	1.824.600	78.180	–	–	3.614.894	1.605.000	(540.140)	–	–
19a. Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
19b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	(10.070.310)	(1.824.600)	(78.180)	–	–	(3.614.894)	(1.605.000)	540.140	–	–
20. Net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu (9-18+19)	(8.188.963)	(843.141)	(622.236)	20	(1.843)	(12.209.167)	(1.337.691)	(1.586.373)	(50)	(3)
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu (TFRS 7.B23)										
(=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(18.368.039)	(2.668.663)	(717.648)	20	(1.872)	(15.935.867)	(2.948.145)	(1.066.438)	(50)	(3)
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	(448.013)	(85.159)	–	–	–	365.659	96.943	–	–	–
23. Döviz varlıklarının hedge edilen kısmının tutarı	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
24. Döviz yükümlülüklerinin hedge edilen kısmının tutarı	(10.070.310)	(1.824.600)	(78.180)	–	–	(3.614.894)	(1.605.000)	540.140	–	–

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

34. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)**Piyasa riski (devamı)****Yabancı para riski (devamı)**

Grup’un başlıca yabancı para pozisyonu banka borçlanmalarından ve ticari borçlarından oluşmaktadır. Yabancı para cinsinden borçlanmalar Dipnot 5’te belirtilmiştir.

Aşağıda sunulan tabloda Grup’un vergi öncesi karının ve diğer kapsamlı gelirinin (vergi etkisi hariç), diğer tüm değişkenler sabit tutulduğunda, (parasal varlıklar ve yükümlülüklerdeki değişiklikler nedeniyle) ABD Dolar ve Avro kurundaki değişime hassasiyet tablosu sunulmuştur:

31 Aralık 2018	Kar/Zarar		Diğer kapsamlı gelir	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları’nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:				
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(1.398.652)	1.398.652	–	–
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)(*)	287.143	(196.188)	98.573	(70.465)
3- ABD doları net etki (1+2)	(1.111.509)	1.202.464	98.573	(70.465)
Avro’nun TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde:				
4- Avro net varlık/yükümlülüğü	(422.151)	422.151	–	–
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	186.468	(156.462)	(52.525)	19.659
6- Avro net etki (4+5)	(235.683)	265.689	(52.525)	19.659
Diğer döviz kurlarının TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:				
7- Diğer döviz net varlık/yükümlülüğü	(245)	245	–	–
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	–	–	–	–
9- Diğer döviz varlıkları net etki (7+8)	(245)	245	–	–
Toplam (3+6+9)	(1.347.437)	1.468.398	46.048	(50.806)

(*) Çapraz kur, takas ve opsiyon sözleşmelerinin gerçeğe uygun değer farklarını içermektedir.

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

34. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)*Piyasa riski (devamı)**Yabancı para riski (devamı)*

31 Aralık 2017	Kar/Zarar		Diğer kapsamlı gelir	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları’nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:				
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(1.137.335)	1.137.335	–	–
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	55.277	(86.024)	(11.895)	11.895
3- ABD doları net etki (1+2)	(1.082.058)	1.051.311	(11.895)	11.895
Avro’nun TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde:				
4- Avro net varlık/yükümlülüğü	(472.427)	472.427	–	–
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	55.520	(55.520)	–	–
6- Avro net etki (4+5)	(416.907)	416.907	–	–
Diğer döviz kurlarının TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:				
7- Diğer döviz net varlık/yükümlülüğü	(25)	25	–	–
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	–	–	–	–
9- Diğer döviz varlıkları net etki (7+8)	(25)	25	–	–
Toplam (3+6+9)	(1.498.990)	1.468.243	(11.895)	11.895

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

34. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Faiz oranı riski

Piyasadaki fiyatların değişmesiyle finansal araçların değerlerinde dalgalanmalar oluşabilir. Grup’un faiz oranı riski başlıca banka kredilerine bağlıdır.

Faiz taşıyan finansal borçların faiz oranı değişiklik göstermesine karşın, faiz taşıyan finansal varlıkların sabit faiz oranı bulunmaktadır ve gelecek yıllardaki nakit akışı bu varlıkların büyüklüğü ile değişim göstermemektedir. Grup’un piyasa faiz oranlarının değişmesine karşı olan risk açıklığı, her şeyden önce Grup’un değişken faiz oranlı borç yükümlülüklerine bağlıdır. Grup’un bu konudaki politikası ise faiz maliyetini, sabit ve değişken faizli borçlar kullanarak yönetmektir. Banka kredilerinin faiz oranı riskini bertaraf etmek için Grup, ayrıca faiz takas anlaşmaları yapmıştır (Dipnot 15).

Faiz pozisyonu tablosu aşağıdaki gibidir.

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Sabit faizli finansal araçlar		
Finansal varlıklar	3.693.827	3.467.650
Finansal yükümlülükler	(5.040.115)	(4.070.254)
	(1.346.288)	(602.604)
Riskten korunan kısım etkisi	(7.546.710)	(5.687.597)
	(8.892.998)	(6.290.201)
Değişken faizli finansal araçlar		
Finansal yükümlülükler	(14.878.709)	(12.418.885)
Faiz takasları	7.546.710	5.687.597
	(7.331.999)	(6.731.288)

Değişken faizli finansal araçlar için 31 Aralık 2018 tarihinde faiz %0,25 baz puan yüksek olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı vergi ve ana ortaklık dışı paylar öncesi kar 6.529 TL (31 Aralık 2017: 6.640 TL) daha düşük olacaktı, faiz %25 baz puan düşük olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı vergi ve ana ortaklık dışı paylar öncesi kar 6.229 TL (31 Aralık 2017: 6.185 TL) daha yüksek olacaktı.

Diğer taraftan, finansal riskten koruma nedeniyle, faiz %0,25 baz puan yüksek olsaydı özsermaye 57.004 TL (31 Aralık 2017: 40.856 TL) daha yüksek olacaktı, faiz %0,25 baz puan düşük olsaydı özsermaye 57.858 TL daha düşük olacaktı (31 Aralık 2017: 41.472 TL).

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

34. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Finansal varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri ile gösterilmesine ilişkin açıklamalar

Aşağıdaki tablo, finansal varlık ve yükümlülüklerin defter değeri ile gerçeğe uygun değerini göstermektedir.

Nakit ve benzeri varlıklar ile ticari ve diğer alacakların gerçeğe uygun değeri kısa vadeli olmalarından dolayı defter değerini ifade etmektedir. Sabit faizli finansal borçların gerçeğe uygun değeri, raporlama tarihi itibarıyla geçerli olan piyasa faiz oranı kullanılarak iskonto edilmiş nakit akımlarının bulunmasıyla hesaplanmıştır. Yabancı para değişken faizli finansal borçların gerçeğe uygun değeri ise ilerideki nakit akışlarının tahmin edilen piyasa faiz oranları ile iskonto edilmesiyle hesaplanmıştır.

	Defter değeri		Gerçeğe uygun değer	
	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Finansal varlıklar				
Nakit ve nakit benzeri	4.494.536	4.100.204	4.494.536	4.100.204
Ticari ve diğer alacaklar (ilişkili kuruluşlar dahil)	5.384.712	4.999.469	5.384.712	4.999.469
Finansal yatırımlar (*)	11.995	11.840	(*)	(*)
Türev finansal varlıklar	237.402	616.718	237.402	616.718
Finansal yükümlülükler				
Banka kredileri	15.040.979	12.732.751	15.039.834	12.731.473
İhraç edilen tahvil, bono ve senetler	4.877.845	3.756.388	4.877.845	3.828.882
Finansal kiralama yükümlülükleri	2.594	2.599	2.594	2.599
Ticari borçlar ve diğer yükümlülükler (ilişkili kuruluşlar dahil) (**)	5.262.718	5.369.485	5.262.718	5.369.485
Türev finansal yükümlülükler	732.938	309.441	732.938	309.441

(*) Grup’un Cetel’deki payı maliyet değerinden taşınmaktadır. Cetel’deki payın gerçeğe uygun değer bilgisi mevcut değildir.

(**) Ticari ve diğer borçlar ile çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar ve diğer kısa vadeli yükümlülüklerden oluşmaktadır. Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar içerisinde yer alan vergiler ve diğer kısa vadeli yükümlülükler içerisinde yer alan alınan avanslar hariç bırakılmıştır.

Gerçeğe uygun değer ölçümleri hiyerarşi tablosu

Grup, finansal tablolarda gerçeğe uygun değer ile yansıtılan finansal araçların gerçeğe uygun değer ölçümlerini her finansal araç sınıfının girdilerinin kaynağına göre, üç seviyeli hiyerarşi kullanarak, aşağıdaki şekilde sınıflandırmaktadır.

Seviye 1: Belirlenen finansal araçlar için aktif piyasada işlem gören (düzeltilmemiş) piyasa fiyatı kullanılan değerlendirme teknikleri

Seviye 2: Dolaylı veya dolaysız gözlemlenebilir girdi içeren diğer değerlendirme teknikleri

Seviye 3: Gözlemlenebilir piyasa girdilerini içermeyen değerlendirme teknikleri

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

34. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)**Gerçeğe uygun değer ölçümleri hiyerarşi tablosu (devamı)**

Gerçeğe uygun değer ölçümleri hiyerarşi tablosu 31 Aralık 2018 itibarıyla aşağıdaki gibidir:

		Gerçeğe uygun değer belirlenmesi			
	Değerleme tarihi	Toplam	Aktif piyasada oluşan fiyatlar (Seviye1)	Önemli gözlemlenebilen girdiler (Seviye2)	Önemli gözlemlenemeyen girdiler (Seviye3)
Gerçeğe uygun değer ölçülen varlıklar:					
<u>Türev finansal varlıklar:</u>					
Çapraz kur işlemleri	31 Aralık 2018	200.921	–	200.921	–
Faiz oranı takas sözleşmeleri	31 Aralık 2018	36.481	–	36.481	–
Gerçeğe uygun değer ölçülen yükümlülükler:					
<u>İhraç edilen tahvil, bono ve senetler</u>					
31 Aralık 2018		4.877.845	4.877.845	–	–
<u>Türev finansal yükümlülükler:</u>					
Faiz oranı takas sözleşmeleri	31 Aralık 2018	84.004	–	84.004	–
Çapraz kur işlemleri	31 Aralık 2018	648.934	–	648.934	–
Gerçeğe uygun değer ölçülmeyen diğer finansal yükümlülükler					
Banka kredileri	31 Aralık 2018	15.039.834	–	15.039.834	–

Gerçeğe uygun değer ölçümleri hiyerarşi tablosu 31 Aralık 2017 itibarıyla aşağıdaki gibidir:

		Gerçeğe uygun değer belirlenmesi			
	Değerleme tarihi	Toplam	Aktif piyasada oluşan fiyatlar (Seviye1)	Önemli gözlemlenebilen girdiler (Seviye2)	Önemli gözlemlenemeyen girdiler (Seviye3)
Gerçeğe uygun değer ölçülen varlıklar:					
<u>Türev finansal varlıklar:</u>					
Çapraz kur işlemleri	31 Aralık 2017	557.712	–	557.712	–
Faiz oranı takas sözleşmeleri	31 Aralık 2017	59.006	–	59.006	–
Gerçeğe uygun değer ölçülen yükümlülükler:					
<u>Türev finansal yükümlülükler:</u>					
Faiz oranı takas sözleşmeleri	31 Aralık 2017	117.389	–	117.389	–
Çapraz kur işlemleri	31 Aralık 2017	192.052	–	192.052	–
Gerçeğe uygun değer ölçülmeyen diğer finansal yükümlülükler					
Banka kredileri	31 Aralık 2017	12.731.473	–	12.731.473	–
İhraç edilen tahvil, bono ve senetler	31 Aralık 2017	3.828.882	3.828.882	–	–

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (“TL”) olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin’lik değerlerden gösterilmiştir.)

34. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Sermaye yönetimi politikası

Grup’un sermaye yönetiminin birincil amacı, hisse değerlerini maksimize etmek ve işletmelerini desteklemek adına, güçlü kredi derecesini ve sağlıklı sermaye oranlarının devamlılığını sağlamaktır.

Grup, ekonomik koşulların değişimi ışığında, sermaye yapısını yönetmekte ve düzeltmeler yapmaktadır.

Grup, sermaye yapısını düzenlemek ve korumak için hissedarlara yapılan kar payı ödemelerini düzenleyebilir ya da sermayeyi hissedarlara geri verebilir. 2018 ve 2017 yıllarında herhangi bir hedef, politika ya da süreç değişikliği yapılmamıştır.